

**A TÁNCOS ÉS PRÓBAVEZETŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK
KÉPZÉSI PROGRAMJA**

Magyar Táncművészeti Főiskola

2014.

TARTALOMJEGYZÉK

A táncos és próbavezető alapképzési szak leírása	3
Minden szakirányon egységes tantárgyak	6
Szakirányonként eltérő tantárgyak	76
Klasszikus balett szakirány	76
Néptánc szakirány	94
Moderntánc szakirány	125
Modern társastánc szakirány	143
Több szakirányt átfedő tantárgyak	162

TÁNCOS ÉS PRÓBAVEZETŐ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: táncos és próbavezető

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

– végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)

– szakképzettség: táncos és próbavezető (megjelölve a szakirányt)

– választható szakirányok: klasszikus balett, néptánc, moderntánc, társastánc, kortárs tánc, divattánc, színházi tánc

– a szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Dancer and Coach (specialized in Classical Ballet, Folk Dance, Modern Dance, Ballroom Dances, Contemporary Dance, Fashion Dance, Theatre Dance)

3. Képzési terület: művészet

4. Képzési ág: táncművészet

5. A képzési idő félévekben: 6 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 180 kredit

6.1. A képzési ágon belüli közös képzési szakasz minimális kreditértéke: 20 kredit

6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 60 kredit

6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 10 kredit

6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 70 kredit

6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: 10 kredit

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan táncosok és próbavezetők képzése, akik képesek a magyar táncművészeti kultúrában aktív szerep betöltésére, és a magyar táncművészet értékeinek nemzetközi fórumokon történő reprezentálására is. Megszerzett technikai és elméleti ismereteik birtokában alkalmasak az intézményekhez kötődő, illetve a független művészeti életben való részvételre. Felkészültségük alapján kellő mélységű elméleti ismerettel és gyakorlati készséggel rendelkeznek tanulmányaik mesterképzésben történő folytatásához.

a) Az alapképzési szakon szerezhető ismeretek:

– a professzionális táncos és próbavezető szakmai tudásához szükséges alapvető elméleti, történeti és gyakorlati táncművészeti ismeretek,

– a választott szakiránynak megfelelő táncművészeti formanyelv terén szerzett technikai ismeretek,

– a szakiránynak megfelelő elméleti, történeti, gyakorlati táncművészeti ismeretanyag,

– a magyar, az európai és a nemzetközi táncművészeti élet, hagyományok és kortárs törekvések ismerete a választott szakirány vonatkozásában,

– kommunikációs és pedagógiai alapismeretek;

b) az alapképzési szakon végzettek alkalmasak:

– saját egyéniségük gazdagításával a táncművészet régi és új alkotásainak interpretálására,

– kisebb csoportok munkájának irányítására, valamint együttműködésre koreográfusokkal, rendezőkkel és más szakemberekkel a művészi elképzelések gyakorlatba történő átültetése során,

- a táncművészeti alkotások megértésére és interpretációjára,
  - kisebb együttesek irányítására, a próbafolyamatok vezetésére, a koreográfus-rendező elképzeléseinek közvetítésére,
  - a koreográfus és a rendező elképzeléseihez, valamint az együttes szelleméhez igazodva különböző stílusú és jellegű táncművekben való közreműködésre,
  - a művészeti és közművelődési élet alkotó módon történő segítésére a választott szakiránynak megfelelően,
  - tánckari tagként színházaknál és hivatásos együtteseknél művészi szolgálat teljesítésére,
  - próbavezetői feladatok elvégzésére, mások munkájának koordinálására,
  - táncművészeti rendezvények előkészítésében és lebonyolításában való együttműködésre,
  - a táncművészet és a társművészetek értékeinek mások számára történő közvetítésére;
- c) a szakképzettség gyakorlásához szükséges személyes adottságok és készségek:
  - a személyes táncos és művészi adottságok kiművelése, valamint készség azok folyamatos továbbfejlesztésére,
  - készség táncművek önálló elsajátítására,
  - az értékek megismerésére, feltárására, megőrzésére és másokkal történő megismertetésére irányuló felelősségtudat,
  - a saját tevékenység megítélésének képessége,
  - az önművelés képessége és készsége,
  - jó együttműködési és kommunikációs képességek.

8. A törzsanyag (a szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

a) alapozó ismeretek: 20-50 kredit

művészetek története (művészettörténet, zenetörténet, tánc történet) és elmélete, pszichológiai és pedagógiai alapismeretek, kommunikáció és médiaismeretek;

b) szakmai törzsanyag:

ba) általános szakmai ismeretek: 30-50 kredit

mozgásbiológia, próbavezetési és koreográfiai ismeretek, hospitálás, színházismeret;

bb) differenciált szakmai ismeretek: 50-90 kredit

klasszikus balett szakirányon: klasszikus balett, pas de deux, kiegészítő táncteknikák (jazztánc, társastánc, moderntánc stb.), balettzene, szakirány szerinti próbavezetési és koreográfiai ismeretek (elmélet és gyakorlat);

néptánc szakirányon: néptánc (magyar és nemzetiségi), kiegészítő táncteknikák (balett, flamenco, társastánc stb.), népzene, néprajz, táncjelírás, szakirány szerinti próbavezetési és koreográfiai ismeretek (elmélet és gyakorlat);

moderntánc szakirányon: moderntánc, kiegészítő táncteknikák (balett, néptánc stb.), modern zenék, világítástechnika, szakirány szerinti próbavezetési és koreográfiai ismeretek (elmélet és gyakorlat);

társastánc szakirányon: társastánc, történelmi társastánc, kiegészítő táncteknikák (balett, tangó, divattáncok stb.), tánczene, pontozás és versenyszabályok, viselkedéskultúra, szakirány szerinti próbavezetési és koreográfiai ismeretek (elmélet és gyakorlat);

kortárs tánc szakirányon: modern- és kortárs tánc, kiegészítő táncteknikák (balett, néptánc, stb.), kreativitás, táncelemzés, szakmai gyakorlati ismeretek;

divattánc szakirányon: divattáncok, kiegészítő tánctechnikák (balett, jazztánc stb.), tánczene, pontozás és versenyszabályok, viselkedéskultúra, szakirány szerinti próbavezetési és koreográfiai ismeretek (elmélet és gyakorlat);

színházi tánc szakirányon: színházi tánc, kiegészítő tánctechnikák (balett, társastánc stb.), zenés színházi mesterség, hangképzés és ének, zenés színházi műfajok, színháztörténet, szakirány szerinti próbavezetési és koreográfiai ismeretek (elmélet és gyakorlat).

A tanári mesterképzési szak választása esetén biztosítani kell a tanári felkészítéshez szükséges pedagógiai és pszichológiai modult, amelynek kreditértéke 10 kredit.

9. Szakmai gyakorlat:

Az alapközzet megszerzéséhez szükséges szakmai gyakorlatot a képző intézmény saját előadásában, továbbá táncgyűttek, színházak, iskolák, versenytáncklubok stb. produkcióiban, illetve azok előkészítésében teljesítik a hallgatók.

10. Nyelvi követelmények:

Az alapközzet megszerzéséhez egy élő idegen nyelvből legalább középfokú C típusú, államilag elismert nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány, illetve oklevél szükséges.

Minden szakirányon egységes tantárgyak

Tantárgy neve	<i>Próbavezetési és koreográfiai ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Bozsik Yvette
Kód	KOR–205-1	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók megismerkedjenek, mint jövőbeni próbavezetők, a koreográfia készítésének folyamataival és a koreográfia készítés elméletével. Színpadi művek alapvető meghatározó tényezőivel: térrel, dinamikával, és az idővel, ezek szerepével a koreográfiában. Ezen túl ismerjék meg a koreográfia művészetének fejlődését, alakulását napjainkig.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Ki a koreográfus? A táncművészet formanyelvei

A koreográfiai művek két fő műfaja: szimfonikus tánc és a dramatikus táncmű

Nagyszínház, kis színház törvényszerűségei az alkotó nézőpontjából.

Önálló koreográfia készítése egy szabadon választott zenére és szabadon választott témával.

Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Koreográfia készítése megadott zenére.

Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Hogyan készítsünk koreográfiát szimfonikus műként? Ismerkedés különböző szimfonikus művek koreográfiáival. (Klasszikus balett formanyelven készült művek)

Hogyan készítsünk koreográfiát szimfonikus műként? Ismerkedés különböző szimfonikus művek koreográfiáival. (Moderntánc formanyelven készült művek)

Adott témára készítendő koreográfia

Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Tantárgy neve	<i>Próbavezetési és koreográfiai ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Bozsik Yvette
Kód	KOR–205-2	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók megismerkedjenek, mint jövőbeni próbavezetők, a koreográfia készítésének folyamataival és a koreográfia készítés elméletével. Színpadi művek alapvető meghatározó tényezőivel: térrel, dinamikával, és az idővel, ezek szerepével a koreográfiában. Ezen túl ismerjék meg a koreográfia művészetének fejlődését, alakulását napjainkig.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Egy színpadi táncmű hatásmechanizmusa

A zene-tánc-tér-idő-dinamika összefüggései

A kamara jellegű színházakban készíthető koreográfiák formai sajátosságai

A „nagyszínházakban” (barokk jellegű) készíthető koreográfiák formai sajátosságai

Egy szabadon választott zenére, szabadon választott témában koreográfia készítése 2 fő részére

Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Megadott zenére, szabadon választott témában koreográfia készítése 2 fő részére

Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Megadott zenére, megadott témában koreográfia készítése 2 fő részére

Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Tantárgy neve	<i>Próbavezetési és koreográfiai ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Bozsik Yvette
Kód	KOR–205-3	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók megismerkedjenek, mint jövőbeni próbavezetők, a koreográfia készítésének folyamataival és a koreográfia készítés elméletével. Színpadi művek alapvető meghatározó tényezőivel: térrel, dinamikával, és az idővel, ezek szerepével a koreográfiában. Ezen túl ismerjék meg a koreográfia művészetének fejlődését, alakulását napjainkig.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Ismerkedés a színház technikai felszereltségével
Díszlet, világítás, jelmez, maszk
Szimfonikus színpadi mű készítésének folyamata
Dramatikus mű készítésének folyamata
3 fő részére készítendő koreográfia szabadon választott zenére, szabadon választott témában.
Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.
3 fő részére készítendő koreográfia megadott zenére, szabadon választott témában.
Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.
3 fő részére készítendő koreográfia megadott zenére, megadott témában.
Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Tantárgy neve	<i>Próbavezetési és koreográfiai ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Bozsik Yvette
Kód	KOR–205-4	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók megismerkedjenek, mint jövőbeni próbavezetők, a koreográfia készítésének folyamataival és a koreográfia készítés elméletével. Színpadi művek alapvető meghatározó tényezőivel: térrel, dinamikával, és az idővel, ezek szerepével a koreográfiában. Ezen túl ismerjék meg a koreográfia művészetének fejlődését, alakulását napjainkig.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A XX.-XXI. század kiemelkedő koreográfusainak koreográfiai elemzése
 J. Kylian, Psalms, D-dúr szimfónia, Elfelejtett föld
 Mats Ek, Hattyúk tava, Giselle, Carmen című műveinek elemzése
 Hans van Manen Metamorphosis, A nagy fuga, Naco: N duato, Trió, stb.
 Koreográfia készítése kisebb csoport számára
 Az elkészített művek bemutatása és közös elemzése.

Tantárgy neve	<i>Próbavezetési és koreográfiai ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Bozsik Yvette
Kód	KOR–205-5	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók megismerkedjenek, mint jövőbeni próbavezetők, a koreográfia készítésének folyamataival és a koreográfia készítés elméletével. Színpadi művek alapvető meghatározó tényezőivel: térrel, dinamikával, és az idővel, ezek szerepével a koreográfiában. Ezen túl ismerjék meg a koreográfia művészetének fejlődését, alakulását napjainkig.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Közös mű létrehozása nagyobb csoport számára 25 perc, zene: Creol mise

Tantárgy neve	<i>Előkészítő gimnasztika – esztétikus testképzés</i>	Tantárgyfelelős	Szitt Melinda
Kód	KBL-203-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók a kontaktórákon elméleti és gyakorlati ismeretanyagot kapnak a tantárgy törzsanyagából.

A gimnasztika szakanyaga magába foglalja a korosztályos (6 – 16 évesek) testképzés legegyszerűbb alapozó és speciális gyakorlatait. A tananyag, a gimnasztika statikus és dinamikus mozgások technikai elemzését és a szintetizáció – koreográfiakészítés alapformáit.

Ismereteket kapnak a hallgatók a mozgástechnikai elemek szerkezeti összetevőiről.

A képességfejlesztés szakanyaga tartalmazza a kondicionális és koordinációs képességfejlesztés alapozó elméleti és gyakorlati programját. A képességfejlesztés életkori sajátosságait, a teljesítménynövelés táncági lehetőségeit. A sérülések – elváltozások létrejöttének okait és a megelőzésük szakmai feladatait.

Mindkét félév célkitűzése: A hallgatók szakmai tudásának alapozása, szemléletük formálása, módszertani ismereteik bővítése, edzettségük növelése.

Az elsajátított ismeretek birtokában legyenek képesek (koreográfusok – tánctanárok mellett) az adott táncág szakmai feladatainak ellátására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A gimnasztika tantárgyprogram tartalmazza az előkészítő gimnasztika alapgyakorlatainak technikai követelményeit és oktatásmódszertanát.

Részletes szakmai ismereteket kapnak a statikus és dinamikus mozgások ismeretanyagából.

A képességfejlesztés tantárgyprogram tartalmazza az edzettség alapozó és az edzettség növelő témakörök gyakorlati és elméleti ismereteit.

Alkalmazási lehetőség: A megszerzett ismeretek birtokában, a hallgatók képesek mindkét területen (gimnasztika – képességfejlesztés) az alapozó tananyag átadására, a tanulás edzettségének emelésére.

A gimnasztika tananyag legfontosabb témakörei:

1. Tartásos gyakorlatelemek, támaszhelyzetek
2. Kartartások – karmozgások
3. Törzstartások – törzsmozgások
4. Lábtartások – lábmozgások
5. Összetett statikus pózok – összetett dinamikus mozgások
6. Mozgásetüdök, egyszerű koreográfiák készítésének szempontjai
7. Különböző korosztályok oktatásmódszertanának feladatai
8. Segítségadás, hibajavítás szempontjai

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

1. Szécsényiné, F. I. : (1991 Planétás) Művészi gimnasztika táncosoknak
2. Szécsényiné, F. I. : (1986 Sport kiadó) Mozgás, szépség, harmónia
3. Dienes, V. : (1998 Planétás) Orkesztika – Mozdulatrendszer

Tantárgy neve	<i>Előkészítő gimnasztika – esztétikus testképzés</i>	Tantárgyfelelős	Szitt Melinda
Kód	KBL-203-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók a kontaktórákon elméleti és gyakorlati ismeretanyagot kapnak a tantárgy törzsanyagából.

A gimnasztika szakanyaga magába foglalja a korosztályos (6 – 16 évesek) testképzés legegyszerűbb alapozó és speciális gyakorlatait. A tananyag, a gimnasztika statikus és dinamikus mozgások technikai elemzését és a szintetizáció – koreográfiakészítés alapformáit.

Ismereteket kapnak a hallgatók a mozgástechnikai elemek szerkezeti összetevőiről.

A képességfejlesztés szakanyaga tartalmazza a kondicionális és koordinációs képességfejlesztés alapozó elméleti és gyakorlati programját. A képességfejlesztés életkori sajátosságait, a teljesítménynövelés táncági lehetőségeit. A sérülések – elváltozások létrejöttének okait és a megelőzésük szakmai feladatait.

Mindkét félév célkitűzése: A hallgatók szakmai tudásának alapozása, szemléletük formálása, módszertani ismereteik bővítése, edzettségük növelése.

Az elsajátított ismeretek birtokában legyenek képesek (koreográfusok – tánctanárok mellett) az adott táncág szakmai feladatainak ellátására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A gimnasztika tantárgyprogram tartalmazza az előkészítő gimnasztika alapgyakorlatainak technikai követelményeit és oktatásmódszertanát.

Részletes szakmai ismereteket kapnak a statikus és dinamikus mozgások ismeretanyagából.

A képességfejlesztés tantárgyprogram tartalmazza az edzettség alapozó és az edzettség növelő témakörök gyakorlati és elméleti ismereteit.

Alkalmazási lehetőség: A megszerzett ismeretek birtokában, a hallgatók képesek mindkét területen (gimnasztika – képességfejlesztés) az alapozó tananyag átadására, a tanulás edzettségének emelésére.

A képességfejlesztés legfontosabb témakörei

1. Az edzés fogalma – feladatai
2. Kondicionális – koordinációs képességfejlesztés általában.
3. Tervezési feladatok az edzettség fokozására
4. Mozgáskreativitás és improvizációs képességfejlesztés
5. A mozgásritmus – mozgástempó változatainak formái és tartalmi lehetősége

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Szécsényiné, F. I. : (1986 Sport kiadó) Mozgás, szépség, harmónia
Rigler, E. : (1999 TF Továbbképző központ) Edzéselmélet I. II. III.
Szécsényi J. : (1992 TF) Stretching

Tantárgy neve	<i>Mozgásbiológia</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Mády Ferenc
Kód	ELM-244-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	3	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az emberi test, mint a táncot végrehajtó egység felépítésének és működésének megismertetése. Az emberi test működésének a táncsal való egybevetése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

1. az élő sejt, szövet, a szervek és szervrendszerek felépítésének megismerése. Az adott tárgy szakmai fogalmainak magyar és részben idegen nyelvű (latin, görög, angol stb.) formáinak megtanulása.
2. a csontváz részei, azok egysége. Az egyes testtájak csontos vázának egységei.
3. az ízületek formái, általános tulajdonságai. Az egyes ízületek alkati sajátosságai, működésük összefüggése a tánc adta igényekkel.
4. az izmok általános felépítése, működése. Az ember izomrendszerének működési szabályai. Az egyes testtájak izmainak működése.

Az I. félév végére a növendék megismeri az emberi test mozgásszerveit, működésével érthetővé válnak a koreográfia során előforduló mozdulatok mögött lévő testi működés részletei.

Tanulmányi segédanyagok

Élettani ismeretek táncosoknak, koreográfusoknak és táncpedagógusoknak. Planétás kiadó 2007. (főiskolai tankönyv)
Középszintű anatómiai atlasz (pl. Donáth Tibor: Az emberi test felépítése)

Tantárgy neve	<i>Mozgásbiológia</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Mády Ferenc
Kód	ELM-244-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	3	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az emberi test, mint a táncot végrehajtó egység felépítésének és működésének megismertetése. Az emberi test működésének a táncal való egybevetése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

1. A belső szervek felépítése és működése

- légzés
- vérkeringés
- emésztés
- kiválasztás
- érzékszervek
- idegrendszer
- az emberi test működésének irányítása

2. az emberi test egységes működése, összefüggése a tánc adta igényekkel

- a bemelegítés élettana, hatása az emberi testre

A második félév végére a teljes emberi test ismerete szükséges.

A tananyag ismeretében a növendék a szakmai (táncművészeti, koreográfiai) munkájában fel tudja használni az alapozó tantárgy ismereteit.

Tanulmányi segédanyagok

Élettani Ismeretek táncosoknak, koreográfusoknak és táncpedagógusoknak. Planétás kiadó 2007. (főiskolai tankönyv)

Középszintű anatómiai atlasz (pl. Donáth Tibor: Az emberi test felépítése)

Tantárgy neve	<i>Tánc történet</i>	Tantárgyfelelős	Horváthné Major Rita
Kód	ELM-201-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A 4 félév során a hallgatóknak az őskortól a 20. századig kell megismerniük a tánc fejlődéstörténetét, az utolsó félévben kiegészítve ezt a magyar tánc történetével. A tananyag felépítésében kapcsolódik az egyetemes kultúrtörténet főbb irányaihoz. Elsajátításának célja a komplex szakmai műveltség megalapozása, az ízlés formálása és fejlesztése, önálló tájékozódási képesség kialakítása a táncművészet történeti fejlődésében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgatónak ismernie kell az adott korszak (művészettörténeti, tánc történeti) általános jellemzőit, össze kell tudni vetni a táncra jellemző specialitásokat az általános esztétikai jellemzőkkel, elhelyezni a táncot az adott korszak művészeti jelenségei között. Ismerni kell a jelenségek holtterét, az időszak meghatározó személyiségeit (alkotók, táncosok, elméleti szakemberek és pedagógusok) az időszakban született művészeti alkotásokat, intézményeket.

Jártasságot kell szerezni a művek befogadásában, adott esetben a műelemzésben.

Ismerni kell és használni tudni a definíciókat, szakkifejezéseket.

Természetesen a hallgatóknak ismerniük kell a táncművészet alapvető forrásait és szakirodalmát, ill. a „táncirodalom” alapműveit.

Mi a tánc történet? Alapfogalmak

Óskori tánc kultúra

Ókori keleti tánc kultúrák

A klasszikus görög tánc művészet

Középkori színjátszás lehetőségei: vallásos és világi táncalkalmak

A reneszánsz tánc kultúra Európában

A barokk formai és pedagógiai újításai

Tánc a rokokó és felvilágosodás idején

Noverre levelei és reformjai

A romantikus tánc esemény születése

A romantika irányai: nemzeti-, tündér romantika

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Vályi Rózsi: A tánc művészet története, Zeneműkiadó, 1969

Fejzetek a magyar balett történetéből, szerk.: Vályi Rózsi Művelt nép, 1956

A színpadi tánc története Magyarországon, szerk.: Dienes Gedeon- Fuchs Livia, Múzsák, 1989

Fejezetek a modern tánc történetéből, írta és szerk.: Fuchs Livia, Magyar Művelődési Intézet 1995

Dr. Pónyai Györgyi: Magyar Tánc történet I., MTF jegyzet 2005

Előkészületben: Tánc történet-kultúr történet I. tankönyv-MTF

Az intézmény könyvtárában fellelhető film-, videó-, dvd- ill. hangzóanyag.

Látható előadások, élő színházi élményanyag.

Tantárgy neve	<i>Tánc történet</i>	Tantárgyfelelős	Horváthné Major Rita
Kód	ELM-201-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A 4 félév során a hallgatóknak az őskortól a 20. századig kell megismerniük a tánc fejlődéstörténetét, az utolsó félévben kiegészítve ezt a magyar tánc történetével. A tananyag felépítésében kapcsolódik az egyetemes kultúrtörténet főbb irányaihoz. Elsajátításának célja a komplex szakmai műveltség megalapozása, az ízlés formálása és fejlesztése, önálló tájékozódási képesség kialakítása a táncművészet történeti fejlődésében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgatónak ismernie kell az adott korszak (művészettörténeti, tánc történeti) általános jellemzőit, össze kell tudni vetni a táncra jellemző specialitásokat az általános esztétikai jellemzőkkel, elhelyezni a táncot az adott korszak művészeti jelenségei között. Ismerni kell a jelenségek holtterét, az időszak meghatározó személyiségeit (alkotók, táncosok, elméleti szakemberek és pedagógusok) az időszakban született művészeti alkotásokat, intézményeket.

Jártasságot kell szerezni a művek befogadásában, adott esetben a műelemzésben.

Ismerni kell és használni tudni a definíciókat, szakkifejezéseket.

Természetesen a hallgatóknak ismerniük kell a táncművészet alapvető forrásait és szakirodalmát, ill. a „táncirodalom” alapműveit.

Romantikus alampművek és jellemzőik I-II.

Az orosz klasszicizmus születése (mesterek, művek) I-II

A klasszikus balett műfaji és esztétikai sajátosságai (csak a balett szakirányon)

A 19. sz. végi nyugati balettművészet

Karaktertáncok a romantikától a klasszicizmusig

A társastáncok fejlődése a 19. sz-ig (néptánc, modern társas szakirányok)

A tánc forradalma a 20. sz. elején

A Gyagilev-féle Orosz Balett I-IV.

Fokin munkássága tézisei tükrében

Nizsinszkij, Rassine Nizsinszka alkotói munkássága

Balanchine és a neoklasszika kezdete

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Vályi Rózsi: A táncművészet története, Zeneműkiadó, 1969

Fejzetek a magyar balett történetéből, szerk.: Vályi Rózsi Művelt nép, 1956

A színpadi tánc története Magyarországon, szerk.: Dienes Gedeon- Fuchs Livia, Múzsák, 1989

Fejezetek a modern tánc történetéből, írta és szerk.: Fuchs Livia, Magyar Művelődési Intézet 1995

Dr. Pónyai Györgyi: Magyar Tánc történet I., MTF jegyzet 2005

Előkészületben: Tánc történet-kultúr történet I. tankönyv-MTF

Az intézmény könyvtárában fellelhető film-, videó-, dvd- ill. hangzóanyag.

Látható előadások, élő színházi élményanyag.

Tantárgy neve	<i>Tánc történet</i>	Tantárgyfelelős	Horváthné Major Rita
Kód	ELM-201-3	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A 4 félév során a hallgatóknak az őskortól a 20. századig kell megismerniük a tánc fejlődéstörténetét, az utolsó félévben kiegészítve ezt a magyar tánc történetével. A tananyag felépítésében kapcsolódik az egyetemes kultúrtörténet főbb irányjaihoz. Elsajátításának célja a komplex szakmai műveltség megalapozása, az ízlés formálása és fejlesztése, önálló tájékozódási képesség kialakítása a táncművészet történeti fejlődésében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgatónak ismernie kell az adott korszak (művészettörténeti, tánc történeti) általános jellemzőit, össze kell tudni vetni a táncra jellemző specialitásokat az általános esztétikai jellemzőkkel, elhelyezni a táncot az adott korszak művészeti jelenségei között. Ismerni kell a jelenségek holtterét, az időszak meghatározó személyiségeit (alkotók, táncosok, elméleti szakemberek és pedagógusok) az időszakban született művészeti alkotásokat, intézményeket.

Jártasságot kell szerezni a művek befogadásában, adott esetben a műelemzésben.

Ismerni kell és használni tudni a definíciókat, szakkifejezéseket.

Természetesen a hallgatóknak ismerniük kell a táncművészet alapvető forrásait és szakirodalmát, ill. a „táncirodalom” alpműveit.

Az amerikai modern tánc kezdetei

Martha Graham

Modern és posztmodern amerikai alkotók

A szórakoztató tánc és a film

A táncszínház fogalma Labantól Bauschig

A német expresszionista tánc

Az angol balettművészet

Béjart táncszínháza

A szimfonikus balett és képviselői

A francia balettművészet a 20. sz-ban

A szovjet táncművészet

Európai táncirányok a 20. sz. második felében

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Vályi Rózsi: A táncművészet története, Zeneműkiadó, 1969

Fejzetek a magyar balett történetéből, szerk.: Vályi Rózsi Művelt nép, 1956

A színpadi tánc története Magyarországon, szerk.: Dienes Gedeon- Fuchs Livia, Múzsák, 1989

Fejezetek a modern tánc történetéből, írta és szerk.: Fuchs Livia, Magyar Művelődési Intézet 1995

Dr. Pónyai Györgyi: Magyar Tánc történet I., MTF jegyzet 2005

Előkészületben: Tánc történet-kultúrtörténet I. tankönyv-MTF

Az intézmény könyvtárában fellelhető film-, videó-, dvd- ill. hangzóanyag.

Látható előadások, élő színházi élményanyag.

Tantárgy neve	<i>Tánc történet</i>	Tantárgyfelelős	Horváthné Major Rita
Kód	ELM-201-4	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A 4 félév során a hallgatóknak az őskortól a 20. századig kell megismerniük a tánc fejlődéstörténetét, az utolsó félévben kiegészítve ezt a magyar tánc történetével. A tananyag felépítésében kapcsolódik az egyetemes kultúrtörténet főbb irányaihoz. Elsajátításának célja a komplex szakmai műveltség megalapozása, az ízlés formálása és fejlesztése, önálló tájékozódási képesség kialakítása a táncművészet történeti fejlődésében.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgatónak ismernie kell az adott korszak (művészettörténeti, tánc történeti) általános jellemzőit, össze kell tudni vetni a táncra jellemző specialitásokat az általános esztétikai jellemzőkkel, elhelyezni a táncot az adott korszak művészeti jelenségei között. Ismerni kell a jelenségek holtterét, az időszak meghatározó személyiségeit (alkotók, táncosok, elméleti szakemberek és pedagógusok) az időszakban született művészeti alkotásokat, intézményeket.

Jártasságot kell szerezni a művek befogadásában, adott esetben a műelemzésben.

Ismerni kell és használni tudni a definíciókat, szakkifejezéseket.

Természetesen a hallgatóknak ismerniük kell a táncművészet alapvető forrásait és szakirodalmát, ill. a „táncirodalom” alpműveit.

A magyar tánc történet kezdetei

Táncéletünk a reformkorban

Az Operaház balett története I-II.

Vendéjátékok és hatásuk a magyar táncéletre

A Pécsi balett története

A Győri balett története

Balett Szegeden

A magyar mozdulatművészet

A magyar néptánc dialektusai, a kutatás

A színpadi néptáncművészet története

Alkotók és művek a magyar néptáncművészetben (differenciáltan)

Kortárs magyar táncélet

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Vályi Rózsi: A táncművészet története, Zeneműkiadó, 1969

Fejzetek a magyar balett történetéből, szerk.: Vályi Rózsi Művelt nép, 1956

A színpadi tánc története Magyarországon, szerk.: Dienes Gedeon- Fuchs Livia, Múzsák, 1989

Fejezetek a modern tánc történetéből, írta és szerk.: Fuchs Livia, Magyar Művelődési
Intézet 1995
Dr. Pónyai Györgyi: Magyar Tánc történet I., MTF jegyzet 2005
Előkészületben: Tánc történet-kultúr történet I. tankönyv-MTF

Az intézmény könyvtárában fellelhető film-, videó-, dvd- ill. hangzóanyag.
Látható előadások, élő színházi élményanyag.

Tantárgy neve	<i>Zeneelmélet, zenetörténet</i>	Tantárgyfelelős	Konkolyné Dr. Kovács Ilona
Kód	ELM-203-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A zenei és táncos gyakorlatra épülő készségszintű elméleti tudás megszerzése, a zeneelméleti ismeretek folyamatos alkalmazása, művészi tudatosítása. A kottakép jelrendszerének sajátos értelmezése, a zenei átélés, kifejezőmód fogalomrendszerének elemző felismerése. A tantárgyhoz kapcsolódó összefüggések ismerete zeneirodalmi szemelvények, zeneműrészletek bemutatásán, megszólaltatásán, elemzésén keresztül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

- Zeneelméleti és történeti témakörök elhelyezése a kultúrtörténet egészében, a művészeti tudományok részeként. Zenei alapfogalmak, hangtani ismeretek. A zenei írás-olvasás jelrendszere. Az európai hangrendszer, hangsorok, hangnemek. Előadásmódra, tempóra, dinamikára utaló kifejezések. A zenei folyamat tagolása, szerkezete. Az együtthangzás többszólamúság kérdése.
- Ritmikai és éneklési készség fejlesztése
- Zenei alapfogalmak alkalmazott ismerete
- Kottakép és hangzó zenei folyamat összevetése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Kötelező: Károly Róbert: Zeneelmélet és zenei formatan – Planétás Kiadó, 2000
Ajánlott: Darvas Gábor: A zene anatómiája – Zeneműkiadó
Pécsi Géza: Kulcs a muzsikához – Kulcs a muzsikához Alapítvány - Pécs

Tantárgy neve	<i>Zeneelmélet, zenetörténet</i>	Tantárgyfelelős	Konkolyné Dr. Kovács Ilona
Kód	ELM-203-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgató korábban szerzett zenei, zeneelméleti ismereteinek tudatosítása, rendszerezése. A zenei-táncos- alkotások megragadásának, tartalmi, formai, szerkezeti feldolgozásának módjaiban való tájékozódás. Nyitottság a zeneelméleti, formatani kérdések elmélyítéséhez, önálló elemző munkához, esztétikai vonatkozások feltárásához.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Művészeti stíluskorszakokban való jártasság, zenei stílusjegyek ismerete a történeti, társadalmi változások mentén. A zenei tagolás egységei, a forma alkotórészei. Hagyományos kisformák és összetett zenei formák részletes bemutatása különböző korszakokban és műfajokban. Zenei szemelvények, dalok, zeneműrészletek, táncok, táncjátékok elemzése és felismerése.
- Zene-mozgás- tánc összefüggései formai, szerkezeti jegyek alapján
- Zeneművek, táncalkotások hangzásbeli sajátosságainak feltárása
- Zenei ízlés, kritikai gondolkodás fejlesztése, zenepedagógiai és dramaturgiai érzék alakítása

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Kötelező: Károly Róbert: Zeneelmélet és zenei formatan – Planétás Kiadó, 2000
Ajánlott: Darvas Gábor: A zene anatómiája – Zeneműkiadó
Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig - Zeneműkiadó

Tantárgy neve	<i>Zeneelmélet, zenetörténet</i>	Tantárgyfelelős	Konkolyné Dr. Kovács Ilona
Kód	ELM-203-3	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A zeneművek belső törvényszerűségeinek feltárása, a zeneértés, zenei befogadás, az élményfeldolgozás különböző szintjein. A művészetek komplex és sajátos eszköztárával való ismerkedés a zenetörténet korai fejezetein keresztül. Zeneirodalmi műveltség bővítése, a zenei repertoár gazdagítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- A zenetudomány területei. Források a zenei őskor és az ókor nagykulturák hagyományaiban. Zenei örökség és világszemlélet. Az európai zene története a középkortól a bécsi klasszikáig. Az egyszólamú gregorián énektől a többszólamú vokális és hangszeres zene remekműveinek, alkotóegyéniségének a bemutatásáig. Zeneművek, zenei szemelvények közös feldolgozása.
- A hallgató alkalmazza ismereteit az összművészetek terén
- Bővítse történeti, tudományos, művészetelméleti ismereteit
- Integrálja tudását a táncos, táncpedagógus praxisban

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Kötelező: Közber Tivadar: Az európai zene története
Uő.: Zeneirodalom I-II. Műszaki kiadó
Kelemen Imre: Zenetörténete 1750-ig
- Ajánlott: Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig – Zeneműkiadó
Orfeusz: Hangzó Zenetörténet 1-2-3-4

Tantárgy neve	<i>Zeneelmélet, zenetörténet</i>	Tantárgyfelelős	Konkolyné Dr. Kovács Ilona
Kód	ELM-203-4	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az egyetemes zenetörténet nagy alkotóegységeinek életműismerete. Az általános zenei műveltség kibővítése a 19. és 20. század alkotásain, művészi törekvésein keresztül. Művészi inspirációk szerzése, a zeneművek komplex átélése, elmélyítése. Színpadi művek, balett és táncalkotások feldolgozása, elemzése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- A 18. század második felétől napjainkig ható jelenségek, zenei hagyományok és újítások. Művészsorsok a romantika korából. Nemzeti törekvések, nemzeti iskolák a színpadi műfajok, az opera és balett világában. A századforduló szellemisége, szemléletváltása. A 20. század jelentős irányzatai és képviselői, alkotóegyéniségei, remekművei.
- Zeneelméleti és történeti ismeretek összefoglalása, áttekintése
- Művészi kifejezőeszközök felismerése, értelmezése, alkalmazása
- Komplex művészetelméleti tudás birtoklása

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Kötelező: Közber Tivadar: Az európai zene története – tk.
Uő.: Zeneirodalom I-II. Műszaki kiadó
- Ajánlott: Frank Oszkár: Zeneesztétika, zeneirodalom - magánkiadás
Darvas Gábor: A totemzenétől a hegedűversenyig – Zeneműkiadó
Eric Salzman: a 20. század zenéje - Zeneműkiadó
Orfeusz: Hangzó Zenetörténet 5-6-7-8. kötet

Tantárgy neve	<i>Művelődéstörténet</i>	Tantárgyfelelős	dr. Gelenczey-Miháltz Alirán
Kód	ELM-255-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	3	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy oktatásának feladata: az általános művelődéstörténeti ismeretek korábban már elsajátított körének további bővítése, fejlesztése. Legfőbb célja: az eddig jobbra egymástól elszigetelt művelődéstörténeti diszciplínák integrálása, az egységes látásmód kialakítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A legfontosabb követelmény azon általános műveltségbeli tájékozottság megszerzése, mely a szakmai ismeretekhez is nélkülözhetetlen művelődéstörténeti háttérrel biztosítja.

A hallgatónak ismernie kell a főbb művelődéstörténeti korszakokat, az egyes korszakokra jellemző művészeti alkotásokat, az irodalmi és filozófiai műveket, valamint a tudományos gondolkodás fontosabb modelljeit.

A legfontosabb készség az alapvető kultúrtörténeti tájékozottság, jártasság megszerzése. Kultúrtörténeti bevezetés, az őstársadalom, Egyiptom és Mezopotámia kultúrája, a görög kultúra nagy korszakai (archaikus, klasszikus, hellenisztikus kor).

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Grüll Tibor: Az európai művelődés története I. Budapest 1998.

Egon Friedell: Az újkori kultúra története. I-VI. Budapest, 1989-1994 (több kiadás)

Lederer Emma: Egyetemes művelődéstörténet. Budapest, 1935. (több kiadás)

Tantárgy neve	<i>Művelődéstörténet</i>	Tantárgyfelelős	dr. Gelenczey-Miháltz Alirán
Kód	ELM-255-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	3	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy oktatásának feladata: az általános művelődéstörténeti ismeretek korábban már elsajátított körének további bővítése, fejlesztése. Legfőbb célja: az eddig jobbra egymástól elszigetelt művelődéstörténeti diszciplínák integrálása, az egységes látásmód kialakítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A legfontosabb követelmény azon általános műveltségbeli tájékozottság megszerzése, mely a szakmai ismeretekhez is nélkülözhetetlen művelődéstörténeti háttérrel biztosítja.

A hallgatónak ismernie kell a főbb művelődéstörténeti korszakokat, az egyes korszakokra jellemző művészeti alkotásokat, az irodalmi és filozófiai műveket, valamint a tudományos gondolkodás fontosabb modelljeit.

A legfontosabb készség az alapvető kultúrtörténeti tájékozottság, jártasság megszerzése. Az etruszk kultúra, a római művelődéstörténet főbb korszakai, (köztársaság kor és császárság), az ókeresztény és a bizánci kultúra öröksége.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Grüll Tibor: Az európai művelődés története I. Budapest 1998.

Egon Friedell: Az újkori kultúra története. I-VI. Budapest, 1989-1994 (több kiadás)

Lederer Emma: Egyetemes művelődéstörténet. Budapest, 1935. (több kiadás)

Tantárgy neve	<i>Művelődéstörténet</i>	Tantárgyfelelős	dr. Gelenczey-Miháltz Alirán
Kód	ELM-255-3	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	3	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy oktatásának feladata: az általános művelődéstörténeti ismeretek korábban már elsajátított körének további bővítése, fejlesztése. Legfőbb célja: az eddig jobbra egymástól elszigetelt művelődéstörténeti diszciplínák integrálása, az egységes látásmód kialakítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A legfontosabb követelmény azon általános műveltségbeli tájékozottság megszerzése, mely a szakmai ismeretekhez is nélkülözhetetlen művelődéstörténeti háttérrel biztosítja.

A hallgatónak ismernie kell a főbb művelődéstörténeti korszakokat, az egyes korszakokra jellemző művészeti alkotásokat, az irodalmi és filozófiai műveket, valamint a tudományos gondolkodás fontosabb modelljeit.

A legfontosabb készség az alapvető kultúrtörténeti tájékozottság, jártasság megszerzése. A késői középkor kultúrája, a reneszánsz és a reformáció művelődéstörténeti szerepe, a barokk, a felvilágosodás és a klasszicizmus művelődéstörténete.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Grüll Tibor: Az európai művelődés története I. Budapest 1998.

Egon Friedell: Az újkori kultúra története. I-VI. Budapest, 1989-1994 (több kiadás)

Lederer Emma: Egyetemes művelődéstörténet. Budapest, 1935. (több kiadás)

Tantárgy neve	<i>Művelődéstörténet</i>	Tantárgyfelelős	dr. Gelenczey-Miháltz Alirán
Kód	ELM-255-4	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	3	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy oktatásának feladata: az általános művelődéstörténeti ismeretek korábban már elsajátított körének további bővítése, fejlesztése. Legfőbb célja: az eddig jobbra egymástól elszigetelt művelődéstörténeti diszciplínák integrálása, az egységes látásmód kialakítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A legfontosabb követelmény azon általános műveltségbeli tájékozottság megszerzése, mely a szakmai ismeretekhez is nélkülözhetetlen művelődéstörténeti háttérrel biztosítja.

A hallgatónak ismernie kell a főbb művelődéstörténeti korszakokat, az egyes korszakokra jellemző művészeti alkotásokat, az irodalmi és filozófiai műveket, valamint a tudományos gondolkodás fontosabb modelljeit.

A legfontosabb készség az alapvető kultúrtörténeti tájékozottság, jártasság megszerzése. A romantika és a 19. század, a modernitás problémái.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Egon Friedell: Az újkori kultúra története. I-VI. Budapest, 1989-1994 (több kiadás)

Lederer Emma: Egyetemes művelődéstörténet. Budapest, 1935. (több kiadás)

Tantárgy neve	<i>Színháztörténet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Böhm Edit
Kód	ELM-216-1	Szakirányok	KBL, MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A (főképp európai) színháztörténeti folyamat eseményeit és összefüggéseit megismerve a hallgatók választ találhatnak az aktuális színházkultúrát érintő kérdésekre. A kurzuson a színjátékelemek változásának vizsgálatával tekintjük át a színjátszás történetét.

A színháztörténet ismeretének, az abban való eligazodásnak gyakorlati szempontjait tartjuk szem előtt. Az alkotói, illetve a pedagógusi tevékenység során felmerülhető problémák szempontját. (Egyszerűen fogalmazva: kiindulópontunk, hogy a színháztörténet nem elméleti ismeretek téra, hanem a jelen kori gyakorlat segítője.)

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Az európai színháztörténet tendenciái az ókori görög színjátszástól máig. A különböző színjátékelemek változási folyamata, a változások okai és kulturális, társadalom- és színháztörténeti összefüggéseik. (Intézmények, színjátszási formák, alkotók, stíluskorszakok és -irányzatok kiemelésével.)

Módszertani bevezetés a színház komplexitásába (a színháztörténet fogalma, ellentmondásai, források és forrástípusok) és a kutatás metodikáiba és szempontjaiba.

A tantárgyi követelmény a kurzus végére a magyar és az európai színháztörténet folyamatainak tájékozott ismerete, az egyes színháztörténeti korszakok, illetve irányzatok legfontosabb "újításainak" biztos kezelése a színjátékelemek szerinti tárgyalásban megismert tények önálló egybehangolásával, integrálásával, illetve a szakirodalom alapján. A hallgatóknak ismerniük kell a színháztörténet, illetve a színháztudományok más diszciplínáinak módszertani sajátosságait, a válaszlehetőségeket a színháztörténet gyakorlati alkalmazhatóságának kérdéseire.

Lényeges, hogy a hallgatók alkalmazni tudják a színháztörténeti áttekintés során szerzett ismereteiket konkrét kérdések tárgyalásakor, legyenek azok történeti vagy mai, elméleti vagy gyakorlati kérdések a színházról, mint önálló művészeti ágról.

Bevezetés a színháztörténetbe (fogalmak, definíciók, módszerek, források)

Európa színháztörténete korszakokként a legfontosabb színházművészeti, társadalmi-kommunikációs és technikai újítások kiemelésével

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Képes színháztörténet (Oxford, 1995.) Bp., 1999.

Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., 1998.

(A színház világtörténete 1-2. Szerk. Staud Géza, Székely György. Bp., 1972., 1986.)

Magyar színháztörténet a kezdetektől 1873-ig. Szerk. Kerényi Ferenc. Bp., 1990.

Magyar színháztörténet 1873-1920-ig. Szerk. Gajdó Tamás. Bp., 2000.

Magyar színháztörténet 1920-1949-ig. Szerk. Gajdó Tamás. Bp., [2005.]

(Székely György: A színjáték világa. Bp., 1986., 2006.)

További, a magyar, az európai, illetve az egyetemes színháztörténet egészére vonatkozó összefoglaló művek, a magyar színháztörténet részkérdéseit tárgyaló monográfiák, mozgókép felvételek, albumok, képeskönyvek, illetve legfőképpen saját színházi élmények.

Tantárgy neve	<i>Színháztörténet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Böhm Edit
Kód	ELM-216-2	Szakirányok	KBL, MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A (főképp európai) színháztörténeti folyamat eseményeit és összefüggéseit megismerve a hallgatók választ találhatnak az aktuális színházkultúrát érintő kérdésekre. A kurzuson a színjátékelemek változásának vizsgálatával tekintjük át a színjátszás történetét.

A színháztörténet ismeretének, az abban való eligazodásnak gyakorlati szempontjait tartjuk szem előtt. Az alkotói, illetve a pedagógusi tevékenység során felmerülhető problémák szempontját. (Egyszerűen fogalmazva: kiindulópontunk, hogy a színháztörténet nem elméleti ismeretek téra, hanem a jelen kori gyakorlat segítője.)

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Az európai színháztörténet tendenciái az ókori görög színjátszástól máig. A különböző színjátékelemek változási folyamata, a változások okai és kulturális, társadalom- és színháztörténeti összefüggéseik. (Intézmények, színjátszási formák, alkotók, stíluskorszakok és -irányzatok kiemelésével.)

Módszertani bevezetés a színház komplexitásába (a színháztörténet fogalma, ellentmondásai, források és forrástípusok) és a kutatás metodikáiba és szempontjaiba.

A tantárgyi követelmény a kurzus végére a magyar és az európai színháztörténet folyamatainak tájékozott ismerete, az egyes színháztörténeti korszakok, illetve irányzatok legfontosabb "újításainak" biztos kezelése a színjátékelemek szerinti tárgyalásban megismert tények önálló egybehangolásával, integrálásával, illetve a szakirodalom alapján. A hallgatóknak ismerniük kell a színháztörténet, illetve a színháztudományok más diszciplínáinak módszertani sajátosságait, a válaszlehetőségeket a színháztörténet gyakorlati alkalmazhatóságának kérdéseire.

Lényeges, hogy a hallgatók alkalmazni tudják a színháztörténeti áttekintés során szerzett ismereteiket konkrét kérdések tárgyalásakor, legyenek azok történeti vagy mai, elméleti vagy gyakorlati kérdések a színházról, mint önálló művészeti ágról.

Rendszeres magyar színháztörténet, a hivatásosság históriája előzményekkel és a mai színházi struktúra és működés magyarázatával.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Képes színháztörténet (Oxford, 1995.) Bp., 1999.

Peter Simhandl: Színháztörténet. Bp., 1998.

(A színház világtörténete 1-2. Szerk. Staud Géza, Székely György. Bp., 1972., 1986.)

Magyar színháztörténet a kezdetektől 1873-ig. Szerk. Kerényi Ferenc. Bp., 1990.

Magyar színháztörténet 1873-1920-ig. Szerk. Gajdó Tamás. Bp., 2000.
Magyar színháztörténet 1920-1949-ig. Szerk. Gajdó Tamás. Bp., [2005.]
(Székely György: A színjáték világa. Bp., 1986., 2006.)

További, a magyar, az európai, illetve az egyetemes színháztörténet egészére vonatkozó összefoglaló művek, a magyar színháztörténet részkérdéseit tárgyaló monográfiák, mozgókép felvételek, albumok, képeskönyvek, illetve legfőképpen saját színházi élmények.

Tantárgy neve	<i>Drámatörténet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Mizerák Katalin
Kód	ELM-214-1	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A kurzus célja az egyetemes (európai) írott dráma történetének megismertetése, különös figyelemmel a dramaturgiai megoldások változására, valamint kitekintéssel a szövegek színpadi előadás-történetére és az írott formában fenn nem maradt színjátékszövegek bizonyos fokú rekonstruálására. Az anyag elrendezése lehetővé teszi hangsúlyos korszakok kiemelését (XIX. századi stíluskorszakok, XX. századi irányzatok európai és hazai szövegei), egyes írói életművek áttekintését, illetve egyes művek részletes szövegelemzését is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A szituatív dialógusszövegek szépirodalmi korpuszából a színházi kánonnak megfelelően válogatott anyag alapján a műnem és műfajainak sajátosságait, valamint a dráma működését (irodalmi műként, illetve színjátékszövegként) vizsgáljuk. Cél, hogy a drámaolvasásban is rutint szerezzenek a hallgatók.

A dráma, mint irodalmi műnem; a dráma, mint színjátékszöveg.

A drámatörténet tanulságai – mit tanulhatunk?

A drámatörténet korszakai

Antik dramaturgiák és témák a drámatörténetben (Elektrák, Antigonék)

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Hegedüs Géza – Kónya Judit: Kecskéének, 1969, 1999², 2000³. Almási Miklós: A drámafejlődés útjai. Egy műfaj története Goethétől O’Neillig, 1969.

Színházi kalauz I-II., 1962, 1981⁴, vagy más kiadás

Peter Szondi: A modern dráma elmélete, 1979.

Bécsy T.: A dráma esztétikája. A dráma műneme és műfajai. Bp., 1988.

E. Fischer-Lichte: A dráma története. Bp., 2001.

Drámaszövegek tematikus válogatás alapján:

(Aiszkhülosz: Oreszteia II. Áldozatvivők/Síri áldozat; Szophoklész: Elektra; Euripidész: Elektra; Bornemisza Péter: Magyar Elektra; Giraudoux: Électre; Hofmannsthal: Elektra; O’Neill: Amerikai Elektra; Sartre: A legyek; Matúz János: Húsevők; Gyurkó László: Szerelmem, Elektra + Jan Kott: Istenevők, 1998.)

(Szophoklész: Antigoné; Cocteau: Antigoné; Anouilh: Antigoné + George Steiner: Örök Antigoné, 1990.; Karvaš: Antigoné és a többiek; Karsai György: A Szép és a Szörnyeteg, 1999.)

(Aiszkülosz: Oreszteia; Shakespeare: Hamlet; Kyd: Spanyol tragédia; Schiller: Don Carlos; Kleist: Homburg hercege; Shakespeare: Lear király; Pirandello: IV. Henrik; Musset: Lorenzaccio; Williams: A vágy villamosa + Hankiss Elemér: Hamlet színeváltozásai, 1995.)

(Tasso: Amintas; Balassi Bálint: Szép magyar Comoedia; Lope de Vega: A kertész kutyája; Shakespeare: Romeo és Julia; Shakespeare: Szentivánéji álom; Gozzi: Turandot; Schiller: Ármány és szerelem; Rostand: Cyrano de Bergerac; Csehov: Három nővér; Csehov: Sirály; Słowacki: Mazeppa; Shaw: Pygmalion; Barta Lajos: Szerelem)

Továbbá a kiválasztott drámák különböző feldolgozásai (színház, mozgóképfilm).

Tantárgy neve	<i>Drámatörténet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Mizerák Katalin
Kód	ELM-214-2	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A kurzus célja az egyetemes (európai) írott dráma történetének megismertetése, különös figyelemmel a dramaturgiai megoldások változására, valamint kitekintéssel a szövegek színpadi előadás-történetére és az írott formában fenn nem maradt színjátékszövegek bizonyos fokú rekonstruálására. Az anyag elrendezése lehetővé teszi hangsúlyos korszakok kiemelését (XIX. századi stíluskorszakok, XX. századi irányzatok európai és hazai szövegei), egyes írói életművek áttekintését, illetve egyes művek részletes szövegelemzését is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A szituatív dialógusszövegek szépirodalmi korpuszából a színházi kánonnak megfelelően válogatott anyag alapján a műnem és műfajainak sajátosságait, valamint a dráma működését (irodalmi műként, illetve színjátékszövegként) vizsgáljuk. Cél, hogy a drámaolvasásban is rutint szerezzenek a hallgatók.

Hamlet a drámatörténetben: Shakespeare (Erzsébet-kori brit reneszánsz dramaturgia)
Hamlet: Aiszkhülosz: Oreszteia, Schiller: Don Carlos, Stoppard, Kornis, Müller, Kiss Csaba stb.

Rómeók és Júliák (Lope de Vega, Shakespeare, Gozzi, Schiller, Rostand, Csehov, Shaw)
A tematikus drámaválogatás alapján különböző drámatörténeti korszakok technikáinak, stílusjegyeinek, feldolgozási módjának megismerése.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Hegedüs Géza – Kónya Judit: Kecskéének, 1969, 1999², 2000³. Almási Miklós: A drámafejlődés útjai. Egy műfaj története Goethétől O’Neillig, 1969.

Színházi kalauz I-II., 1962, 1981⁴, vagy más kiadás

Peter Szondi: A modern dráma elmélete, 1979.

Bécsy T.: A dráma esztétikája. A dráma műneme és műfajai. Bp., 1988.

E. Fischer-Lichte: A dráma története. Bp., 2001.

Drámaszövegek tematikus válogatás alapján:

(Aiszkhülosz: Oreszteia II. Áldozatvivők/Síri áldozat; Szophoklész: Elektra; Euripidész: Elektra; Bornemisza Péter: Magyar Elektra; Giraudoux: Électre; Hofmannsthal: Elektra; O’Neill: Amerikai Elektra; Sartre: A legyek; Matúz János: Húsevők; Gyurkó László: Szerelmem, Elektra + Jan Kott: Istenevők, 1998.)

(Szophoklész: Antigoné; Cocteau: Antigoné; Anouilh: Antigoné + George Steiner: Örök Antigoné, 1990.; Karvaš: Antigoné és a többiek; Karsai György: A Szép és a Szörnyeteg, 1999.)

(Aiszkhülosz: Oreszteia; Shakespeare: Hamlet; Kyd: Spanyol tragédia; Schiller: Don Carlos; Kleist: Homburg hercege; Shakespeare: Lear király; Pirandello: IV. Henrik; Musset: Lorenzaccio; Williams: A vágy villamosa + Hankiss Elemér: Hamlet színeváltozásai, 1995.)

(Tasso: Amintas; Balassi Bálint: Szép magyar Comoedia; Lope de Vega: A kertész kutyája; Shakespeare: Romeo és Julia; Shakespeare: Szentivánéji álom; Gozzi: Turandot; Schiller: Ármány és szerelem; Rostand: Cyrano de Bergerac; Csehov: Három nővér; Csehov: Sirály; Słowacki: Mazeppa; Shaw: Pygmalion; Barta Lajos: Szerelem)

Továbbá a kiválasztott drámák különböző feldolgozásai (színház, mozgóképek).

Tantárgy neve	<i>Médiaismeret</i>	Tantárgyfelelős	Lanszki Anita
Kód	ELM-224-1, 2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	1. félév: gyakorlati jegy 2. félév: vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Filmes és tévés elméleti és gyakorlati alapismeretek tanítása. Külföldi és hazai játékfilmek, táncfilmek, showműsorok, musical-ek, színházi felvételek szakmai elemzése. A videokamerák elvi és gyakorlati bemutatása, önálló felvételek készítése a Táncművészeti Főiskola Sony 170-es, valamint egyéb profi és amatőr kamerák segítségével. Cél: saját koreográfia dokumentatív rögzítése, valamint rövidebb, kamerára kitalált koreográfiák rögzítése

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Médiában való jártasság elsajátítása elméleti és gyakorlati ismeretekkel. A látvány eszközeinek ismerete, különös tekintettel a díszletre, jelmezre, maszkra. A világítás atmoszférateremtő lehetőségei (fényfajták, lámpák, színek, a színpadi világítás fajtái különös tekintettel a balett és tánc világára, show-elemek, intelligens lámpák, a füst és a köd színházi és stúdiós használata).

A videokamerák alapszintű működésének elméleti és gyakorlati ismerete.

(Legfontosabb kezelőszervek, írisz, mélységélesség, szűrők, erősítés, white balance, manuális és automata üzemmód, optikai és digitális zoom) Expozíciós tényezők ismerete a fotózás, a film és a videó területén. Kompozíciós gyakorlatok végzése (svenkgyakorlat, beállítások, plánok, szereplők követése).

Az elméleti és gyakorlati ismeretek legfőbb célja, hogy a tanulók képesek legyenek koreográfiák dokumentatív rögzítésére, illetve képernyőre készült művészi alkotások létrehozására.

- Expozíciós tényezők a fotózás, a film és a videó területén (kamerával kompozíciós gyakorlatok)
- Világítási alapismeretek, fényfajták, atmoszférateremtés (kamerával plánok, beállítások ismerete, gyakorlata)
- Színházi, színpadi világítási fajták lehetőségei különös tekintettel a balett és tánc világára
- A kamera kezelőszerveinek megismerése (kameragyakorlatok)
- Színházi felvételek kameraállásai és világítása (kameragyakorlatok)
- A látvány eszközei: díszlet, jelmez, világítás, maszk
- Rövid, saját koreográfiák rögzítése
- Rövid, kamerára kitalált koreográfiák rögzítése
- Filmes és tévés utómunkálatok: vágás, montírozás, hangosítás, keverés

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kézikönyv film- és tévéalkotóknak. Szerk.: Vagyóczky Tibor, Budapest,
Magyar Operatőrök Társasága, 1999. /HSC kiadvány/
Szabó Gábor: Filmes könyv, Hogyan kommunikál a film? Budapest, Ab Ovo, 2002

Kamerák, kameraállványok
objektívek (különböző látószög)
fóliák
lámpák
szűrők
fénymérők

Tantárgy neve	<i>Kommunikáció</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	ELM-226-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a kommunikáció-elmélet lényegét, funkciójának, alkalmazásainak sajátosságait, az arra való képesség feltételeit, legyenek képesek a környezet információit venni, megtartani, kifejezni, értelmezni, felhasználni elsősorban a kommunikáció érvénykörében. A hallgatókkal szemben elvárás, hogy ismerjék és értsék a kommunikációs hatáselmélet lényegét, főbb elveit, jelentőségét a testkultúra érvénykörében, értsék meg a kommunikációs technikák és technológiai képességek viszonyproblémáit, a humán és tárgyi eszközrendszer szerepét és kapjanak szisztematikus kommunikációtani bevezetést tanulmányaikhoz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgatók ismerjék és értsék a kommunikációs hatáselmélet lényegét, főbb elveit, jelentőségét a testkultúra érvénykörében, tanulmányozva értsék meg a kommunikációs technikák és technológiai képességek viszonyproblémáit, a humán és tárgyi eszközrendszer szerepét és kapjanak szisztematikus kommunikációtani bevezetést a tanulmányokhoz, e bevezetés tudástartalma legalább szóbeli szinten menjen át beszélgetésképes teljesítménybe.

A kommunikáció fogalma és fajtái, köztük kiemelten a társadalmi szintű kommunikációt.
A testkultúra jelentéstana.

Tantárgyunk cél és követelményrendszerének, az abban szereplő kommunikátumoknak elemzése, hír és üzenetértéke.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Antal L.(1976) : A tartalomelemzés alapjai. Magvető Kiadó, Budapest.

Horányi Ö. (1975): Jel, jelentés, információ. Magvető Kiadó, Budapest

Kis J. (2004): A testkulturális kommunikáció alapjai, Fitness Akadémia, Budapest

Béres-Horányi: Társadalmi kommunikáció, Osiris, Bp. 1999. 7-415. old, az előadások során kijelölendő rekreációs-specifikus részletei

Zrinszky L. (1993): Bevezetés a pedagógiai kommunikáció elméletébe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Tantárgy neve	<i>Kommunikáció</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	ELM-226-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy célja, hogy a hallgatók ismerjék meg a kommunikáció-elmélet lényegét, funkciójának, alkalmazásainak sajátosságait, az arra való képesség feltételeit, legyenek képesek a környezet információit venni, megtartani, kifejezni, értelmezni, felhasználni elsősorban a kommunikáció érvénykörében. A hallgatókkal szemben elvárás, hogy ismerjék és értsék a kommunikációs hatáselmélet lényegét, főbb elveit, jelentőségét a testkultúra érvénykörében, értsék meg a kommunikációs technikák és technológiai képességek viszonyproblémáit, a humán és tárgyi eszközrendszer szerepét és kapjanak szisztematikus kommunikációtani bevezetést tanulmányaikhoz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgatók ismerjék és értsék a kommunikációs hatáselmélet lényegét, főbb elveit, jelentőségét a testkultúra érvénykörében, tanulmányozva értsék meg a kommunikációs technikák és technológiai képességek viszonyproblémáit, a humán és tárgyi eszközrendszer szerepét és kapjanak szisztematikus kommunikációtani bevezetést a tanulmányokhoz, e bevezetés tudástartalma legalább szóbeli szinten menjen át beszélgetés-képes teljesítménybe.

Tárgyi és főleg személyi hatótényezők rendszere a testkultúrában.
A tanár szóbeli jelrendszerének írásbeli átkódolása.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Antal L.(1976): A tartalomelemzés alapjai. Magvető Kiadó, Budapest.
Horányi Ö. (1975): Jel, jelentés, információ. Magvető Kiadó, Budapest
Kis J. (2004): A testkulturális kommunikáció alapjai, Fitness Akadémia, Budapest
Béres-Horányi: Társadalmi kommunikáció, Osiris, Bp. 1999. 7-415. old, az előadások során kijelölendő rekreációs-specifikus részletei
Zrinszky L. (1993): Bevezetés a pedagógiai kommunikáció elméletébe. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest

Tantárgy neve	<i>Kutatásmódszertan</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Bolvári Takács Gábor
Kód	ELM-208-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tárgy (előadás) célja, hogy a hallgatókat felkészítse a felsőfokú tanulmányokra, valamint bemutassa a kutatómunkához szükséges alapismereteket.

A kutatásmódszertan, általános műveltségi tárgy (kötelező) a táncképzésben, ahol feltételezzük, hogy a hallgatót fel kell készítenünk a szakterület sajátos kutatási metodikájának alkalmazására.

A tárgy oktatásának célja kettős a táncos és próbavezető szakos képzésben:

- elméleti, kutatás-módszertani képzés biztosítása,
- a hallgató tanulmányaihoz fejleszteni akarja az adekvát gyakorlati kutatási jártasságot.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A tárgy segíti a hallgatókat a szakirodalom keresésében és kritikus elemzésében, gyakorlati munkájuk során adódó mérések és vizsgálatok valamint elemzések elvégzésében. Támogatást ahhoz, hogy a különböző szintű kutatásokban eredményesen részt vehessenek. Megismerteti a hallgatókat az önálló kutatás tervezéséhez, elvégzéséhez és lebonyolításához, elemzéséhez és értékeléséhez, valamint az eredmények publikálásához szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező, illetve ajánlott irodalom (3-5 legfontosabb):

Ágoston György, Nagy József és Orosz Sándor (1979): *Méréses módszerek a pedagógiában*. Tankönyvkiadó, Budapest.

Babbie, E. (1996): *A társadalomtudományi kutatás gyakorlata*. Balassi Kiadó.

Falus Iván (2000, szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe*. Műszaki Kiadó, Budapest. (Korábbi kiadások: Keraban Kiadó, Budapest, 1993; 1996)

Horváthné Bánky Dóra, *Pedagógia és pszichológiai alapismeretek táncpedagógusok részére* (Tankönyvkiadó, Budapest 1991.)

Kokas Károly (1992): *Hagyományos és elektronikus pedagógiai szakinformáció*. Magyar Pedagógia 92. 2. sz. 153-166. o.

Jerry R. Thomas - Jack K. Nelson, *Research Methods in Physical Activity* (Human Kinetics University of Idaho, 1996. 278-290. p.)

Tanulmányi segédanyagok:

Ágoston, Nagy, Orosz, *Mérési módszerek a pedagógiában*. Tankönyvkiadó, Bp. 1971
Bartal és Széphalmi, *Adatgyűjtés és statisztikai elemzés a pedagógiai gyakorlatban*.
Akadémiai Kiadó, Bp. 1982.
Fábián Zoltán, *Pedagógiai kutatások módszerei és logikája*. Nemzeti Tvk. 1993. Bp.
Frick Mária: *Kutatásmódszertan*. Baja, 1995.
Erwin Niedermann, *Philosophische Aspekt im Sport Zur Philosophie der sportlichen
Bewegung* (Schriftenreihe der Wissenschaftliche Gesellschaft für Sport und
Leibeserziehung
Institut für Sportwissenschaften Universität Salzburg Bd. 14-1992)
Piaget, J., Fraisse, P. és Reuchlin: *A kísérleti pszichológia módszerei*. Akadémiai Kiadó,
Budapest. 1972.

Tantárgy neve	<i>Szakedolgozati szeminárium</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Nagy Péter Miklós
Kód	ELM-209-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A szakdolgozati szeminárium, általános műveltségi tárgy (kötelező) a táncképzésben, ahol feltételezzük, hogy a hallgatót fel kell készítenünk a szakterület sajátos kutatási metodikájának elméleti és gyakorlati alkalmazására.

A tárgy oktatásának célja a táncos és próbavezető képzésben:

- a szakdolgozati szeminárium gyakorlati visszaigazolása az elméleti kutatás-módszertani képzésnek,

- a szakdolgozati szeminárium a hallgató tanulmányaira alapozva akarja eljuttatni a hallgatókat az adekvát gyakorlati kutatási jártassághoz.

Az 5. félévben sorra kerülő szakdolgozati szeminárium célja, hogy a hallgató 1 féléven keresztül témavezetői irányítást és szaktanári segítséget is kapjon szakdolgozata elkészítéséhez.

A tantárgy oktatásának teljes folyamatát egy írásbeli beszámolóval zárjuk. Az írásbeli beszámoló: a szakdolgozat tárgyának választott kutatási téma vázlatának elkészítése a kutatómódszertan követelményeinek figyelembe vételével.) Az értékelés során kifejezésre kell jusson a hallgató módszertani, elméleti kulturáltságának a foka, valamint szakdolgozatának az elkészítéséhez szükséges szintű és jellegű kutatási gyakorlati jártassága.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A szakdolgozat témáját a 4. félév végén választja ki minden hallgató a táncpedagógia szak fő tantárgyainak tudományterületeiről, az oktatók által hirdetett témajegyzékből. Előzményként a 4. félévben indult a kutatómódszertan, mint bevezető tantárgy, s az 5. félévben ennek a folytatása a szakdolgozati szeminárium.

A szakdolgozat leadásának határideje a 6. félév elején van. A szakdolgozati témákat hirdető oktatók 10 óra egyéni konzultáció formájában segítik hallgatóik szakdolgozatainak elkészítését. A szakdolgozat témavezetőjének, ezzel a szakdolgozati szeminárium oktatójának megváltoztatására 6. félévben van lehetőség.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bábosik István és Nádasi Mária (1981. szerk.): *A pedagógiai kutatás módszerei* (Jegyzet II.), Tankönyvkiadó, Budapest.

Eco, U. (1991): *Hogyan írjunk szakdolgozatot?* Gondolat Kiadó, Budapest.

Falus Iván (2000, szerk.): *Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe.* Műszaki Kiadó,

Budapest. (Korábbi kiadások: Keraban Kiadó, Budapest, 1993; 1996)
Falus Iván és Ollé János (2000). *Statisztikai módszerek pedagógusok számára.*
Fercsik János (1982): *Pedagometria*, OOK, Veszprém.
Sváb János (1979): *Többváltozós módszerek a kutatásban*, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest.
Nagy József (1980): *5-6 éves gyermekeink iskolakészültsége* Akadémiai Kiadó, Budapest.
Csapó Benő és Varsányi Zoltán (1985): *A rajzkészség fejlettségének vizsgálata középiskolai tanulónál.* Acta Paed. Ser. Spec. Szeged.

Tantárgy neve	<i>Bevezetés a nevelés történetébe</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Németh András
Kód	PEP-201-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy a nevelés és oktatás történeti szempontú elemzésére irányul. Elsődleges célja a hallgatók történeti szemléletének megalapozása, melynek segítségével könnyebben értelmezhetik a jelenlegi nevelési és oktatási jelenségeket, problémákat. Ezek segítségével a hallgató legyen képes a hazai nevelés- és oktatásügyet a nemzetközi pedagógiai folyamatokba helyezve elemezni. A feldolgozásban a kronológiai áttekintés mellett a problémátörténeti szemléletmód is fontos szerepet kap, a ma is releváns és érdekes témakörök alakulásának áttekintésére kerül sor az emberi társadalom fejlődéstörténetének egymást követő korszakaiban, ezzel is fejlesztve a hallgatók történeti szemléletmódját, kritikai gondolkodását.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

1. Megszerzendő ismeretek:

- Az európai ember „világainak” változásai és a nevelés.
- Változó gyermekkor – család, gyermekkor és gyermekkép történeti alakulása.
- A pedagógusszerep történeti változásai.
- A nevelés intézményesülése. Az iskola kialakulása, fejlődése Európában.
- A magyar iskolaügy kialakulása és változásai – a hallgatók által is értelmezhető, megélt – jellemzőhöz kapcsolódva.
- Az iskola belső világának változásai. Az iskolai tér – idő – szervezés sajátosságai.
- A tanítás és tanulás módszereinek változásai.
- A játékról és a játékszerről alkotott felfogások változásai a nevelés történetében.
- A pedagógiai értékelés története.
- Iskolai reformok: az iskolafenntartás, állami illetékesség, iskolai alternativitás.
- Iskola a XXI. sz. elején: hagyományos és alternatív iskolák, antipedagógiai és posztmodern nézetek az iskoláról.

2. Elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák

A tanegység segíti a hallgatót abban, hogy

- megismerje és (történeti vonatkozásaiban) értelmezni tudja az emberről szóló legfontosabb tudományos eredményeket, a különféle emberképeket, az azokhoz kapcsolható nevelésfelfogásokat;
- megismerje és értelmezni tudja a nevelés története során megjelenő, gyermekkorral kapcsolatos különböző felfogásokat;

- megismerje a nevelésre és szerepére vonatkozó, a neveléstörténet során megjelenő főbb értelmezéseket;
- történeti vonatkozásait tekintve lássa és értse a hazai oktatási rendszer alapvető működését, szerkezetét, sajátosságait; az oktatás jogi szabályozását; megismerje az egyes intézménytípusokat, azok funkcióit, egymáshoz való viszonyát, átjárási lehetőségeit;
- megismerje a neveléstörténet alapvető forrásait, s képes legyen annak öntevékeny problémátörténeti elemzésére;
- tudja, hogy az iskolázás funkciója milyen szervezetekben valósult meg a történelem során, értse a változások okait;
- megismerje a pedagógusszerepről elterjedt főbb neveléstörténeti elméleteket;
- képes legyen a pedagógiai problémák történeti szempontú kritikai megközelítésére, értelmezésére, elemzésére és értékelésére;
- érdeklődjön a magyar pedagógiai hagyományok iránt;
- képes legyen neveléstörténeti tanulmányai alapján a reflektív gondolkodásra, napjaink nevelési - oktatási törekvéseinek és jelenségeinek differenciált értelmezésére.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla (2002): Bevezetés a pedagógia és az iskoláztatás történetébe. Tankönyvkiadó, Budapest.
- Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla (2004): Neveléstörténet. Szöveggyűjtemény. Osiris Kiadó, Budapest.
- Németh András – Skiera, E. (2000): Reformpedagógia és az iskola reformja. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Németh András – Pukánszky Béla (2004): A pedagógia problémátörténete. Gondolat Kiadó, Budapest.
- Pukánszky Béla (2001): A gyermekkor története. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Tantárgy neve	<i>Bevezetés a pszichológiába</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Bernáth László
Kód	PEP-202-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tárgy célja megmutatni a pszichológia gyökereit és azt, hogy az ember egyetlen nézőpontból csak egyoldalúan írható le. Alapismereteket nyújtani a kognitív alafolyamatokról. A tantárgy elsősorban az általános pszichológia témaköreit tárgyalja, de ezen felül némi betekintést enged a személyiség- és a szociálpszichológia területére is. A tantárgy célja a hallgatók pszichológiai kulturáltságához és sikeres szakmai tevékenységéhez szükséges alapvető általános-, személyiség- és szociálpszichológiai ismeretek bemutatása, fogalmak, elméletek, irányzatok és technikák megismertetése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása;

A kognitív pszichológia részterületeinek – észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás – és a viselkedés dinamikai komponenseinek – motiváció, érzelem – megismerése.

A tanulók egyéni különbségeinek- figyelembevétel a tanulók fejlődésének elősegítésében.

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, az önálló tanulás képességének megalapozása.

- A pszichológia filozófiai és természettudományi gyökerei, a modern pszichológia kialakulása
- Nézőpontok a pszichológiában: a behaviorizmus - a tanuláselméletektől a személyiség alakulásáig; a gestalt pszichológia - a percepció törvényszerűségei, belátásos tanulás, mezőelmélet, egyén a csoportban, frusztráció-regresszió, véleményváltoztatás, kognitív disszonancia;
- Perceptuális- és figyelmi folyamatok: látási, hallási és kinezttetikai alafolyamatok, figyelem megosztás, a figyelem fenntartása, automatikus és kontrollált folyamatok, változási vakság és figyelmetlenségi vakság
- Emlékezeti folyamatok: a munkamemória, az explicit-implicit és a deklaratív-procedurális memória, felejtés, az emlékezés javítása, a külső és a belső környezet hatása, emlékezeti torzítás
- Gondolkodási folyamatok: a tudás szerveződése, következtetés, döntés, problémamegoldás, szakérők és kezdők, gondolkodási „hibák”
- Egyéni különbségek: intelligencia és kreativitás
- A mozgás pszichológiája
- Tanulási folyamatok: kondicionálás, szociális tanulás, tanulás és emlékezés
- Motiváció: alapvető motívumok és humánspecifikus motívumok, motiváció és iskola
- Az érzelmek
- A beszédprodukción, az olvasás, írás és számolás alafolyamatai

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bernáth László-Révész György (szerk.): *A pszichológia alapjai*. Budapest, 1998, Tertia Kiadó.

N. Kollár Katalin, Szabó Éva: *Pszichológia pedagógusoknak*. Osiris Kiadó, Budapest, 2004

Tantárgy neve	<i>A nevelés elmélete és gyakorlata</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Németh András
Kód	PEP-210-1	Szakirány	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tanegység oktatása során a hallgatók a nevelés egészével, a mai kor társadalmi igényeinek megfelelően kialakított, folyamatosan változó intézményes formáival és az azon kívüli lehetőségeivel ismerkednek meg. A tantárgy legfontosabb törekvése a nevelés kérdései iránti érdeklődés felkeltése, a hallgatók szembesítése saját meglévő, neveléssel kapcsolatos nézeteikkel, értékeikkel, szemléletük sajátosságaival, és a különböző nevelési elképzelések irányába fogékonyságuk és nyitottságuk kialakítása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása;

Megszerzendő ismeretek:

- Öröklés és környezet, embereszmény és nevelés
- A nevelés antropológiai megközelítései
- A nevelés fogalma, főbb tartalmi jegyei, a hozzá kapcsolódó alapfogalmak (kultúra, enkulturáció, szocializáció-individualizáció, oktatás, képzés)
- A nevelés célrendszere, főbb európai értékrendszerek és pedagógiai konzekvenciáik, értékpluralizmus, eszmény és norma szerepe a nevelésben
- A gyermekképzés történeti változásai, a gyermekkor sajátosságai napjainkban, gyermeki szükségletek, gyermeki jogok.
- Az iskola, mint társadalmi intézmény: Az iskola funkciói, társadalmi mobilitás, iskolai szelekció és esélyegyenlőség. Rejtett tanterv és az iskolai rítusok.
- Az iskola, mint pedagógiai intézmény: Az iskola pedagógiai programja, a programkészítés feladatai. Az iskola társadalma. A különböző tanári feladatok és szerepek, jogok és kötelességek, a tanári professzió változásai. A szülők szerepe az iskola életében, jogaik és kötelességeik
- Az iskola és az állam kapcsolata, az oktatás törvényi szabályozása. Az iskola és a helyi társadalom kapcsolatai

A nevelés és a pedagógia aktuális kérdései, az egységesülő

Elsajátítandó (rész)kézségek, (rész)kompetenciák:

- Ismerje és tudja értelmezni az emberről szóló legfontosabb tudományos eredményeket, a különféle emberképeket, az azokhoz kapcsolható nevelésfelfogásokat, tudatában van a megközelítésmódokat befolyásoló szocio-kulturális tényezőknek, és felismeri mindennek a személyiségfejlesztésre vonatkozó hatásait.
- Ismeri a nevelésre és szerepére vonatkozó különböző elméleti megközelítéseket, értelmezéseket.
- Az emberre, a gyermekre és a nevelésre vonatkozó értelmezéseit képes más elméletekkel párbeszédbe lépve, nyitottan alakítani; koherens saját megközelítés kialakítására törekszik.

- Saját ember-és gyermekképét, nevelésfelfogását képes tudatosítani, s mások felé kommunikálni, és mások emberrel kapcsolatos elképzeléseit megérteni.
- Demokratikus értékelkötelezettséggel és felelősségtudattal rendelkezve kész a sajátjától eltérő értékek elfogadására, nyitott mások véleményének megismerésére és tiszteletben tartására.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

Zrinszky László (2002): Neveléelmélet. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.

Németh András: Bevezetés a pedagógia elméleti és történeti kérdéseibe táncpedagógusok számára. Planétás, Budapest, 1997.

Németh András: Nevelés, gyermek, iskola. Eötvös József Könyvkiadó, Budapest, 1997.

Kron, W.: Pedagógia. Osiris, Budapest, 1997.

Skiera, Ehrenhard. Egy antropológiai pedagógia alapvonásai. Eötvös, Budapest, 2001.

Tantárgy neve	<i>Irodalomtörténet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Nagy Péter Miklós
Kód	ELM-213-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az irodalommal, mint társművészettel való ismerkedés célja módosítani a közoktatásban eltorzult irodalomképet, s a művészi szövegekre koncentrálni (ismét) kialakítani az értő befogadás képességét. Ezért nem elsősorban a rendszeres irodalomtörténeti ismeretátadás vagy az elméleti alapú műelemzés megisméltése a cél, hanem a műalkotásokkal való szabad és élvezetes ismerkedés metodikájának tudatosítása, esetleges pedagógiai következményekkel is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A cél a szöveges műalkotásban a művészi eszközök és hatáselemek felismertetése és az irodalomnak művészet-státusába való visszaállítása. Az eddig megszerzett szöveg-, történeti és elméleti-poétikai alapismeretek birtokában (azokra is építve természetesen) a szövegbefogadás, az irodalmi kommunikáció és hermeneutika személyessé tétele.

Tájékozódás az irodalmi előismeretekről, alapozó beszélgetés az irodalom mibenlétéről, közös szöveg alap összeállítása

Olvasásélmény és feldolgozása (módszertan, tudatos befogadás). Hogyan kommunikál az irodalmi mű?

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

A magyar líra antológiája, Osiris Kiadó, 2004.

A magyar novella antológiája I-II., Osiris Kiadó, 2004.

A magyar dráma antológiája I-II., Osiris Kiadó, 2005.

Valamint a kiválasztott szépirodalmi szövegek különböző feldolgozásai (színház, mozgókép).

Tantárgy neve	<i>Irodalomtörténet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Nagy Péter Miklós
Kód	ELM-213-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az irodalommal, mint társművészettel való ismerkedés célja módosítani a közoktatásban eltorzult irodalomképet, és a művészi szövegekre koncentrálni (ismét) kialakítani az értő befogadás képességét. Ezért nem elsősorban a rendszeres irodalomtörténeti ismeretátadás vagy az elméleti alapú műelemzés megisméltése a cél, hanem a műalkotásokkal való szabad és élvezetes ismerkedés metodikájának tudatosítása, esetleges pedagógiai következményekkel is.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A cél a szöveges műalkotásban a művészi eszközök és hatáselemek felismertetése és az irodalomnak művészet-státusába való visszaállítása. Az eddig megszerzett szöveg-, történeti és elméleti-poétikai alapismeretek birtokában (azokra is építve természetesen) a szövegbefogadás, az irodalmi kommunikáció és hermeneutika személyessé tétele.

A közös szövegalap további feldolgozása, tudatos olvasás, asszociációs technikák.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

A magyar líra antológiája, Osiris Kiadó, 2004.
A magyar novella antológiája I-II., Osiris Kiadó, 2004.
A magyar dráma antológiája I-II., Osiris Kiadó, 2005.

Valamint a kiválasztott szépirodalmi szövegek különböző feldolgozásai (színház, mozgókép).

Tantárgy neve	<i>Fejlődépszichológia</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Bernáth László
Kód	PEP-204-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A fogantatástól a halálig tartó fejlődés folyamatának áttekintése, a főbb kognitív-, morális- és pszichoanalitikus fejlődésméletek megértése annak érdekében, hogy a szülői szerep és a tanári szerep hatékonyabb vitelére legyenek alkalmasak a hallgatók.

A személyiségfejlődésre ható tényezők megértése. A különböző életkorú tanulók személyiségének megértése és fejlesztése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Öröklött és környezeti hatások a személyiségfejlődésben. A szocializáció szinterei.
- A család, mint rendszer, családi alrendszerek, szabályok, kommunikációs mintázatok a családban, családi életciklusok.
- A kognitív fejlődés elméletei (Piaget és a Piaget utáni megközelítések).
- A fejlődés pszichoszexuális és pszichoszociális elméletei.
- Erkölcsi szocializáció kognitív és pszichoanalitikus elméletei.
- A korai anya-gyerek kapcsolat, a kompetens újszülött, kötődési típusok és megjelenésük a későbbi társas kapcsolatokban.
- Az externalizáció útjai óvodáskorban: a mese, a játék és a rajz.
- A kisiskoláskor fejlődési sajátosságai, a társas közeg átrendeződése.
- A serdülőkor szakaszai és ezek jellemzői. A korai zárás és az identitás diffúzió. Jellegzetes serdülőkori elhárítások, Laufer vészjelei, serdülőkori krízisek (teljesítménygátlás, autoritás krízis, szexuális problémák).
- A felnőttkor és az öregkor jellegzetességei.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bagdy Emőke: Családi szocializáció és személyiségzavarok. Budapest, 1986, Tankönyvkiadó

Bernáth László, Solymosi Katalin (szerk.): Fejlődéslélektan olvasókönyv. Tertia Kiadó, Budapest, 1997.

Cole, M., Cole, Sh. R.: Fejlődéslélektan. Budapest, 2003, Osiris

Mérei Ferenc, V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan. Gondolat, több kiadás, Budapest

N. Kollár Katalin, Szabó Éva (szerk.): Pszichológia pedagógusoknak. 1., 2., 4., 26. fejezet Budapest, 2004, Osiris

Ranschburg Jenő: Szeretet, erkölcs, autonómia. Budapest, 1984, Gondolat

Vikár György: Az ifjúkor válságai. Budapest, 1980, Gondolat, vagy 1999, Animula Kiadó

Tantárgy neve	<i>Bevezetés az iskola világába</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Németh András
Kód	PEP-219-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy kiindulópontja, hogy a pedagógusjelöltek határozott, gyakran számukra sem tudatos nézetekkel érkeznek a képzésbe, naiv elméleti rendszerekké összeálló fogalmi struktúrákat használnak életük jelenségeinek magyarázatára, a folyamatok előrejelzésére és cselekvéseik irányítására. A tantárgy célja, hogy a pedagógusjelölt a BA képzés tanári alapozó szakasza elején tudatosítsa saját korábbi iskolai tapasztalatait és pedagógiai nézeteit. Ehhez sokféle tapasztalatszerzési lehetőséggel és a saját korábbi tapasztalatok elemzésével kívánja megalapozni a pedagógiai tevékenységekhez kötődő tudásrendszer formálódását. A tantárgy további célja, hogy a saját élményeken alapuló tapasztalatok kipróbálásával alapot teremtsen a reflektív pedagógiai gondolkodáshoz.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A tanítás-tanulás programja alapvetően a hallgatók igényeihez igazodva az általuk megfogalmazott pedagógiai tapasztalatok, kérdések feldolgozására alapozódik. Ajánlott tematika egységei:

- neveléssel kapcsolatos nézetek,
  - tanításról, tanulásról vallott felfogások,
  - gyermekkép, tanulókép,
  - a pedagógusszerep értelmezése,
  - élet- és pályatervezés.
- Önismeret, saját személyiség fejlesztésére, lelki egészség megőrzésére, és ehhez nyitott a környezet visszajelzéseinek felhasználására irányuló törekvések, ezek alapján, reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére.
  - Saját pedagógiai nézetei és a lehetséges pedagógus szerepek közti kapcsolatok tudatos vállalása és kezelése.
  - Különböző szerepmegvalósításokkal kapcsolatos saját attitűdjei, reakciói tudatos elemzésére irányuló törekvés
  - Tájékozottság általában az önismeret, közelebbről a pedagógusi önismeret aktuális szakirodalmában.
  - Megfelelő önismeret ahhoz, hogy tanári kompetenciáit reflektálni és fejleszteni tudja.
  - Képes alkalmazni az önelemzés technikáit.
  - Képes saját pedagógiai tapasztalatoknak a tanult elemző módszerek alkalmazásával történő feldolgozására.
  - Aktív részvétel a segítő páros és csoportos elemző beszélgetésekben.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Az oktató által kidolgozott elemzési szempontok és feladatsor
- Dudás Margit (2005): A tanárképzésbe belépő hallgatók nézeteinek feltárási lehetőségei. Pedagógusképzés, 3. sz. 23-43.
- Golnhofer Erzsébet – Nahalka István (szerk.; 2001): Pedagógusok pedagógiája. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.

Tantárgy neve	<i>Flamenco</i>	Tantárgyfelelős	Lippai Andrea
Kód	MOD-206-1	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A flamenco egyedülálló ritmikával és sajátos mozgáskultúrával rendelkező, különlegesen egyedi műfaj a többi táncműfaj között.

Népi gyökerekből táplálkozó, tradíciót őrző, de a kortárs előadók által állandóan megújuló modern művészeti ág.

Ezért a korszerű táncos képzésben elengedhetetlen a műfajok között a flamenco színes palettájának legalább az alapismerete.

Megismertetése hasznos és szükséges a mai modern, sokoldalúan képzett táncművészek, koreográfusok és pedagógusok számára, mert új nyelvvel gazdagítja ismereteiket.

Mivel nincs elfogadott, lejegyzett, egységes metodikája, ezért minden táncművész-előadó és táncmester-pedagógus, saját metodikája szerint oktathatja.

Elsajátítása révén rendkívül fejlesztő hatással van az improvizációs készségre, mivel nincs konkrét lépésanyaga, szabad a fantázia, és a koreográfusi megnyilvánulás lehetősége.

A kar és kézfej mozdulatok, különleges használata kitágítja a balettban használatos karmozgás határait, enyhíti a merevséget. A lábtechnika alapfokú elsajátítása megerősíti a bokát tartó izmokat, szalagokat. A flamencóban használatos hirtelen forgások, fejkapások, segítik a balett művészek forgáskészségének fejlődését.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A FLAMENCO PALOK /tánc típusok/
COMPAS-ok / ritmika/ ismerete, megkülönböztetése

A FLAMENCO ritmusok alkalmazása alaplépésekkel és taps gyakorlatokkal.

A CANTE CHICO és a CANTE JONDO megkülönböztetése, felismerése.

Egy-egy könnyebb flamenco koreográfia elsajátítása. Pl. Flamenco –Tango, Sevillanas

A /cante-baile-toque/ azaz, az /ének-tánc-gitár/ különleges kapcsolatának elemzése

A SEVILLANAS /néptánc-flamenco/ elsajátítása

A FLAMENCO stílusok felismerése videó alapján.

- estilo primitivo
- estilo tradicional
- estilo academico

A FLAMENCO karakterisztikájának értelmezése videó alapján.

flamenco popular
flamenco dramatico-jondo
flamenco festivo
flamenco estilizado

A férfi és a női mozgás, (viselkedési-karakterbeli) közötti különbség értelmezése.

A különféle kellékek használatának értelme, technikája, mint például:

Legyező (abanico)
Bot (bastón)
Kalap (sombbrero)
Kendő (mantón)
Uszályos ruha (bata de cola)

A tananyag szemeszterenkénti leírása:

COMPAS-ok: ritmusgyakorlatok taps és lábtechnika alkalmazásával
Contra tempo értelmezése és gyakorlása / taps és lábtechnika /
Brazos (kar-kézfej alap gyakorlatok) con diferentes compas
Zapateado (lábtechnikai alap gyakorlatok) / golpe-planta-tacon /

Flamenco Tango koreográfia /alaplépések/
Flamenco Tango koreográfia alaplépések karral együtt.
Zapateado lányoknak szoknya használatával
Zapateado fiúknak kartartásokkal
Videó nézés segítségével a Flamenco Tango stílus elemzése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Videók:

Carlos Saura: A Flamenco Legendája
Sevillanas
Carmen

Rito y Geografia 1-12 sorozat a flamenco történelméről, fejlődésének szakaszairól

Saját jegyzetek, órai munka alapján.

Jason Webster: DUENDE

Tantárgy neve	<i>Flamenco</i>	Tantárgyfelelős	Lippai Andrea
Kód	MOD-206-2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A flamenco egyedülálló ritmikával és sajátos mozgáskultúrával rendelkező, különlegesen egyedi műfaj a többi táncműfaj között.

Népi gyökerekből táplálkozó, tradíciót őrző, de a kortárs előadók által állandóan megújuló modern művészeti ág.

Ezért a korszerű táncos képzésben elengedhetetlen a műfajok között a flamenco színes palettájának legalább az alap ismerete.

Megismertetése hasznos és szükséges a mai modern, sokoldalúan képzett táncművészek, koreográfusok és pedagógusok számára, mert új nyelvvel gazdagítja ismereteiket.

Mivel nincs elfogadott, lejegyzett, egységes metodikája, ezért minden táncművész-előadó és táncmester-pedagógus, saját metodikája szerint oktathatja.

Elsajátítása révén rendkívül fejlesztő hatással van az improvizációs készségre, mivel nincs konkrét lépésanyaga, szabad a fantázia, és a koreográfusi megnyilvánulás lehetősége.

A kar és kézfej mozdulatok, különleges használata kitágítja a balettban használatos karmozgás határait, enyhíti a merevséget. A lábtechnika alapfokú elsajátítása megerősíti a bokát tartó izmokat, szalagokat. A flamencóban használatos hirtelen forgások, fejkapások, segítik a balett művészek forgáskészségének fejlődését.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A FLAMENCO PALOK /tánc típusok/
COMPAS-ok / ritmika/ ismerete, megkülönböztetése

A FLAMENCO ritmusok alkalmazása alaplépésekkel és taps gyakorlatokkal.

A CANTE CHICO és a CANTE JONDO megkülönböztetése, felismerése.

Egy-egy könnyebb flamenco koreográfia elsajátítása. Pl. Flamenco –Tango, Sevillanas

A /cante-baile-toque/ azaz, az /ének-tánc-gitár/ különleges kapcsolatának elemzése

A SEVILLANAS /néptánc-flamenco/ elsajátítása

A FLAMENCO stílusok felismerése videó alapján.

- estilo primitivo
- estilo tradicional
- estilo academico

A FLAMENCO karakterisztikájának értelmezése videó alapján.

flamenco popular
flamenco dramatico-jondo
flamenco festivo
flamenco estilizado

A férfi és a női mozgás, (viselkedési-karakterbeli) közötti különbség értelmezése.

A különféle kellékek használatának értelme, technikája, mint például:

Legyező (abanico)
Bot (bastón)
Kalap (sombbrero)
Kendő (mantón)
Uszályos ruha (bata de cola)

A tananyag szemeszterenkénti leírása:

SEVILLANAS / néptánc-flamenco / tradicionális formája

1. Copla elsajátítása
2. Copla elsajátítása
3. Copla elsajátítása
4. Copla elsajátítása

Videó segítségével a Sevillanas stílusainak megismerése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Videók:

Carlos Saura: A Flamenco Legendája
Sevillanas
Carmen

Rito y Geografía 1-12 sorozat a flamenco történelméről, fejlődésének szakaszairól

Saját jegyzetek, órai munka alapján.

Jason Webster: DUENDE

Tantárgy neve	<i>Drámapedagógia</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Mizerák Katalin
Kód	PEP-206-1, 2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	1: gyakorlati jegy 2: vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A képzés során elengedhetetlen a drámai forma megismertetése, használatának gyakoroltatása és a dramatikus gondolkodás alakítása azzal a szándékkal, hogy a hallgatók kedvet kapjanak a drámapedagógia alaposabb megismeréséhez.

A drámapedagógia elméleti és történeti áttekintése, a személyiségközpontú pedagógiai szemléletmódot előtérbe helyező, azt tudatosan alkalmazó tanárok képzése.

A drámapedagógia teljes vertikumának bemutatása.

Minden elképzelhető csatornát figyelembe véve a hallgatóknak elemezniük kell saját megjelenésüket, megszólalásukat, vivőerejüket, sugalmazó erejüket. Ez az időszak, amelyben a választott szakot még nem tudja tanítani, de szakmájában szerezhethet gyakorlati tapasztalatokat.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A szakdolgozati szeminárium segítségével szerzett ismeretekre támaszkodva a hallgató képes legyen kötött témakörű drámaórát tervezni, vezetni és értékelni, legyen képes rögzíteni, és elemezni saját foglalkozásokat.

E tantárgy szolgál az empátia, a kapcsolatfelvétel, a szóra készítés, az intenzív közlés gyakorlati tudományával való megismerkedésre és alkalmazására a drámapedagógia során.

A hallgatóknak meg kell ismernie a dráma, mint tanítási és tanulási mód - tanár és tanuló elé állított követelményeit.

Drámapedagógiai feladatok:

Az alkalmazott drámajátékban használatos gyakorlatok, technikák, drámapedagógiai improvizációra épülő játékok indításának és vezetésének készségszintre emelése.

A hallgatók ismerjék meg a drámapedagógiai módszerek tudatos alkalmazását és annak jelentőségét az oktatási folyamatokban; a drámaóra tervezésének folyamatát.

A mindenkori szakmai és drámapedagógiai feladatok célirányos ötvöztetésére való képesség kialakítása.

A dráma-nevelés a drámapedagógia mind a személyiség egészének fejlesztésében, mind a különböző nevelési-oktatási helyzetek iránti fogékonyság elmélyítésében legyen hatékony eszköz a tanárok kezében.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bús Imre – társszerzőkkel: *Pedagógusjelöltek személyiségfejlesztése drámapedagógia alkalmazásával a Szekszárdi Illyés Gyula Pedagógiai Főiskolán*. Drámapedagógiai Magazin, 1993. 6. 13-14.

Bús Imre: *A játék értelmezési problémái*. In: Bús Imre (szerk.): *Játékpedagógiai szöveggyűjtemény*. Szekszárd, 1996. Nívó-Stúdium Kiadó. 6-10.

Bús Imre: *A játék, mint érték*. In: Bús Imre (szerk.): *Játékpedagógiai szöveggyűjtemény*. Szekszárd, 1996. Nívó-Stúdium Kiadó. 3-5.

Bús Imre: *A gyermekek nemzetközileg elismert jogainak érvényesülése Magyarországon, különös tekintettel a nevelésre és oktatásra*. In: Endrédi Lajos (szerk.): *Az Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Tudományos Közleményei*. Szekszárd, 1997. Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola. 137-147.

Bús Imre: *Játék az iskolában*. In: Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): *Pedagógiai Lexikon*. II. Budapest, 1997. Keraban Könyvkiadó. 136.

Bús Imre: *Játékelmélet*. In: Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): *Pedagógiai Lexikon*. II. Budapest, 1997. Keraban Könyvkiadó. 137-139.

Bús Imre: *Műveltségi vetélkedő*. In: Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): *Pedagógiai Lexikon*. II. Budapest, 1997. Keraban Könyvkiadó. 529.

Bús Imre: *Szójáték*. In: Báthory Zoltán – Falus Iván (szerk.): *Pedagógiai Lexikon*. III. Budapest, 1997. Keraban Könyvkiadó. 405.

Bús Imre: *A világ új kihívásai, a nevelés-oktatás válaszai a játék segítségével*. In: Bábosik István (szerk.): *Új tehetségek és kutatási eredmények a hazai neveléstudományban*. Budapest, 1998. ELTE BTK Neveléstudományi Tanszék, Pro Educatione Gentis Hungariae Alapítvány. 85-94.

Bús Imre: *The Role of Play in Reform-Pedagogy*. In: Bebesi György (szerk.): *Communicationes Academiae Paedagogicae Szekszardiensis*. Szekszárd, 1999. Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola, 173-188.

Bús Imre: *A játék szerepe néhány jelentős XX. századi magyar pedagógus munkásságában*. In: Kurucz Rózsa (szerk.): *Alkotó magyar pedagógusok*. Szekszárd, 2000. PTE IGYFK. 87-101.

Bús Imre: *Érvek a játék iskolai alkalmazásához*. In: Borbély Sándor (szerk.): *Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Főiskolai Kar Tudományos Közleményei V. kötet*. Szekszárd, 2002. PTE Illyés Gyula Főiskolai Kar. 85-97.

Bús Imre: *Játékok a pedagógusképzésben*. In: Bús-Péchy-Szabó-Szente: *Játékok a személyiség- és közösségfejlesztés szolgálatában*. (szerk. Bús Imre) Szekszárd, 2003. PTE Illés Gyula Főiskolai Kar. 9-13.

Bús Imre: *A játék szerepe az iskolai túlterheléssel szemben. Iskolai testnevelés és sport*, 2003, november, 15-17.

Bús Imre: *Versengés és kooperáció elsajátítása játékkal*. Magyar Sporttudományi Szemle, 2003, Különszám. Megjelenés alatt.

Konferenciakötet-publikációk

Bús Imre – társszerzőkkel: *Drámapedagógiai elemek felhasználása a pedagógusképzésben és ezek elemzése videotecnika segítségével*. In: Paál László – Szabóné Gondos Piroska (szerk.): HOL-MI. Alkotás és együttműködés a nevelésben. Kaposvár, 1992. CSVM Tanítóképző Főiskola. 30.

Gavin Bolton: *A tanítási dráma elmélete* Színházi füzetek V. Marczibányi téri Művelődési Központ 1993.

Kaposi László: *Utak módok: variációk a tánc és dráma modulárgy tanítására - A modulárgy a NAT-ban és a kerettantervben - (OKI -*
<http://www.oki.hu/cikk.php?kod=tantargyak-Kaposi-Utak.html>

Dr. Lőrincz Jenő: *Játék, drámajáték és nevelés - Arisztotelésztől napjainkig*
Drámapedagógiai Magazin 1992/1. 6-11. oldal

Marunák Ferenc: *Mi is az a drámapedagógia?* Drámapedagógiai Magazin 1991/1. 4-5. oldal)

Montágh Imre: *Mondjam vagy mutassam?* Móra Kiadó Budapest, 1985.

Dr. Palásthi Ildikó: *A pszichodramától a drámapedagógiáig* Drámapedagógiai Magazin 1992/1. 11-14. oldal

Ann M. Shaw: *A gyermek és az "improvizatív dráma" kapcsolódása* Drámapedagógiai Magazin 1994/1. 7-11. oldal

P. Slade - D. Davis - G. Bolton: *Az angol drámapedagógia* Drámapedagógiai Magazin 1992/2. 9-14. oldal

Takács Gábor: *Színház a határon A TIE tíz éve Magyarországon*
"http://www.ellenfeny.hu/archivum/2002per5/images/jozsef.jpg"

Tantárgy neve	<i>Színpadai ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Borsa Miklós
Kód	ELM-223-1, 2	Szakirányok	KBL, NT, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	1: gyakorlati jegy 2: vizsgajegy

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A. Színpadok-színházak.

- 1./ Történeti áttekintés.
- 2./ A mai színpadformák kialakulása a barokk időktől a XX. századig.
- 3./ A legújabb, XX.-XXI. századi színpadrendszerek. (oldal- és hátszínpadok, forgó, dobforgó, változtatható portál, színpad-nézőtér variációk,
- 4./ Szabadtéri színpadok.
- 5./ A nem színházszerű helyszínek problémái.

B. A színpad műszaki berendezései.

- 1./ Felsőgépezet.
Díszlettartó, ponthúzó, horizont, panoráma tartó. Ezek működtetése, sebessége, teherbírása, együttműködése, stb.
- 2./ Előfüggöny rendszerek.
- 3./ Alsógépezet.
Utcás süllyedők, mobil kocsik, forgó, dobforgó, gyűrűs forgó, személyszüllyesztők, zenekari árok, stb. Ferde színpadok.
- 4./ A gépezetek mozgatói módjai (kézi/gépi) és ezek következményei.
- 5./ Főbb világítási berendezések.
Világítási tornyok, híd, világítási tartó, bekötött fényforrások.
- 6./ A korszerű fény szabályozás lehetőségei.
- 7./ A különböző fényvetők és alkalmazási lehetőségeik.
- 8./ Az intelligens lámpák.
- 9./ Vetítések.
- 10./ Hangosítás és eszközei.

C. Vegyes témák.

- 1./ Tűzveszélyes cselekmények (gyertya, fáklya, stb.).
- 2./ Pirotechnika alkalmazása.
- 3./ Munkavédelmi kööttségek, előírások, kérdések.
- 4./ Különleges hatások: gőz, füst, szárazjég, víz, stb.
- 5./ Ember-emelés, repülés.
- 6./ Idegen színpadok (vendégjáték) díszlet és világítási problémái.
- 7./ Szabadtéri színpadok problémái: szél, eső, a díszletek állékonysága.

D. Díszletgyártás és alkalmazás.

- 1./ Általános használatú elemek.
- 2./ Gyártott elemek.
- 3./ A díszlet anyagai és szerkezeti megoldásai, rögzítése.
- 4./ A színpad padlója és szőnyegei.
- 5./ A "16"-os és a "20"-as emelvény-lépcső rendszerek.

E. Jelmezek.

- 1./ Jelmez-gyártás és gyártatás.
- 2./ Szempontok a balett/tánc jelmezek esetében.
- 3./ Paróka, fejdísz és a mozgás.
- 4./ Testfestés.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Magyar nyelvű tankönyv nincs. A létező egyéb könyvek nagyon idejét múltak (pl.: Nagy Ákos: A kisszínpad technikája). A tájékozódást a szakfolyóiratok segítik:

SZÍNHÁZTECHNIKAI FÓRUM

Több évtizeden át negyedévenként megjelent magyar kiadvány. Jelenleg kiadása már megszűnt, de tartalmában az elmúlt időszak magyar színházainak és technikai ismertetésüknek tárháza.

SZÍNPAD (Előadóművészetek technikája)

A Színháztechnikai fórum második éve megjelenő folytatása. Tartalmazza a legújabb magyarországi változások, újjáépítések ismertetését (pl. Székesfehérvár), valamint folyamatosan áttekintést ad a nemzetközi színház-technikai életről.

BÜHNENTECHNISCHE RUNDSCHAU

A világ legtekintélyesebb színház-technikai folyóirata, részletes leírásokkal, rajzokkal. Német nyelvű.

SZAKIRÁNYONKÉNT ELTÉRŐ TANÁRGYAK

Klasszikus balett szakirány

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-201-1	Szakirány	KBL
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül.

Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A klasszikus balett alapjainak képzése:

- helyes testtartás
- lábhelyzetek, pozíciók
- en dehors és en dedans fogalma
- lábizomzat kidolgozása
- karpozíciók
- térbeosztás
- ugrások alapozása

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sebestény Katalin: A klasszikus balett módszertana

Videók, dvd-k megtekintése

balett előadások látogatása

a Magyar Táncművészeti Főiskola kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-201-2	Szakirány	KBL
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül.

Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Tempóváltás
- Új gyakorlatok
- Gyakorlatok pózokban
- Gyakorlatok féltalpon
- Egyszerűbb ugrás kombinációk
- Tour-ok alapozása

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sebestény Katalin: A klasszikus balett módszertana
Videók, dvd-k megtekintése, balett előadások látogatása
a Magyar Táncművészeti Főiskola kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-201-3	Szakirány	KBL
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül.

Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Plié-relevé-k a gyakorlatokban
- Középgyakorlatok féltalpon
- Allegrok en tournant
- Battu-k
- Diagonál tour-ok

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sebestény Katalin: A klasszikus balett módszertana
Videók, dvd-k megtekintése, balett előadások látogatása
a Magyar Táncművészeti Főiskola kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-201-4	Szakirány	KBL
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül.

Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Állóképesség fejlesztése
- Nagy ugrások kezdeti formái
- Forgások kombinációkban

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sebestény Katalin: A klasszikus balett módszertana

Videók, dvd-k megtekintése

balett előadások látogatása

a Magyar Táncművészeti Főiskola kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-201-5	Szakirány	KBL
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül.

Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Erőteljes súlyláb munka
- Grand tour-ok
- Ugrások magasságának növelése
- Battu-k továbbfejlesztése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sebestény Katalin: A klasszikus balett módszertana
 Videók, dvd-k megtekintése
 balett előadások látogatása
 a Magyar Táncművészeti Főiskola kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-201-6	Szakirány	KBL
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül.

Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Technikai és előadói képesség fejlesztése

A tananyag felöleli mindazon lépéseket, melyek gyakoriak a színpadon és előkészítésük képezi a tananyag gerincét.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sebestény Katalin: A klasszikus balett módszertana

Videók, dvd-k megtekintése

balett előadások látogatása

a Magyar Táncművészeti Főiskola kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Emelés, pas de deux (felnőttképzés)</i>	Tantárgyfelelős	Csillag Pál
Kód	KBL-208-1, 2	Szakirány	KBL
Óraszám	56 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	1.gyakorlati jegy 2.vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Magyar Táncművészeti Főiskolán a pas de deux oktatás célja, hogy a tradicionális klasszikus balett örökség bizonyos és "univerzális", más stílusokban is felhasználható alapvető repertoire elemeinek megtanulásán keresztül a növendékek a tantárgy technikájának elsajátításán túl megtanulják az egymással, mint partnerrel való színpadi „érintkezéseknek”, helyzeteknek a megoldását. Emellett megismerjék az úgynevezett színpadi viselkedés különböző formáit is, mint például a színpadon való megjelenést, bevonulást, meghajlást stb.

A tantárgy elsajátításának a célja, hogy a főiskolán végzett növendékek olyan biztos szakmai tudással rendelkezzenek, amivel bármilyen színháznál, klasszikus vagy modern együttesnél megállják a helyüket.

A fenti célok elérése mellett feladata továbbá a pas de deux oktatásnak, hogy olyan sokoldalú gyakorlati tudást szerezzenek a növendékek, melynek birtokában megbízható partnerekké válnak a színpadon, bármilyen koreográfia előadása is legyen a feladatuk. Fontos továbbá, hogy a fiúk nemcsak szellemileg és technikailag, hanem fizikailag is megfelelő felépítést érjenek el.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A Magyar Táncművészeti Főiskola ezen szakán egy éven keresztül, két szemeszterben folyik a tantárgy oktatása. A pas de deux oktatásban különböző klasszikus és modern kettősökben szereplő "partnerolások", forgatások és emelések megtanulása az elsődleges cél.

Fontos szempont továbbá ezeknek mozdulatoknak a pontos módszertani ismerete, biztos technikai kivitelezése és kigyakorlása oly módon, hogy a tudás alkalmazásának képessége ne függjön a partner személyétől. Ezzel sokkal nagyobb alkalmazási teret kapnak a hallgatók az elsajátított ismeretanyag használatára. Nem csak táncosként, hanem próbavezetőként is sokkal jobban fogja munkájukat segíteni a megszerzett ismeretanyag.

Par terre gyakorlatok:

- Relevé V. pozícióban két, majd egy lábon,
- Relevé lent, developpé, developpé passé a klasszikus balett különböző pózaiban,
- Előkészítő és összekötő lépések egyik pózból a másikba, (pl.: lépés, spiccról, ill. féltalpról pliébe ereszkedés és átlépés a másik lábba, amikor a fiúnak meg kell tanulnia a lány testsúlyának áthelyezését és lesegítését, stb.,
- Pas de bourrée, pas glissade, pas balancé,
- Hátrahajlás két, majd egy lábon,
- Oldalt hajlás két, majd egy lábon,
- Pózváltások passé, demi és grand rond-dal,

- Kidőlés oldalra, két lábon derékfogással, két kézzel, majd egy kézzel.
- Forgatások és fordulatok 1 1 3 és egy teljes fordulattal, mialatt a fiú egyhelyben áll,
- Hajlások pózokba, visszasegítve a lányt a kiindulási helyzetbe, ill. átsegítéssel egy másik pózba,
- Ülő helyzetből a földről a fiú fölhúzza a lányt a kezénél fogva, attitude vagy I. arabesque pózba érkezve,

Tourok:

- Soutenu en tournant,
- Tour lent pózokban en dehors és en deans, derék és csuklófogással,
- Tour lent pózváltással (passé, demi és grand rond stb.),
- Tour lent nagy pózban egy fordulattal, egy kéz derékfogással,
- Tour perparáció IV. és V. pozícióból en dehors és en dedans,
- Balance tour helyzetben,
- Tour sur le cou-de-pied V. majd IV. pozícióból en dehors és en dedans egy, majd két tour-ral,
- Tour sur le cou-de-pied nagy pózba érkezve,
- Tourok derékfogással, en de hors croisé pózból, en de dans I arabesque pózból,
- Tour tire bouchon,
- Tour sur le coude-de-pied ujjforgatással elől croisé-ból nagy pózba érkezve,
- Tour sur le coude-de-pied en dehors elől croisé-ból indítva, egy tour-ral. („Lekapós tour“.),
- Tour sur le coude-de-pied en dehors és en dedans csukló forgatással, nagy pózból indítva és nagy pózba érkezve,
- Grand tour en dehors és en dedans különböző pózokban, két kéz derékfogással érkezve,
- Grand fouetté en tournant

Lendületes emelések:

- Minden kis és közepes ugrás, amely a növendékek klasszikus balett tananyagában szerepel és kivitelezhető két kéz derékfogással (nem haladó, oldalra haladó, diagonálban előre és hátra haladó),
- Grand changement,
- Grand echappé,
- Sissonne fermé oldalra és első arabesque-ben,
- Grand assamble volé glissade-dal, két kéz derékfogással,
- Grand assamble volé glissade-dal, egy kéz derék, egy kéz kézfogással,
- Grand sisson ouvert, különböző pózokban.
- Megdobás V. pozícióból két kéz derékfogással, elkapva a lányt két kézzel a combjának középső részénél átölelve, majd pózváltás zefír pózba,
- Temps levé sauté első arabesque-ben tovahaladással, (felemás fogással, könyök és csukló fogással),
- Temps levé sauté en tournant sur le cou-de-pied-ben tartott szabad lábbal derékfogással,
- Grand pas de chat előre,
- Jeté entrelacé két kéz kézfogással,
- Jeté entrelacé egy kéz kézfogással, másik kéz a lány hasán,
- Fouetté sauté 1 fordulattal alasecondból ölbe zefír pózba érkezve,
- Grand fouette sauté, egy kéz kézfogással,
- Grand jeté glissade-dal,
- Sisson ouvert spicre érkezéssel, derékfogással,
- Cabriolle két kéz derékfogással I. II. III. IV. arabesque pózban,
- Felhúzása a lánynak a földről, ülő helyzetből felrántással, egy kézzel fordulat nélkül pl. zefír pózba és fordulattal a levegőben, háttal a föld felé érkezve,
- Cabriolle fouetté (megdobással),

- Jeté entrelacé a fiú vállára érkezve fecske pózba,
- Jeté entrelacé ölbe érkezve zefír pózba érkezve,
- Tour en l'air dobással,
- Ugrás a fiú vállára fecske pózba érkezve, amikor a fiú a lányt arccal szemben várja és háttal fejezi be az emelést,
- Jeté entrelacé en rond, két kéz kézfogással,
- Grand jeté dobással,
- Beugrás futásból (kezdetben pas assamblé-val, majd utána pas sissonne-nal) fordulat nélkül és fordulattal, a földnek háttal érkezve,
- Sout de basque vállra, ülő helyzetbe érkezve,
- Grand assamblé en rond, két kéz kézfogással,
- Grand jeté en tournant,
- Zefír pózból megdobása a lánynak a levegőben fordulva fecske pózba a fiú vállára érkezve,
- Tour en l'air V. pozícióból a fiú vállára érkezve ülő helyzetbe – a fiú a lány derekát fogja két kézzel,
- Grand sisson ouvert en tournant,
- Assamblé en tournant szimplán és duplán ölbe zefír pózba érkezve (Moszkovszkij keringő)

Folyamatos emelések:

- Emelés ölbe, ülő helyzetbe,
- Emelés ölbe, zefír pózba,
- Vállra emelése a lánynak, fekvő helyzetbe érkezve – háttal a föld felé,
- Vállra ültetés,
- Vállra ülésből pózváltás zefír pózba,
- Combra fecske,
- Kiemelés I., II., III., és IV. arabesque pózban,
- Kiemelés két kézzel. A lány a fiú két tenyerében hátra hajol,
- Kiemelés fecske pózban,
- Grand sisson ouvert elől croisé-ban és effacée-ban, két kéz derékfogással,
- Kiemelés egy kézzel, hátrahajlásban, és ülő helyzetben,
- Kiemelés két kézzel. A lány a fiú egyik tenyerén háton fekszik (Cisz moll)

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Elsősorban gyakorlati tárgyról lévén szó, ajánlott a Magyar Állami Operaház balett együttesének és különböző kortárs együttesek repertoárján lévő darabok megismerése, előadásainak figyelemmel kísérése.

A Magyar Táncművészeti Főiskola szakmai archívumában, illetve könyvtárában számtalan felvétel található különböző klasszikus és modern táncművekről, kettősökről. E felvételek megtekintése is jelentősen hozzájárulhat a hallgatók fejlődéséhez.

A klasszikus pas de deux metodikája

Szerkesztette: Lőrinc György

(Nemzeti Tankönyvkiadó)

Н. Н. Серебрянников: ПОДДЕРЖКА В ДУЭТНОМ ТАНЦЕ

(Szentpétervár, 1979)

Gilbert Serres: LES PAS DE DEUX-LES PORTÉS

(Edition DésIris 2002)

Vályi Rózsi: A táncművészet története

(Zeneműkiadó, 1969)

Vályi Rózsi: Balettek könyve

(1959-től több kiadás)

Tantárgy neve	<i>Graham (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Lőrinc Katalin
Kód	MOD-208-1	Szakirány	KBL
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma:

Az amerikai Martha Graham által 1928-ban felvázolt, s 4-5 évtized során kidolgozott első modern táncművészeti technika.

A tantárgy elsajátításának célja:

A Graham technika megalapozza azt a testtudatot, melyre a 20. század nem egy modern és kortárs módszere épül. Elsajátításával megtanulható:

- egy belső (a testközpontból kiinduló) mozdulatépítkezés;
- az impulzusokra épülő, tónusos izomhasználat;
- mozdulatindítás pszichés összefüggései (Martha Graham koreográfiai munkásságának értelmezésével).

Tantárgyi program:

Talajon végzett gyakorlatok az alábbi elemekkel:

- bounces, breathing, contraction-release

Álló helyzetben végzett gyakorlatok az alábbi elemekkel:

- plié, contraction-release, brush

Térben haladva végzett gyakorlatok az alábbi elemekkel:

- walks, triplets, prances, skips.

A hallgató

ismerje meg:

- a testtengely, testközpont és az innen kiinduló mozgás logikáját Martha Graham rendszere szerint;

•

legyen képes:

- Az elsajátított elemek és kombinációk helyes végrehajtására.

Ajánlott tanulmányi segédanyag:

Lőrinc Katalin: Martha Graham nyomában (Planétás, 2007. Budapest)

Lőrinc Katalin: Tréning Martha Graham nyomán (VHS anyag: Magyar Táncművészeti Főiskola, 2002. Budapest)

Tantárgy neve	<i>Graham (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Lőrinc Katalin
Kód	MOD-208-2	Szakirány	KBL
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma:

Az amerikai Martha Graham által 1928-ban felvázolt, s 4-5 évtized során kidolgozott első modern táncművészeti technika.

A tantárgy elsajátításának célja:

A Graham technika megalapozza azt a testtudatot, melyre a 20. század nem egy modern és kortárs módszere épül. Elsajátításával megtanulható:

- egy belső (a testközpontból kiinduló) mozdulatépítkezés;
- az impulzusokra épülő, tónusos izomhasználat;
- mozdulatindítás pszichés összefüggései (Martha Graham koreográfiai munkásságának értelmezésével).

Tantárgyi program:

Talajon végzett gyakorlatok az első félévben elsajátított, valamint az alábbi elemekkel:

- spirál, contracion-release spirál-lal, tilt;

Álló helyzetben végzett gyakorlatok az első félévben elsajátított, valamint az alábbi elemekkel:

- weight shift, suspension; fordulatok

Térben haladó gyakorlatok az első félévben elsajátított, valamint az alábbi elemekkel:

- fordulatok, ugrások fordulatokkal.

A hallgató

- ismerje meg:

- a technika komplexebb elemeit;
- tér-és dinamikai variánsait

- legyen képes:

- a két félév alatt elsajátított gyakorlat típusok helyes végrehajtására;
- a két félév során elsajátított technikai és stiláris alapelveket saját táncművészeti /oktatói gyakorlatában hasznosítani

Ajánlott tanulmányi segédanyag:

Lőrinc Katalin: Martha Graham nyomában (Planétás, 2007, Budapest)

Lőrinc Katalin: Tréning Martha Graham nyomán (VHS anyag: Magyar Táncművészeti Főiskola, 2002. Budapest)

Tantárgy neve	<i>Balettzene- kísérőzene</i>	Tantárgyfelelős	Reich Margit
Kód	ELM-231-1	Szakirány	KBL
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy a leendő balettmester specifikus zenei képzését tűzte ki feladatául. A balettmesternek hasonlóképpen kell érteni a zenéhez, mint a vele dolgozó muzsikuskak a mozgáshoz. A tárgy célja, hogy szakmai ismeretanyagának elsajátításával igazi „zenei fogódzót” nyújtson a napi tanítási gyakorlat során.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész) képességek és (rész) kompetenciák leírása

A zenei alapfogalmak megismertetésétől kezdődően a zene és a tánc harmonikus kapcsolatának bemutatásán át ez a képzés kizárólag gyakorlati jellegű.

A balettmester és a muzsikuskak közös munkája, hogy a szigorú módszertani követelmények szerint összeállított kombinációkat a megfelelő hangzó élménnyel erősítse. A kellő zenei szakértelemmel felvértezett tanár hasznos instrukciókkal látja majd el a muzsikuskat. A tantárgy igyekszik megkönnyíteni a táncformák felismerését, illetve betekintést nyújt a legismertebb klasszikus balettek zenei anyagába.

A szemeszter tananyaga:

- Zenei alapfogalmak
- A zene lejegyzése
- Ritmus, metrum, ütem és fajtái
- Tempó, dinamika, dallam, harmónia
- A kontraszt, mint minden dinamikának fő lételeme
- Formatani alapfogalmak
- A periodikus szerkesztés jelentősége

A tantárgy célja, hogy a leendő balettmesterek képesek legyenek klasszikus balett kombinációk „alkotásakor” zenében gondolkodni, a demonstrálandó gyakorlathoz megfelelő zenét kérni, annak jellegét mind a növendékek, mind a muzsikuskak számára egyértelművé tenni.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Klasszikus balettek CD- felvételen

Tantárgy neve	<i>Balettzene- kísérőzene</i>	Tantárgyfelelős	Reich Margit
Kód	ELM-231-2	Szakirány	KBL
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy a leendő balettmester specifikus zenei képzését tűzte ki feladatául. A balettmesternek hasonlóképpen kell érteni a zenéhez, mint a vele dolgozó muzsikuskak a mozgáshoz. A tárgy célja, hogy szakmai ismeretanyagának elsajátításával igazi „zenei fogódzót” nyújtson a napi tanítási gyakorlat során.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész) képességek és (rész) kompetenciák leírása

A zenei alapfogalmak megismertetésétől kezdődően a zene és a tánc harmonikus kapcsolatának bemutatásán át ez a képzés kizárólag gyakorlati jellegű.

A balettmester és a muzsikuskak közös munkája, hogy a szigorú módszertani követelmények szerint összeállított kombinációkat a megfelelő hangzó élménnyel erősítse. A kellő zenei szakértelemmel felvértezett tanár hasznos instrukciókkal látja majd el a muzsikuskat. A tantárgy igyekszik megkönnyíteni a táncformák felismerését, illetve betekintést nyújt a legismertebb klasszikus balettek zenei anyagába.

A szemeszter tananyaga:

- A tánc megnyilvánulása a zenében
- A tartalom és forma együttes megjelenítése
- A zene és tánc szerves összetartozása
- Műfajok és formák (páros és páratlan lüktetésű táncok és legjellemzőbb ritmusképleteik)
- A frazeálás szerepe zenében és táncban
- A klasszikus balett óra zenei kíséretének alapkövetelményei
- A preparáció jelentősége
- Legato és staccato táncban és zenében
- Ritmikai tanulmányok

A tantárgy célja, hogy a leendő balettmesterek képesek legyenek klasszikus balett kombinációk „alkotásakor” zenében gondolkodni, a demonstrálandó gyakorlathoz megfelelő zenét kérni, annak jellegét mind a növendékek, mind a muzsikuskak számára egyértelművé tenni.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Klasszikus balettek CD- felvételen

Tantárgy neve	<i>Díszlet- és jelmeztörténet</i>	Tantárgyfelelős	Gombár Judit
Kód	ELM-221-1	Szakirány	KBL
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A díszlet- és jelmeztervezés tantárgy a kultúrtörténeti korok változásait vizsgálja az adott művészettörténeti korszak és annak színházművészetével kiegészítve. A színház kialakulásától a jelen kor irányzataival bezárólag vizsgálva az egyéb társművészetekkel való kapcsolatát, azok meghatározó szerepét. A tantárgy célja, hogy a hallgatók bepillantást nyerjenek a történeti koronként változó színházi látványvilág értelmezésébe. Elsődleges célkitűzés: egy adott korszak meghatározó gondolatiságának felismerése a színházművészetben: nem csupán lexikális ismeretanyag átadása, inkább gondolkodást és értelmezést segítő összefüggések feltárása a művészettörténet, színháztörténet és a társművészetek viszonyait vizsgálva, a tánc műfaji sajátosságait külön figyelembe véve. Az (interaktív) előadások során a hallgatók a történeti kronológiát követve vetített reprodukciókon és a témához kapcsolódó DVD filmrészleteken keresztül szerezhetik meg ismereteiket. Valamint díszlet-és jelmeztervek és azok megtekinthető dokumentációin keresztül sajátíthatják el a mai látványtervezés gyakorlati megvalósulásának lépéseit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgató sikeresen zárja a félévet, ha megadott képanyag alapján felismeri egy adott korszak jellemzőit, képes kiválasztani a hozzá kapcsolódó társművészeti alkotásokat. Mindezek segítségével az adott kor színpadi látványvilágának összetevőit ismerteti. Ismereteket és szemléletmódot tanul, mely során önállóan képes kutatási munkát végezni a megfelelő források ismeretében. A történeti ismeretek mellett ismeri a napjainkban jelen lévő tervezői folyamat lépéseit, egy produkció létrejöttének menetét.

A félév során áttanulmányozzuk a színjátszás eredetének nevezhető rítusoktól a színháztörténetet a barokk korszakával bezáródon. Kronologikus sorrendben érintjük a klasszikus görög drámák számára létrejövő színházat, római továbbélését. Majd a középkor egyházi témájú misztérium, moralitás, mirákulum játékeit érintve eljutunk a reneszánsz kor színházeszményéig, összehasonlítva az angol, és az itáliai sajátosságokat. A commedia dell'arte emblematikus figurái vezetnek át a barokk korszakba. A teatralitást minden ízében magán viselő korszak és a kulissza rendszer elemzésével zárul a szemeszter.

Alkalmom	Tananyag tartalma
1.	Bevezetés a színházi látványtervezés világába: szempontok és elvek, a tervezés és megvalósulás folyamata. A tánc műfajának sajátosságai, látványmeghatározó kritériumai.
2.	A színház eredete: rítus és a színjátszás kezdetei, az átváltozás jelentősége : maszk, álarc, jelmez fogalmai. Ősember viselete

3.	A színház műfaji határterületei középpontban a pantomim és a cirkusz .
4.	A lepelruha különböző megjelenési formái . A keleti színház és hagyományos műfajai
5.	A klasszikus görög színház és látványa, a görög viselet. A görög drámák újraértelmezése és színpadi megjelenítése napjainkig
6.	A római színház , és a kor szórakoztató műfajaihoz kapcsolódó terek , A rómaiak öltözködése. A római témájú darabok színpadi megjelenítése napjainkig.
7.	Középkori színház 1: A romanika és a gótika korszakának viselete
8.	Középkori színház 2: misztérium, moralitás, mirákulum játékok nemzeti sajátosságai, a vásári színjátszás
9.	A reneszánsz színháza és színpadformái 1: középpontban az Erzsébet-kori színház (Shakespeare és az ún. szövegdráma) Az angol és a spanyol reneszánsz viselet.
10.	A reneszánsz színháza és színpadformái 2: az itáliai színházmodell, az egyirányú perspektíva megjelenése: Serlio munkássága. Az itáliai és francia reneszánsz öltözködés
11.	A commedia dell'arte színpada, figurái, megjelenése egyéb művészeti ágakban (bábművészeti és képzőművészeti vonatkozások napjainkig)
12.	A barokk kor színházformái: a corral-színpad és a spanyol hagyományok, a kukucskáló színpad kialakulása. A korai barokk viselet
13.	A kulissza-rendszerű színpad és kialakult hagyományai, továbbélése napjainkig: a dobozszínpad technikai felépítése. Barokk viselet és a rokokó
14.	Összefoglalás, értékelés

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- A színház világtörténete, Gondolat Kiadó, Bp, 1986
Peter Brook: Az üres tér, Europa Kiadó, Bp, 1999
Díszlet-Jelmez, Magyar szcenográfia 1995-2005, Göncöl Kiadó, Budapest, 2005
Képes Színháztörténet, Magyar Könyvklub, 1999
Peter Simhandl: Színháztörténet, Helikon, h.n., 1998
Simon Cooper, Sally Mackey: Színháztudomány felsőfokon, Orpheusz kiadó, h.n., 2000
Sebők Zoltán: Az új művészet fogalomtára: 1945-től napjainkig, Orpheusz Kiadó, Bp, 1996
Rudolf Broby-Johansen: Az öltözködés története; BP: Gondolat, 1969
Kybalova: Képes divattörténet az ókortól napjainkig, Corvina Kiadó, Bp, 1977
Auguste Racinet: The Complete Costume History, Taschen Kiadó 2005.
Gertrud Lehnert: Divat, Kossuth Kiadó 2003.
A Kyoto Costume Institute gyűjteménye: A divat története a 18-20. században; Taschen/Vince kiadó 2003.
Francois Baudot: Divat a XX. században; BP. Park, 2000.
F. Dózsa Katalin: Letűnt idők, eltűnt divatok 1867-1945 BP. Gondolat 1989.
F. Dózsa katalin: Viseletek történet és restaurálás; A Magyar Képzőművészeti Főiskola Restaurátor és Konzervátorképző Intézet Jegyzetei; BP. 1982.
Imreh Zoltánné: Korok és Divatok; az öltözködés története, munkatankönyv 1-2. kötet Comenius Kiadó 2004.

Valamint a témához kapcsolódó kosztümös filmek, albumok és web-oldalak megtekintése.

Tantárgy neve	<i>Díszlet- és jelmeztörténet</i>	Tantárgyfelelős	Gombár Judit
Kód	ELM-221-2	Szakirány	KBL
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A díszlet- és jelmeztervezés tantárgy a kultúrtörténeti korok változásait vizsgálja az adott művészettörténeti korszak és annak színházművészetével kiegészítve. A színháztársulat kialakulásától, a jelen kor irányzataival bezárólag vizsgálva az egyéb társművészetekkel való kapcsolatát, azok meghatározó szerepét. A tantárgy célja, hogy a hallgatók bepillantást nyerjenek a történeti koronként változó színházi látványvilág értelmezésébe. Elsődleges célkitűzés: egy adott korszak meghatározó gondolatosságának felismerése a látványtervezésben. Nem csupán lexikális ismeretanyag átadása, inkább gondolkodást és értelmezést segítő összefüggések feltárása a művészettörténet, színháztörténet és a társművészetek viszonyait vizsgálva, a tánc műfaji sajátosságait külön figyelembe véve. Az (interaktív) előadások során a hallgatók a történeti kronológiát követve vetített reprodukciókon és a témához kapcsolódó DVD filmrészleteken keresztül szerezhetik meg ismereteiket. Valamint díszlet-és jelmezterveken, és azok dokumentációin keresztül sajátíthatják el a mai látványtervezés gyakorlati megvalósulásának lépéseit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A hallgató sikeresen zárja a félévet, ha megadott képanyag alapján felismeri egy adott korszak jellemzőit, képes kiválasztani a hozzá kapcsolódó társművészeti alkotásokat. Mindezek segítségével az adott kor színházi látványvilágának összetevőit ismerteti. Ismereteket és szemléletmódot tanul, mely során önállóan képes kutatási munkát végezni a megfelelő források ismeretében. A történeti ismeretek mellett ismeri a tervezői folyamat lépéseit, egy produkció létrejöttének menetét.

Az előző félév folytatásaként az operajátszás kialakulásával, és annak színházi hagyományaival haladunk tovább a kronológiában. A XIX. század párhuzamosan futó irányzatainak áttekintése mellett, a polgári színháztársulat és az ipari fejlődés hatásaként létrejövő klasszikussá váló „nagyopera” és balett előadások létrejöttét, a mai napig élő hagyományát vizsgáljuk. A mozgókép, és a némafilmek sajátosságainak áttekintése után, a folyamatosan születő és elhaló „izmusok” mellett az avantgarde mozgalom színházi hatásait tekintjük át, kitérve a korban élő emblematikus alakokra, látványteremtő munkásságukra. A képzőművészet úttörői mellett a táncművészet megújítóin keresztül vizsgáljuk a látványtervezés módosulását, megemlítve a képzőművészek színházi munkásságát. A félév zárása korunk sokszínűségének összetettségét próbálja értelmezni: bepillantást engedve az egymásra ható és egyre inkább elválaszthatatlan területekre, mint a divat, a média és az időbeli képzőművészeti műfajok.

Alkalom	Tananyag tartalma
1.	Ismétlés: a barokk korszak sajátosságai: Az operajátszás megszületésének körülményei, külsőségei, a Bibiena család munkássága A rokokó öltözködés
2.	A polgári színjátszás 1: romantika, realizmus és naturalizmus a színpadon: a prózai színház úttörői, az ipari fejlődés hatása a színpadtechnikára (Meiningenizmus, Sztanyiszlavszkij) Az empire-től a biedermeier viseletig.
3.	A polgári színjátszás kialakulása 2. Zenés műfajok: a klasszikus „nagyopera” és balett látványvilága és tovább élése napjainkig. Bieder-től az 1990’-es évekig, majd betekintés a szecesszió viseletébe
4.	A mozgókép hatása a színpadi művészetekre. A szórakoztató műfajok látványvilága: revü, kabaré.
5.	Avantgarde mozgalmak, a színház és az „izmusok”: kubizmus, szürrealizmus, expresszionizmus, konstruktivizmus és a Bauhaus. Isadora Duncan. Az I. Vh-tól a 20’-as, 30’-as és 40’-es évek divatja
6.	Wagner és a Gesamtkunstwerk, operáinak látványvilága napjainkig. Appia és Craig munkássága
7.	A táncművészet úttörői és a hozzájuk kapcsolódó színpadi látványvilág: új szemlélet, új megjelenítés (Graham, Wigman stb)
8.	A képzőművészet nagyjai és a scenika
9.	XX. század második felének törekvései: a „rendezői színház” és a posztmodern (Grotowsky, Brook, Wilson stb)
10.	Magyar színháztörténeti áttekintés a látványtervezés szemszögéből
11.	Divat- képzőművészet - színház egymásra hatása: határterületek vizsgálata és az időbeli képzőművészeti műfajok (performance, happening, akció művészet) divatbemutatók teatralitása és a média szerepe. Az 50’-es 60’-as 70’-es 80’-as évek divattrendjei.
12.	A musical, mint összművészet színpadon és mozgóképen.
13.	Napjaink látványtervezői a műfaji sokszínűség tükrében. Színpadformák megjelenése, különböző alkalmazásai
14.	Összefoglalás, ismétlés

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- A színház világtörténete, Gondolat Kiadó, Bp, 1986
Peter Brook: Az üres tér, Europa Kiadó, Bp, 1999
Díszlet-Jelmez, Magyar scenográfia 1995-2005, Göncöl Kiadó, Budapest, 2005
Képes Színháztörténet, Magyar Könyvklub, 1999
Peter Simhandl: Színháztörténet, Helikon, h.n., 1998
Simon Cooper, Sally Mackey: Színháztudomány felsőfokon, Orpheusz kiadó, h.n., 2000
Sebők Zoltán: Az új művészet fogalomtára: 1945-től napjainkig, Orpheusz Kiadó, Bp, 1996
Rudolf Broby-Johansen: Az öltözködés története; BP: Gondolat, 1969
Kybalova: Képes divattörténet az ókortól napjainkig, Corvina Kiadó, Bp, 1977
Auguste Racinet: The Complete Costume History, Taschen Kiadó 2005.
Gertrud Lehnert: Divat, Kossuth Kiadó 2003.

A Kyoto Costume Institute gyűjteménye: A divat története a 18-20. században; Taschen/Vince kiadó 2003.
Francois Baudot: Divat a XX. században; BP. Park, 2000.
F. Dózsa Katalin: Letűnt idők, eltűnt divatok 1867-1945 BP. Gondolat 1989.
F. Dózsa katalin: Viseletek történet és restaurálás; A Magyar Képzőművészeti Főiskola Restaurátor és Konzervátorképző Intézet Jegyzetei; BP. 1982.
Imreh Zoltánné: Korok és Divatok; az öltözködés története, munkatankönyv 1-2. kötet Comenius Kiadó 2004.

Valamint a témához kapcsolódó kosztümös filmek, albumok és web-oldalak megtekintése.

Néptánc szakirány

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-201-1	Szakirány	NT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja, hogy a leendő táncosok megfelelő alapismeretekkel rendelkezzenek néptánc hagyományainkról, ismerjék a tánc típusok jellemző mozgásanyagát, a táncok szerkezetét, képesek legyenek az adott tánc típus különböző táncdialektusokban megjelenő formáinak bemutatására.

A hallgatók képesek legyenek a táncfolyamatok alapját képező motívumok elvonására. Ismerjék fel a mozgás alaptényezőit. Helyesen állapítsák meg a mozdulatok térbeliségét, időbeliségét, erőbeliségét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képeségek és (rész)kompetenciák leírása

Somogyi szóló ugrós.
Somogyi páros ugrós.
Somogyi lassú és friss csárdás.
Rábaközi körverbunkok (Szany, Szil).
Rábaközi lassú és friss csárdás.
Rábaközi dús.
Szigetközi verbunk (Halászi).
Szilágysági lassú és friss csárdás.
Bodrogközi verbunk.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

Dr. Felföldi László - Dr. Pesovár Ernő (1997): A magyar nép és nemzetiségeinek tánc hagyománya. Planétás. Budapest

Kaposi Edit (1999): Bodrogköz táncai és táncélete. Planétás. Budapest

Lányi Ágoston – Martin György - Pesovár Ernő (1983): A körverbunk. Zeneműkiadó. Budapest.

Lelkes Lajos (szerk.): Magyar Néptánc hagyományok, Zeneműkiadó, Budapest, 1980

Martin György (1995): A magyar tánc típusok és táncdialektusok. Planétás. Budapest

Pálffy Gyula (1997): Néptánc kislexikon. Planétás. Budapest

Pesovár Ernő (1997): A magyar páros táncok. Planétás. Budapest

Zórándi Mária (szerk.): Néptáncaik tanítása. Az ugrós táncok. Planétás. Budapest. 2003

<http://db.zti.hu/>

Ajánlott irodalom

Andrásfalvy Bertalan: Uradalmi cselédek és pásztorok táncgyománya Tolna és Somogy megyében in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Táncfolklórisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklór Intézet. Budapest. 2006. 264–269 o.

Hoppál Mihály – Jankovics Marcell – Nagy András – Szemadám György (2000): Jelképtár. Helikon Kiadó.

Nagy István (2004): Cigánd öröksége. Nagyközségi Önkormányzat Cigánd.

P. Jámbor Mária: Legényélet és legényavató szokás Halásziban in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Táncfolklórisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklór Intézet. Budapest. 2006. 228–243 o.

Pesovár Ernő (1961): A simonfai verbunkok formai elemzése. Néprajzi Értesítő. XLII. 51-85. Budapest

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-201-2	Szakirány	NT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja, hogy a leendő táncosok megfelelő alapismeretekkel rendelkezzenek néptánc hagyományainkról, ismerjék a tánc típusok jellemző mozgásanyagát, a táncok szerkezetét, képesek legyenek az adott tánc típus különböző táncdialektusokban megjelenő formáinak bemutatására.

A hallgatók képesek legyenek a táncfolyamatok alapját képező motívumok elvonására. Ismerjék fel a mozgás alaptényezőit. Helyesen állapítsák meg a mozdulatok térbeliségét, időbeliségét, erőbeliségét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képeségek és (rész)kompetenciák leírása

Széki sűrű és ritka tempó.
 Széki lassú, forgó és négyes.
 Sárközi ugrós.
 Sárközi verbunk.
 Sárközi lassú és friss csárdás.
 Keleti palóc verbunk.
 Keleti palóc lassú és friss csárdás.
 Kalocsai mars.
 Kalocsai lassú és friss csárdás.
 Magyarországi szlovákok táncai.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

Dr. Felföldi László - Dr. Pesovár Ernő (1997): A magyar nép és nemzetiségeinek tánc hagyománya. Planétás. Budapest
 Kunszabó Ferenc (1986): Sárköz. Szépirodalmi Könyvkiadó. Budapest
 Lelkes Lajos (szerk.): Magyar Néptánc hagyományok. Zeneműkiadó. Budapest. 1980
 Martin György (1985): A mezőségi sűrű legényes, Néptáncosok Szakmai Háza, Népművelési Intézet, Budapest
 Martin György (1995): A magyar tánc típusok és táncdialektusok. Planétás. Budapest
 Martin György (1999): Motívum kutatás, motívum rendszerezés. A Sárköz-Duna menti motívumtár, Planétás, Budapest
 Pálffy Gyula (1997): Néptánc kislexikon. Planétás. Budapest
 Pávai István (1993): Az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéje. Teleki László Alapítvány. Budapest
 Pesovár Ernő (1997): A magyar páros táncok. Planétás. Budapest

Pesovár Ernő- Lányi Ágoston (1995): A magyar nép táncművészete I-II., Magyar Művelődési Intézet, Budapest
Takács András – Fügedi János (1992): Gömöri népi táncok. Madách Könyv- és Lapkiadó. Pozsony
Zórándi Mária (szerk.): Néptáncaik tanítása. Az ugrós táncok. Planétás. Budapest. 2003
<http://db.zti.hu/>
<http://www.hagyományokhaza.hu/main/mediatar/adatbazisok/>

Ajánlott irodalom

Hoppál Mihály – Jankovics Marcell – Nagy András – Szemadám György (2000): Jelképtár. Helikon Kiadó.
Martin György - Pesovár Ernő (1963-1964): A motívumtípus meghatározás a táncfolklórban, Tánc tudományi Tanulmányok
Megyeri István (2003): Nevesített férfitáncok Széken, Magyar Táncművészeti Főiskola szakdolgozat
Virágvölgyi Márta – Felföldi László (szerk.): A széki hangszeres népzene. Tanulmányok. Budapest. 2000
Virágvölgyi Márta (1981): Egy magyar parasztprimás Széken. Zenetudományi Dolgozatok. 221–232.

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-201-3	Szakirány	NT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja, hogy a leendő táncosok megfelelő alapismeretekkel rendelkezzenek néptánc hagyományainkról, ismerjék a tánc típusok jellemző mozgásanyagát, a táncok szerkezetét, képesek legyenek az adott tánc típus különböző táncdialektusokban megjelenő formáinak bemutatására.

A hallgatók képesek legyenek a táncfolyamatok alapját képező motívumok elvonására. Ismerjék fel a mozgás alaptényezőit. Helyesen állapítsák meg a mozdulatok térbeliségét, időbeliségét, erőbeliségét.

Az előző három szemeszter gyakorlati és elméleti tananyagának összefoglalása, felkészülés a szigorlatra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kéességek és (rész)kompetenciák leírása

Dél-alföldi ugrós.

Dél-alföldi lassú és friss csárdás.

Maros-Küküllő-menti lassú és friss csárdás.

Maros-Küküllő-menti pontozó.

Szatmári verbunk.

Szatmári lassú és friss csárdás.

Énekes női körtáncok.

Magyarországi németek táncai.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

Dr. Felföldi László - Dr. Pesovár Ernő (1997): A magyar nép és nemzetiségeinek tánc hagyományai. Planétás. Budapest

Lelkes Lajos (szerk.): Magyar Néptánc hagyományok. Zeneműkiadó. Budapest. 1980

Martin György – Karsai Zsigmond (1989): Lőrincréve táncélete és táncai. MTA ZTI. Budapest

Martin György (1979): A magyar körtánc és európai rokonsága. Akadémiai Kiadó. Budapest

Martin György (1995): A magyar tánc típusok és táncdialektusok. Planétás. Budapest

Pálffy Gyula (1997): Néptánc kislexikon. Planétás. Budapest

Pávai István (1993): Az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéje. Teleki László Alapítvány. Budapest

Pesovár Ernő (1997): A magyar páros táncok. Planétás. Budapest

Ratkó Lujza (1996): A tánc mint tradíció a nyírségi paraszti kultúrában. Nyíregyháza – Sóstófürdő.

Zórándi Mária (szerk.): Néptáncaik tanítása. Az ugrós táncok. Planétás. Budapest. 2003

<http://db.zti.hu/>

<http://www.hagyományokhaza.hu/main/mediatar/adatbazisok/>

Ajánlott irodalom

Balla Zoltán: Egy magyarszentbenedeki táncos pontozó szerkesztési elvei. Magyar Táncművészeti Főiskola szakdolgozat. Budapest

Hoppál Mihály – Jankovics Marcell – Nagy András – Szemadám György (2000): Jelképtár. Helikon Kiadó

Pesovár Ferenc: Szuromi Péter in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Táncfolklorisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklor Intézet. Budapest. 2006. -180 – 183 o.

Pesovár Ferenc: Táncmesterek a szatmári falvakban in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Táncfolklorisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklor Intézet. Budapest. 2006. 283-296. o.

Pesovár Ferenc: Tyukod táncai és táncélete in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Táncfolklorisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklor Intézet. Budapest. 2006. 167-179. o.

Ratkó Lujza (2005): Női szerepek a magyar néptánc hagyományban. In: Kővágó Zsuzsa (szerk.) Tánctudományi Tanulmányok 2002-2003. Magyar Tánctudományi Társaság. Budapest. 157-179.

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-201-4	Szakirány	NT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja, hogy a leendő táncosok megfelelő alapismeretekkel rendelkezzenek néptánc hagyományainkról, ismerjék a tánc típusok jellemző mozgásanyagát, a táncok szerkezetét, képesek legyenek az adott tánc típus különböző táncdialektusokban megjelenő formáinak bemutatására.

A hallgatók képesek legyenek a táncfolyamatok alapját képező motívumok elvonására. Ismerjék fel a mozgás alaptényezőit. Helyesen állapítsák meg a mozdulatok térbeliségét, időbeliségét, erőbeliségét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képeségek és (rész)kompetenciák leírása

Nyugati palóc verbunk.
Nyugati palóc lassú és friss csárdás.
Székelyföldi verbunk.
Székelyföldi páros táncok.
Magyarországi román táncok.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

- Dr. Felföldi László - Dr. Pesovár Ernő (1997): A magyar nép és nemzetiségeinek tánc hagyománya. Planétás. Budapest
- Gombos András: Az eleki Szabó Péter táncának sajátos vonásai. Zenetudományi Dolgozatok 2001-2002
- Hocópán Sándor: A méhkeréki táncrigmusok. Táncművészeti Értesítő 1971/1
- Hocópán Sándor: Táncillem, táncszokások a méhkeréki joc-ban. Tánc tudományi Tanulmányok 1992-93
- Kriza János (1975): Vadrózsák. Kriterion. Budapest
- Lelkes Lajos (szerk.): Magyar Néptánc hagyományok. Zeneműkiadó. Budapest. 1980
- Martin György (1955): Bag táncai és táncélete. Néptáncosok kiskönyvtára 16-18. Tudományos és ismeretterjesztő Kiadó. Budapest
- Martin György (1995): A magyar tánc típusok és táncdialektusok. Planétás. Budapest
- Pálfy Gyula (1997): Néptánc kislexikon. Planétás. Budapest
- Pávai István (1993): Az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéje. Teleki László Alapítvány. Budapest
- Pesovár Ernő (1997): A magyar páros táncok. Planétás. Budapest
- Tímár Sándor (1973): Az eleki román táncokról. Sokszínű Hagyományunkból I.

Tímár Sándor (1974): Az eleki táncok változásai. Sípbal dobbal

<http://db.zti.hu/>

<http://www.hagyomanyokhaza.hu/main/mediatar/adatbazisok/>

Ajánlott irodalom

Hoppál Mihály – Jankovics Marcell – Nagy András – Szemadám György (2000):
Jelképtár. Helikon Kiadó

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-201-5	Szakirány	NT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja, hogy a leendő táncosok megfelelő alapismeretekkel rendelkezzenek néptánc hagyományainkról, ismerjék a tánc típusok jellemző mozgásanyagát, a táncok szerkezetét, képesek legyenek az adott tánc típus különböző táncdialektusokban megjelenő formáinak bemutatására.

A hallgatók képesek legyenek a táncfolyamatok alapját képző motívumok elvonására. Ismerjék fel a mozgás alaptényezőit. Helyesen állapítsák meg a mozdulatok térbeliségét, időbeliségét, erőbeliségét.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képeségek és (rész)kompetenciák leírása

Mezőségi sűrű, ritka és lassú magyar.

Mezőségi páros táncok.

Marosszéki verbunk.

Marosszéki páros táncok.

Magyarországi romák táncai.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

Balázs Gusztáv (1995): A nagyecsed-i oláh cigányok tánc-hagyományja. Magyar Néprajzi Társaság.

Dr. Felföldi László - Dr. Pesovár Ernő (1997): A magyar nép és nemzetiségeinek tánc-hagyományja. Planétás. Budapest

Faragó József: Tánc a mezőségi Pusztakamaráson in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Tánc-folklorisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklor Intézet. Budapest. 2006. 128-142. o.

Kós Károly (2000): A mezőség néprajza I-II., Mentor Kiadó, Marosvásárhely

Lelkes Lajos (szerk.): Magyar Néptánc-hagyományok. Zeneműkiadó. Budapest. 1980

Martin György (1985): A mezőségi sűrű legényes, Néptáncosok Szakmai Háza, Népművelési Intézet, Budapest

Martin György (1995): A magyar tánc típusok és táncdialektusok. Planétás. Budapest

Martin György (1999): Motívumkutatás, motívumrendszerzés. A Sárköz-Duna menti motívumtár, Planétás, Budapest

Pálffy Gyula (1997): Néptánc kislexikon. Planétás. Budapest

Pávai István (1993): Az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéje. Teleki László Alapítvány. Budapest

Pesovár Ernő (1997): A magyar páros táncok. Planétás. Budapest

Pesovár Ernő- Lányi Ágoston (1995): A magyar nép táncművészete I-II., Magyar Művelődési Intézet, Budapest

<http://db.zti.hu/>

<http://www.hagyományokhaza.hu/main/mediatar/adatbazisok/>

Ajánlott irodalom

Hoppál Mihály – Jankovics Marcell – Nagy András – Szemadám György (2000): Jelképtár. Helikon Kiadó.

Kallós Zoltán: Táncagyományok egy mezőségi faluban in.: Felföldi László-Karácsony Zoltán (szerk.): Magyar Táncfolklorisztikai szöveggyűjtemény II./A. Gondolat Kiadó – Európai Folklór Intézet. Budapest. 2006. 297-313. o.

Keltai Gábor (2000): A visai sűrű magyar — Pap Samu tánca, Magyar Táncművészeti Főiskola, Néptánc-Pedagógus Tagozat, Budapest

Kriza János (1975): Vadrózsák. Kriterion. Budapest

Martin György - Pesovár Ernő (1963-1964): A motívumtípus meghatározás a táncfolklórban, Tánc tudományi Tanulmányok

Pálfy Gyula (1987): Négy vajdakamarási sűrű legényes, Folklór, Folklorisztika és Ethnológia, Budapest

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-201-6	Szakirány	NT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja, hogy a leendő táncosok megfelelő alapismeretekkel rendelkezzenek néptánc hagyományainkról, ismerjék a tánc típusok jellemző mozgásanyagát, a táncok szerkezetét, képesek legyenek az adott tánc típus különböző táncdialektusokban megjelenő formáinak bemutatására.

A hallgatók képesek legyenek a táncfolyamatok alapját képző motívumok elvonására. Ismerjék fel a mozgás alaptényezőit. Helyesen állapítsák meg a mozdulatok térbeliségét, időbeliségét, erőbeliségét.

Tárgy utolsó szemeszterében a hallgatók a záróvizsgára készülnek fel. A tanult tájegységek táncainak, az elméleti tananyag folyamatos ismétlésének segítségével.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képessegek és (rész)kompetenciák leírása

Kalotaszegi legényes.

Kalotaszegi csárdás és szapora.

Gyimesi féloláhos.

Gyimesi páros táncok.

Magyarországon élő délszláv nemzetiségek táncai.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező irodalom

Dr. Felföldi László - Dr. Pesovár Ernő (1997): A magyar nép és nemzetiségeinek tánc hagyománya. Planétás. Budapest

Kallós Zoltán – dr. Martin György (2005): A gyimesi csángók és táncélete táncai. D'sign Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Szentendre

Lelkes Lajos (szerk.): Magyar Néptánc hagyományok. Zeneműkiadó. Budapest. 1980

Martin György (1995): A magyar tánc típusok és táncdialektusok. Planétás. Budapest

Martin György (1999): Motívum kutatás, motívum rendszerezés. A Sárköz-Duna menti motívumtár, Planétás, Budapest

Martin György (2004): Mátyás István „Mundruc”, Planétás, Mezőgazda Kiadó, Budapest

Pálfy Gyula (1997): Néptánc kislexikon. Planétás. Budapest

Pávai István (1993): Az erdélyi és a moldvai magyarság népi tánczenéje. Teleki László Alapítvány. Budapest

Pesovár Ernő (1997): A magyar páros táncok. Planétás. Budapest

Pesovár Ernő- Lányi Ágoston (1995): A magyar nép táncművészete I-II., Magyar Művelődési Intézet, Budapest

<http://db.zti.hu/>

<http://www.hagyomanyokhaza.hu/main/mediatar/adatbazisok/>

Ajánlott irodalom

Vasas Samu: A kalotaszegi gyermek. A személyiségfejlődés népi hagyományai Kalotaszegen. Kráter Kiadó/CALIROM Rt. 1993.

Tantárgy neve	<i>Táncjelírás</i>	Tantárgyfelelős	Fügedi János
Kód	NPT-207-1	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	1	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatók megismerik a táncos mozdulatelemzés alapfogalmait, a Lábán-kinetografikus lejegyzés alapvető eszközeit és lehetőségeit.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A mozdulat általános jelölése, a vonalrendszer, a mozdulatok ritmusa és a mozdulatszólamok, a magassági fokok és a főirányok rendszere, a támasztóláb magassági szintjei, a pozíciók alapformái, a lépés elemzése, a mozdulatszünet fogalma és jelölése, az ugrás elemzése, a lábgesztusok jelölése, a térmérték fogalma és használatának rendszere, a lábőrészek, talajérintés lábfővel, a láb forgatása, a hallható mozdulathangsúlyok alapformái, a rugózás, a comb és az alsó lábszár irányjelölése, a táncos többszólamúság alapformái a néptáncban.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Fügedi János (2009): Tánc – jel – írás. Kézirat

Lányi Ágoston (1980): *Néptáncolvasókönyv*. Zeneműkiadó, Budapest

Szentpál Mária, Sz. (s.a./a): *Táncjelírás – Lábán kinetográfia* I. kötet. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Szentpál Mária, Sz. (s.a./b): *A mozdulatelemzés alapfogalmai*. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Tantárgy neve	<i>Táncjelírás</i>	Tantárgyfelelős	Fügedi János
Kód	NPT-207-2	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	1	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Részletes mozdulatelemzési és tánclejegyzési ismeretek megszerzése, a rész-készségek és rész-kompetenciák alatt felsorolt mozdulattípusok és altípusok értelmezése és lejegyzésének módjai.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A pozíciók rendszere, pozíciójelek az iránymeghatározásban, pozíciók részleges súllyal, a támasztékszint váltásának speciális esetei, láb-fő rész váltások támasztékhelyzetben, a lépések típusai, a láb-fő talajérintésének fő típusai, az érintés elemzése, a testsúly áthelyezés, az ugrások típusai, a láb forgatásának esetei.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Fügedi János (2009): Tánc – jel – írás. Kézirat

Lányi Ágoston (1980): *Néptáncolvasókönyv*. Zeneműkiadó, Budapest

Szentpál Mária, Sz. (s.a./a): *Táncjelírás – Lábán kinetográfia* I. kötet. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Szentpál Mária, Sz. (s.a./b): *A mozdulatelemzés alapfogalmai*. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Tantárgy neve	<i>Táncjelírás</i>	Tantárgyfelelős	Fügedi János
Kód	NPT-207-3	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	1	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Részletes mozdulatelemzési és tánclejegyzési ismeretek megszerzése, a részkészségek és részkompetenciák alatt felsorolt mozdulatípusok és altípusok értelmezése és lejegyzésének módjai.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A bokázók rendszere, a mellékirányok rendszere, a láb ízületei és részei, a kar ízületei, részei és mozdulatainak jelölése, a törzs részei és mozdulatainak jelölése, a testrészek felületei és élei, a tapsok változatai, mozdulatrajz, csapások, ütések

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Fügedi János (2009): Tánc – jel – írás. Kézirat

Lányi Ágoston (1980): *Néptáncolvasókönyv*. Zeneműkiadó, Budapest

Szentspál Mária, Sz. (s.a./a): *Táncjelírás – Lábán kinetográfia* I. kötet. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Szentspál Mária, Sz. (s.a./b): *A mozdulatelemzés alapfogalmai*. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Tantárgy neve	<i>Táncjelírás</i>	Tantárgyfelelős	Fügedi János
Kód	NPT-207-4	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	1	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Részletes mozdulatelemzési és tánclejegyzési ismeretek megszerzése, a részkészségek és részkompetenciák alatt felsorolt mozdulattípusok és altípusok értelmezése és lejegyzésének módjai.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A forgások típusai, összevont forgásjelölések, tánc körben, haladó forgások, térdelések, a nem hallható mozdulathangsúlyok, egyéb különleges jelölésmódok, bevezetés a néptánc-lejegyzés gyakorlatába.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Fügedi János (2009): Tánc – jel – írás. Kézirat

Lányi Ágoston (1980): *Néptáncolvasókönyv*. Zeneműkiadó, Budapest

Szentspál Mária, Sz. (s.a./a): *Táncjelírás – Lábán kinetográfia* I. kötet. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Szentspál Mária, Sz. (s.a./b): *A mozdulatelemzés alapfogalmai*. Népművelési Propaganda Iroda, Budapest

Tantárgy neve	<i>Népzenei ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Zsákay Győző
Kód	NPT-205-1	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A népzenei hagyományok és kultúra sajátosságainak -, valamint a népzene és néptánc kapcsolatának, és egymásra gyakorolt hatásának megismerése.
 Népzenei alapismeretek elsajátítása; a hangszeres népzene főbb jellemzőinek felismerése; a vokális népzene főbb stílusainak ismerete; a néptánc és népzene kapcsolatának, egymásra-hatásának gyakorlati alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A folklórizmus, mint zenei műfaj megismerése. Az e műfajhoz kapcsolódó művek minél szélesebb körű ismerete. A felhasznált népdal és népzenei anyag megjelenítése és annak lehetőségeinek megismerése a kompozíciókban.

Bartók Béla háromféle népzenei kompozíciókban való használata.

Kodály Zoltán kórusműveinek és a folklórizmushoz kapcsolódó zenei műveinek megismerése.

Lajtha László népzenei gyűjtései és műveiben való megjelenése.

Bartók Béla és Kodály Zoltán művészetének a tanuló korának megfelelő ismerete és az ahhoz kapcsolódó elméleti tudás megszerzése.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kovács Sándor: a XX. század zenéje, Tankönyvkiadó Budapest, 1992

Frank Oszkár: Zeneesztétika, zeneirodalom, zenemű-ismertetés dióhéjban, Frank Oszkár Budapest, 1994.

Tantárgy neve	<i>Népzenei ismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Zsákay Győző
Kód	NPT-205-2	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A népzenei hagyományok és kultúra sajátosságainak -, valamint a népzene és néptánc kapcsolatának, és egymásra gyakorolt hatásának megismerése.
Népzenei alapismeretek elsajátítása; a hangszeres népzene főbb jellemzőinek felismerése; a vokális népzene főbb stílusainak ismerete; a néptánc és népzene kapcsolatának, egymásra-hatásának gyakorlati alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A folklórizmus, mint zenei műfaj megismerése. Az e műfajhoz kapcsolódó művek minél szélesebb körű ismerete. A felhasznált népdal és népzenei anyag megjelenítése és annak lehetőségeinek megismerése a kompozíciókban.

Az ötvenes évek Bartók és Kodály gondolatait és zeneszerzői megoldásait örökítő és tovább fejlesztő nemzedékének megismerése.

A legújabb stílusirányzatok megismerése pl. etno zene és világ zene és ezen irányzatok művelői.

A tanítványok újszerű megoldásainak a néptánc művészetében való ismerete.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kovács Sándor: a XX. század zenéje, Tankönyvkiadó Budapest, 1992

Frank Oszkár: Zeneesztétika, zeneirodalom, zenemű-ismertetés dióhéjban, Frank Oszkár Budapest, 1994.

Tantárgy neve	<i>Folklórismeret</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Sándor Ildikó
Kód	NPT-206-1	Szakirányok	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az év jeles napjaihoz kapcsolódó ünnepi szokások rendszerezett megismertetése a hallgatókkal, különös tekintettel a táncal, táncélettel kapcsolatos hagyományokra.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A népszokások funkciója a hagyományos társadalom életében.

A népszokások történeti rétegei (antikvitás, zsidó-keresztény hagyomány, ó-európai pogány rétegek).

Az időszámítás mai rendszerének kialakulása, évkezdés, napfordulók, napéjegylenlőségek.

Az évkör meghatározó periódusai (ünnepi félév, munkafélév). Szent időszakok, farsangok.

Az egyes szokások vallási és néphitbeli jelentése, értelme.

A téli napforduló ünnepkörének (karácsonyi ünnepkör) jeles napjai, szokásai, hiedelmei:

- adventi jeles napok (Miklós, Luca), és szokások (szentcsalád-járás), jóslások, mágikus eljárások.

- karácsony szokásai, történeti háttérük

- a karácsonyi ünnepkör második felének szokásai (aprószentek, szilveszter-újév, vízkereszt)

- Nagyfarsang

- Nagyböjt

A tavaszi (húsvét-pünkösdi ünnepkör jeles napjai és periódusai:

- Nagyhét

- Húsvét

- Zöldfarsang (fehérvasárnap, Szent György, május elseje)

- Pünkösdi

- Szent Iván

Nyári és őszi munkavégző, záró ünnepek.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Tátrai Zsuzsanna-Karácsonyné Molnár Erika: Jeles napok, ünnepi szokások. Planétás kiadó.

Tantárgy neve	<i>Folklórismeret</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Sándor Ildikó
Kód	NPT-206-2	Szakirányok	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az emberi élet fordulóinak szokásaihoz (az átmenetek rítusaihoz) fűződő hagyományok megismertetése, rendszerezése a magyar parasztság kultúrájában, különös tekintettel a táncéletre.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Az átmenet rítusai, átlépés egyik társadalmi szerepből a másikba, beavatás.

A jóslás

A mágia: távoltartó és előidéző varázslatok, tabuk, viselkedésformák.

A terhességgel, szüléssel és újszülött (kismama) korról kapcsolatos szokások, hiedelmek a keresztelőig.

A kisgyermekkor (játékok, tánkra és táncba nevelés, nevelődés)

Felnőtt fiatalkor (avatás, szervezés, szokásszervezés)

Párválasztás

A házasságkötést megelőző szokásrendszer felépítése, rítusai

A lakodalom

A táncéletben és egyéb szokásokban való részvétel a felnőtt korban

A halállal kapcsolatos szokások

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Dömötör Tekla: Magyar népszokások, Corvina kiadó

Tátrai Zsuzsanna: Leányélet

Uő: Magyar népszokások. Az emberi élet jeles alkalmaihoz kapcsolódó rítusok és szokások. In: Magyar népi kultúra. Képzőművészeti Kiadó

Tantárgy neve	<i>Folklórismeret</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Sándor Ildikó
Kód	NPT-206-3	Szakirányok	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A népi kultúra, ezen belül a szokások és a táncélet történeti háttérének megismerése, földrajzi keretek közé helyezése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A magyar népi kultúra földrajzi rendszerezésének eddigi módjai (Bartók, Martin) Együtt élő nem magyar kisebbségek a történelemben és a jelenlegi határok között. Vallási felekezetek.

A néprajzi csoportok típusai:

Nyugati rész:

- Kisalföld
- Dél-nyugat Dunántúl
- Bakonyvidék
- Dél – Dunántúl
- Dunamente

Középső rész:

- Palócok
- Matyók
- Jászkunok
- Kalocsavidék
- Dél-Alföld
- Debrecen, Hortobágy
- Hajdúság

Keleti rész:

- Erdély általában
- Kalotaszeg
- Mezőség
- Küküllő-mente
- Székelyek
- Csángók

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

P. Vas János: Magyar népcsoportok, néprajzi tájak, Magyar Táncművészeti Főiskola-Planétás, 2009.

Tantárgy neve	<i>Táncfolklorisztika</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	NPT-208-1	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A kurzus célja, hogy a magyar néptánc tipológiájáról átfogó elméleti összefoglalást adjon, a tanórák során eredeti táncfolyamatok elemzésén keresztül rámutasson a konkrét táncváltozatok, illetve az egyes tánc típusok legfőbb funkcionális, zenei, formai sajátosságaira, növelje a hallgatók anyagismeretét és képessé tegye őket az egyes táncfolyamatok különböző szempontok alapján történő elemzésére.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A néptáncok komplex elemzése és a táncok rendszerezése
A magyar néptánc történeti rétegei. Tánc típusok
Az énekes leánykörtáncok
Eszközös ügyességi táncok
Ugrós táncok
Erdélyi legényes táncok
A lassú legényes táncok és az erdélyi verbunkok
A régi réteg páros táncai
A kötetlen szerkezetű szóló verbunk. A szabályozott szerkezetű körverbunk
A dunai dialektus csárdása
A tiszai dialektus csárdása
Az erdélyi dialektus csárdása
Az alkalomhoz kötött táncok. Dramatikus-pantomimikus táncok

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Felföldi László–Pesovár Ernő (szerk.)

A magyar nép és nemzetiségeinek táncgyománya. Planétás. Budapest, 1997.

Lányi Ágoston–Martin György–Pesovár Ernő

A körverbunk története, típusai és rokonsága. Zeneműkiadó. Budapest, 1983.

Martin György

A magyar körtánc és európai rokonsága. Akadémiai Kiadó. Budapest, 1979.

A mezősgéi sűrű legényes. Népművelési Intézet. Budapest, 1985.

Martin György–Pesovár Ernő

Tánc. In Voigt Vilmos (szerk.): *A magyar folklór.* Osiris Kiadó. Budapest, 1998.

Pesovár Ernő

Táncgyománnyunk történeti rétegei. Berzsenyi Dániel Főiskola. Szombathely, 2003.

<http://db.zti.hu>, <http://sdt.sulinet.hu> (A magyar nép táncgyománya)

<http://www.hagyomanyokhaza.hu/main/mediatar/adatbazisok/folklordokumentumok>

Tantárgy neve	<i>Táncfolklorisztika</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	NPT-208-2	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A kurzus célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a magyar táncfolklorisztika történetének fontosabb állomásait, a különböző kutatási területek (magyar táncdialektusok, táncélet, tánczene, nemzetiségek táncagyománya) legfontosabb eredményeit; képessé tegye őket, arra hogy eligazodjanak az alapvető szakirodalmakban, a néptánc és népzenevel foglalkozó jelentősebb archívumokban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A magyar néptánc kutatásának története
A tánc kutatás forrásai. Archívumok. A terepmunka
Az európai táncrégiók és a magyar táncdialektusok
A dunai dialektus és alldialektusai
A tiszai dialektus és alldialektusai
Az erdélyi dialektus és alldialektusai
A táncélet kutatásának szempontjai. Az egyéniségkutatás
A tánczene vizsgálatának szempontjai. Az egyes tánc típusok zenekísérete
A magyarországi délszláv népek táncagyománya
A magyarországi szlovákság táncagyománya
A magyarországi román táncagyomány
A magyarországi német táncagyomány
A magyarországi cigány táncagyomány

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Felföldi László
é. n. *Táncos önéletrajz* (gyűjtési útmutató)
Felföldi László–Pesovár Ernő (szerk.)
A magyar nép és nemzetiségeinek táncagyománya. Planétás. Budapest, 1997.
Karsai Zsigmond-Martin György
Lőrincréve táncélete és táncai. MTA Zenetudományi Intézet. Budapest, 1989.
Lányi Ágoston–Olsvai Imre (szerk.)
é. n. *Sokszinű hagyományunkból I.* [1973] Népművelési Propaganda Iroda. Budapest
Martin György
Mátyás István 'Mundruc'. Egy kalotaszegi táncos egyéniségvizsgálata. Planétás. Budapest, 2004.
Pálffy Gyula
Útmutató néptáncok gyűjtéséhez. *Honismeret* 1990. 2-3. Budapest, 1990.
Virágvölgyi Márta–Pávai István (szerk.)
A magyar népi tánczene. Tanulmányok. Planétás. Budapest, 2000.

Tantárgy neve	<i>Népi gyermekjátékok</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Sándor Ildikó
Kód	NPT-203-1	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Népi gyermekjátékok megismerése, csoportosítása, tanításának módszertana.
A népi gyermekjátékokban meglévő mozgáselemek tudatos alkalmazása a néptánc tanítás során.

Énekelt, beszélt és mozgásbeli anyanyelv tanítása a népi gyermekjátékok által.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képeségek és (rész)kompetenciák leírása

Eredeti népi gyermekjátékok tanulása könyv, hangzó és videó anyag segítségével.

A játék lélektani és társadalmi szerepének megtanítása.

A játék táncos mozgás előkészítő szerepének tudatos alkalmazása.

1/1. Népi gyermekjáték fogalma, lélektani, társadalmi szerepe

Kutatás- rendszerezés

Dallam, ritmus, forma, előadásmód

1/2. Bölcsődalok, dajkarímek, ölbeli gyermek játékaik

1/3. Mondókák, kisorsolók, kiolvasók

1/4. Ügyességi és erőjátékok

1/5. Fogócskák

1/6. Vonulások

1/7. Kapus-hidas játékok

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező:

Lázár Katalin: Énekes, táncos népi gyermekjátékok tanítása- Planétás, 1996

Kiss Áron: Magyar gyermekjáték gyűjtemény, Holnap kiadó, Bp., 2000

Zórándi Mária szerk.: Néptáncaink tanítása- Ugrós táncok

Kiss Zsuzsanna: Gyermekjátékaink mozgáselemei I. fejezet, Planétás Kiadó, 2003.

Ajánlott:

Hintalan László: Aranyalma- Játékhagyomány, Fővárosi Pedagógia Intézet, 2000

Hoppál Mihály, Jankovics Marcell, Nagy András, Szemadám György: Jelképtár, Helikon, 1997

Dömötör Tekla: A népszokások költészete

Tanulmányi segédanyagok:

Gyermekjátékok

Videokazetta, MTA - válogatás

Fügedi János- Kiss Zsuzsanna

Hintalan László: Aranyalma- Játékhagyomány, Fővárosi Pedagógia Intézet, 2000

Videokazetta melléklet

Tantárgy neve	<i>Népi gyermekjátékok</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Sándor Ildikó
Kód	NPT-203-2	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Népi gyermekjátékok megismerése, csoportosítása, tanításának módszertana.
A népi gyermekjátékokban meglévő mozgáselemek tudatos alkalmazása a néptánc tanítás során.

Énekelt, beszélt és mozgásbeli anyanyelv tanítása a népi gyermekjátékok által.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képessegek és (rész)kompetenciák leírása

Eredeti népi gyermekjátékok tanulása könyv, hangzó és videó anyag segítségével.

A játék lélektani és társadalmi szerepének megtanítása.

A játék táncos mozgás-előkészítő szerepének tudatos alkalmazása.

2/ 1. Párvalasztó játékok

2/2. Leánykérő játékok

2/3. Eszközös játékok

2/4. Szellemi játékok

2/5. Eredeti játékfűzések tanulmányozása, összeállítása

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Kötelező

Lázár Katalin: Énekes, táncos népi gyermekjátékok tanítása- Planétás, 1996

Kiss Áron: Magyar gyermekjáték gyűjtemény, Holnap kiadó, Bp., 2000.

Zórándi Mária szerk.: Néptáncaink tanítása- Ugrós táncok

Kiss Zsuzsanna: Gyermekjátékaink mozgáselemei I. fejezet, Planétás Kiadó, 2003.

Ajánlott

Hintalan László: Aranyalma- Játékgyománny, Fővárosi Pedagógia Intézet, 2000

Hoppál Mihály, Jankovics Marcell, Nagy András, Szemadám György: Jelképtár, Helikon, 1997

Dömötör Tekla: A népszokások költészete

Tanulmányi segédanyagok

Gyermekjátékok

Videokazetta

MTA - válogatás

Fügedi János- Kiss Zsuzsanna

Hintalan László: Aranyalma- Játékgyománny, Fővárosi Pedagógiai Intézet, 2000

Videokazetta melléklet

Tantárgy neve	<i>Nemzetek táncai</i>	Tantárgyfelelős	Ónodi Béla
Kód	NPT-003-1	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév	Besorolás	kötelező
Kreditérték	1	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Európa tánckultúrájában az eltérő ütemű egyenlőtlen történeti-társadalmi fejlődés maradó nyomokat hagyott. Európa mai táncterképén 1. nyugati 2. közép-kelet-európai 3. délkelet-európai táncdialektust különböztetünk meg. E három dialektus táncai nemcsak vitalitásukban hanem műfaji-formai kategóriák használatában is különböznek. A három dialektusból kiválasztott nemzetek táncai motivikailag, formailag és előadásmódjukat tekintve is hozzájárulnak a sokoldalú táncos fejlődéshez. Hozzájárul továbbá az európai tánc történet összefüggéseinek és fejlődésének megértéséhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

1. Német táncok

A német néptáncokat ellentétben a magyar táncok nagy részével a kötött, szabályozott szerkezet, a strófikus felépítés jellemzi. a kötöttség a motivikán és a tánc felépítésén túl a térbeli elhelyezkedésre és a dallamazonosságra is egyaránt vonatkozik.

Táncok: - Siebenschnitt, Kreutzpolka, Hulaner, Rückwartspolka, Schusstertanz, Polka, Zeppel

2. Szlovák táncok

A szlovák tánckultúra egyéni színezete mellett struktúrájában és főbb vonásaiban szoros azonosságot mutat a magyarral

Táncok: -odzemok v. zbojnicky , suchana, do vysoku, do krutu

3. Szerb táncok

A délszláv táncagyomány legelőbb, legnépszerűbb rétegét ma a hangszeres kíséretű, fejlett, mulatsági funkciót betöltő kólók képezik.

A vajdaságtól dél felé haladva:

Moravac, Uzicko kolo, Sitan cacak, Sestorka, Crnagorka

Kiegészítő táncanyag

4. Görög táncok (idő és lehetőségek függvényében kerülhet betanításra)

- serviko
- hasatikos
- tsanikos
- pentozali

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Felföldi-Pesovár: A magyar nép és nemzetiségeinek táncagyományja
Planétás kiadó: Néptánc kislexikon

Tantárgy neve	<i>Nemzetek táncai</i>	Tantárgyfelelős	Ónodi Béla
Kód	NPT-003-2	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév	Besorolás	kötelező
Kreditérték	1	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Európa tánckultúrájában az eltérő ütemű egyenlőtlen történeti-társadalmi fejlődés maradandó nyomokat hagyott. Európa mai tánctérképén 1. nyugati 2. közép-kelet-európai 3. délkelet-európai táncdialektust különböztetünk meg. E három dialektus táncai nemcsak vitalitásukban hanem műfaji-formai kategóriák használatában is különböznek. A három dialektusból kiválasztott nemzetek táncai motivikailag, formailag és előadásmódjukat tekintve is segítik a sokoldalú táncos fejlődést. Hozzájárulnak továbbá az európai tánctörténet összefüggéseinek és fejlődésének megértéséhez.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

1. Román táncok

A román tánckultúra a közép-kelet európai és balkáni dialektus mezsgyéjén egyrészt középkori, másrészt újkori táncformák hordozója.

Táncok: - Bonchidai v. Keménytelki román táncok
 - Haidau
 - Calus (rituális férfi körtánc)

2. Bolgár táncok

Horók:

- Krajdunavszo horo /szevernyaski/-súlypont szerepe, -széles nagy mozasok
- Graovszko horo /sop/-rezgés
- Bavno trakijszko horo /trák férfi horo/-telitalp, rugózás

Racsenyicák: -Páros táncok általában összekapaszkodás nélkül, ritkábban pl. Trákiában keresztkezfogással

- Sop racsenyica
- Trák racsenyica

3. Horvát táncok

Bunjevác táncok a Vajdaságból.

- Mamacko kolo, Suboticko kolo, Stari-novi rokoko

Kiegészítő táncanyag

4.Spanyol táncok (idő és lehetőségek függvényében kerülhet betanításra)

- andalúz táncstílus: malaguenas segidillas, fandangos
- flamenco

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Felföldi-Pesovár: A magyar nép és nemzetiségeinek táncagyományja
 Planétás kiadó: Néptánc kislexikon

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett alapismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-206-1	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül. Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A klasszikus balett alapjainak elsajátítása:

- helyes testtartás
- lábhelyzetek
- kar koordinációk
- pózok
- ugrások alapozása
- egyszerűbb forgások

Vaganova rendszer ismertetése
 térbeosztás – epaulment-ek
 a klasszikus balett pózai
 forgás előkészítése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bretus Mária – Zórándi Mária: A balett technika alapjai
 Videók, dvd-k
 Balett előadások, valamint a MTF kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett alapismeretek</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-206-2	Szakirány	NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül. Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A klasszikus balett alapjainak elsajátítása:

- helyes testtartás
- lábhelyzetek
- kar koordinációk
- pózok
- ugrások alapozása
- egyszerűbb forgások

gyakorlatok pózokban
gyakorlatok féltalpon
diagonál tourok
allegrok en tournant
nagy allegro kezdése
6 port de bras

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bretus Mária – Zórándi Mária: A balett technika alapjai
Videók, dvd-k
Balett előadások, valamint a MTF kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Népviselet</i>	Tantárgyfelelős	Dr. Dóka Krisztina
Kód	NPT-210-1	Szakirány	TÉP NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)képessegek és (rész)kompetenciák leírása

Ruházat (ruházkodás) – Öltözet (öltözködés) – Viselet (népviselet) – fogalmi és jelentéstartalmi összefüggések. A viseletkutatás aspektusai (funkció, történeti-társadalmi vonatkozások, esztétikai és szimbolikus tartalmak, divat). A néprajzi-népviseleti kutatás története és forrásai. A viselet, mint komplex jelrendszer. Az öltözködés, a ruházat, a (nép) viselet funkcionálásai. (I. Mindennapi-köznapi, II. ünnepi-szertartásos, III. rituális-szimbolikus.) A magyar népviselet-nemzeti viselet. Bőr és textil a magyar viselet alakulástörténetében. Önellátás és kézművesség. A magyar népviselet történeti-táji-nemzetiségi-etnikai tagoltsága: viseletes tájak, vidékek, közösségek. A (nép) viselet szerkezete. Nyersanyagok, alsó és felső ruhák, fej- és lábbeli-viselet, úgynevezett viselet-kiegészítők. A beöltözés és a kivetkőzés és tartalma és folyamata. A viselet, mint jelmez, illetve díszlet.

Ruházat (ruházkodás)- Öltözet (öltözködés)- Viselet (népviselet)- Fogalmi és jelentéstartalmi összefüggések. Önellátás és kézműipar.

A viseletkutatás aspektusai (funkció, történeti-társadalmi vonatkozások, esztétikai és szimbolikus tartalmak, divat). A néprajzi-népviseleti érdeklődés kialakulása.

A viseletkutatás forrásai (korabeli leírások, közvetlen és közvetett írásos feljegyzések, vizuális ábrázolások, megfigyeléses terepmunka, rajz fénykép, film)

A viselet, mint komplex jelrendszer (a nem verbális, vizuális kommunikáció sajátos lehetőségei és esetei, a viselet, mint tárgy/jel)

Az öltözködés, a ruházat a (nép) viselet funkcióváltásai. (I. Mindennapi vagy köznapi, II. ünnepi és szertartásos, III. rituális és szimbolikus.)

A mindennapi vagy köznapi viseletfunkciók hierarchiája.

A rituális és szimbolikus viseletfunkciók hierarchiája.

A magyar népviselet – nemzet viselet. Bőr és textil a magyar viselet alakulástörténetében. Átadás és átvétel a viseletkultúrában.

A magyar népviselet történeti-táji-nemzetiségi-etnikai tagoltsága. Úgynevezett viselkedés tájak, vidékek, közösségek (például Kalotaszeg, matyók, Kapuvár, stb.)

A (nép) viselet szerkezete. Nyersanyagok, alsó és felső ruhák, fej és lábbeli-viselet, úgynevezett, úgynevezett viselet-kiegészítők.

A beöltözés és a kivetkőzés tartalma és folyamata. A népviselet, mint történeti kategória. A viseletmegőrzés lehetőségei és korlátai.

A viselet, mint jelmez, illetve díszlet. Autentikus és jelzés-szerű viseletrekonstrukciók.

A viselet és a divat. Tömegtermelés, formaruhák, kézműves kis szériák.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Balassa Iván (főszerk.)

Magyar Néprajz IV. Életmód. Anyagi kultúra 3. Öltözködés. 585-709., 1997.

Broby-Johansen, Rudolf

Az öltözködés története, Budapest, 1969.

Flórián Mária- Urai Erika

Magyar népviseletek, Budapest 2005.

Gáborján Alice

Magyar népviselet, Budapest 1969.

Moderntánc szakirány

Tantárgy neve	<i>Jazztánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Földi Béla
Kód	MOD-210-1	Szakirány	MOD
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A XX. század első jelentékeny modern tánc rendszerének megismerése.

Tartalom:

- a jazz technika alapelvei; történelmi, társadalmi, tánc történeti tényezők
- alaptartás, alaptónus, mozdulat beidegzés
- az alapelemekre épülő alapkombinációk
- koreográfiák elsajátítása

Cél: a jazz technika alapelveinek alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Ismeretanyag: a jazz technika alapelvei, alapelemei, alapgyakorlatai, az alapgyakorlatokra épülő kombinációk és koreográfiák gyakorlása.

Alkalmazási készségek és kompetenciák: a jazz technika alapelveinek ismerete és alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Alapelvek, társadalmi, tánc történeti háttér, alaptartás, alaptónus, alap bemelegítő, talaj és álló gyakorlatok. A törzs alap izolációs (elkülönítő) fej, váll, mellkas, csípő gyakorlatok elsajátítása.

Kar alap gyakorlatai

Láb alapgyakorlatok elsajátítása

Az alapgyakorlatok sokszólamú dinamikájának elsajátítása, a mozdulatok erőfokának változása alapján.

Törzs: spiral, contraction-release, izolációk

Lábgyakorlatok

Karvezetések

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Jeszenszky Endre: Balett + Jazz

Elisabeth Frich: Matt Mattox Book of Jazz Dance

(1983 január) Sterling Pub Co

Szigeti Oktávia: Kortárs Modern Jazz, oktató kazetta, cd és dvd

(2002. Coeur Bt.- Pécs) MTF videó és dvd tár

Tantárgy neve	<i>Jazztánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Földi Béla
Kód	MOD-210-2	Szakirány	MOD
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A XX. század első jelentékeny modern tánc rendszerének megismerése.

Tartalom:

- a) a jazz technika alapelvei; történelmi, társadalmi, tánc történeti tényezők
- b) alaptartás, alaptónus, mozdulat beidegzés
- c) az alapelemekre épülő alapkombinációk
- d) koreográfiák elsajátítása

Cél: a jazz technika alapelveinek alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Ismeretanyag: a jazz technika alapelvei, alapelemei, alapgyakorlatai, az alapgyakorlatokra épülő kombinációk és koreográfiák gyakorlása.
- Alkalmazási készségek és kompetenciák: a jazz technika alapelveinek ismerete és alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.
- A megtanult elemek gyakorlása: súlypontáthelyezések időben és térben, forgások felsőtest spirállal, ugrások.
- A megtanult elkülönített testrészek újra történő összehangolása különböző irányelvek szerint.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Jeszenszky Endre: Balett + Jazz

Elisabeth Frich: Matt Mattox Book of Jazz Dance, (1983. január) Sterling Pub Co.

Szigeti Oktávia: Kortárs Modern Jazz, oktató kazetta, cd és dvd

(2002. Coeur Bt.- Pécs) MTF videó és dvd tár

Tantárgy neve	<i>Jazztánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Földi Béla
Kód	MOD-210-3	Szakirány	MOD
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A XX. század első jelentékeny modern tánc rendszerének megismerése.

Tartalom:

- a) a jazz technika alapelvei; történelmi, társadalmi, tánc történeti tényezők
- b) alaptartás, alaptónus, mozdulat beidegzés
- c) az alapelemekre épülő alapkombinációk
- d) koreográfiák elsajátítása

Cél: a jazz technika alapelveinek alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Ismeretanyag: a jazz technika alapelvei, alapelemei, alapgyakorlatai, az alapgyakorlatokra épülő kombinációk és koreográfiák gyakorlása.

Alkalmazási készségek és kompetenciák: a jazz technika alapelveinek ismerete és alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

A megtanult elemek gyakorlása, különböző típusú kombinációk variációs lehetőségei tér, idő, test, erő használat tekintetében

Koreográfia betanulás és készítés

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Jeszenszky Endre: Balett+ Jazz

Elisabeth Frich: Matt Mattox Book of Jazz Dance

(1983 január) Sterling Pub Co

Szigeti Oktávia: Kortárs Modern Jazz, oktató kazetta, cd és dvd

(2002. Coeur Bt.- Pécs) MTF videó és dvd tár

Tantárgy neve	<i>Graham technika (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Lőrinc Katalin
Kód	MOD-207-1	Szakirány	MOD
Óraszám	140 óra/félév (nappali), 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az amerikai Martha Graham által 1928-ban felvázolt, 4-5 évtized során kidolgozott első modern táncművészeti technika.

A Graham technika megalapozza azt a testtudatot, melyre a 20. század nem egy modern és kortárs módszere épül. Elsajátításával megtanulható:

- egy belső (a testközpontból kiinduló) mozdulatépítkezés;
- az impulzusokra épülő, tónusos izomhasználat;
- mozdulatindítás pszichés összefüggései (Martha Graham koreográfiai munkásságának értelmezésével).

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Talajon végzett gyakorlatok az alábbi elemekkel:

- bounces, breathing, contraction-release

Álló helyzetben végzett gyakorlatok az alábbi elemekkel:

- plié, contraction-release, brush

Térben haladva végzett gyakorlatok az alábbi elemekkel:

- walks, triplets, prances, skips.

A hallgató

ismerje meg:

- a testtengely, testközpont és az innen kiinduló mozgás végrehajtásának szempontjait Martha Graham rendszere szerint;

legyen képes:

- az elsajátított elemek és kombinációk helyes végrehajtására, valamint azok módszertani jellemzésére.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Lőrinc Katalin: Martha Graham nyomában (Planétás, 2007. Budapest)

Lőrinc Katalin: Tréning Martha Graham nyomán (VHS anyag: Magyar Táncművészeti Főiskola, 2002. Budapest)

Tantárgy neve	<i>Graham technika (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Lőrinc Katalin
Kód	MOD-207-2	Szakirány	MOD
Óraszám	140 óra/félév (nappali), 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az amerikai Martha Graham által 1928-ban felvázolt, 4-5 évtized során kidolgozott első modern táncművészeti technika.

A Graham technika megalapozza azt a testtudatot, melyre a 20. század nem egy modern és kortárs módszere épül. Elsajátításával megtanulható:

- egy belső (a testközpontról kiinduló) mozdulatépítkezés;
- az impulzusokra épülő, tónusos izomhasználat;
- mozdulatindítás pszichés összefüggései (Martha Graham koreográfiai munkásságának értelmezésével).

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Talajon végzett gyakorlatok az első félévben elsajátított, valamint az alábbi elemekkel:

- spirál, contracion-release spirál-lal, tilt;

Álló helyzetben végzett gyakorlatok az első félévben elsajátított, valamint az alábbi elemekkel:

- weight shift, suspension; fordulatok

Térben haladó gyakorlatok az első félévben elsajátított, valamint az alábbi elemekkel:

- fordulatok, ugrások fordulatokkal.

A hallgató

- ismerje meg:

- a technika komplexebb elemeit, és azok végrehajtási szempontjait;
- tér-és dinamikai variánsait

- legyen képes:

- az elsajátított gyakorlat típusok helyes végrehajtására és szempontjainak jellemzésére;
- önálló megoldásokra a tanult elemek és kombinációk alapján

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Lőrinc Katalin: Martha Graham nyomában (Planétás, 2007. Budapest)

Lőrinc Katalin: Tréning Martha Graham nyomán (VHS anyag: Magyar Táncművészeti Főiskola, 2002. Budapest)

Tantárgy neve	<i>Graham technika (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Lőrinc Katalin
Kód	MOD-207-3	Szakirány	MOD
Óraszám	140 óra/félév (nappali), 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az amerikai Martha Graham által 1928-ban felvázolt, 4-5 évtized során kidolgozott első modern táncművészeti technika.

A Graham technika megalapozza azt a testtudatot, melyre a 20. század nem egy modern és kortárs módszere épül. Elsajátításával megtanulható:

- egy belső (a testközpontból kiinduló) mozdulatépítkezés;
- az impulzusokra épülő, tónusos izomhasználat;
- mozdulatindítás pszichés összefüggései (Martha Graham koreográfiai munkásságának értelmezésével).

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- A megtanult elemek és gyakorlatsorok ritmikai, dinamikai nehezítése,
- Talaj- és álló helyzetű gyakorlatok kötése;
- Az álló- és térben haladó elemek kötése;
- Kombinációk betanulása és egyéni továbbfejlesztése

A hallgató

- ismerje meg:

- a technika elemeinek és gyakorlatsorainak végrehajtási és kombinálási lehetőségeit;
- a Graham-stílus alkalmazhatóságát az általános tánc-szakmai gyakorlatban

- legyen képes:

- a tanulmányok során elsajátított gyakorlat típusok helyes végrehajtására és azok elemzésére;
- a tanulmányok során elsajátított technikai és stiláris alapelveket saját táncművészeti / oktatói gyakorlatában hasznosítani

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Lőrinc Katalin: Martha Graham nyomában (Planétás, 2007. Budapest)

Lőrinc Katalin: Tréning Martha Graham nyomán (VHS anyag: Magyar Táncművészeti Főiskola, 2002. Budapest)

Tantárgy neve	<i>Kontakt-technika (kiegészítő technika)</i>	Tantárgyfelelős	Kulcsár Noémi
Kód	MOD-214-1	Szakirány	MOD
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az 1950-es évek amerikai posztmodern mozgalmából kiteljesedett „kontakt improvizációs technika” az emberi test és gravitáció, valamint az emberi testek egymásra hatására épít. Az emberi test fizikai törvényeinek ismerete különös tekintettel a súly és a gravitáció szerepére a térben, időben és dinamikában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Talajhasználat, gravitáció-használat különböző szinteken:
  - talaj,
  - álló helyzet,
  - térben haladás
- Helyzetgyakorlatok a térben
- Bizalom-helyzetgyakorlatok
- Alapgyakorlatok partnerrel
- Improvizáció a megadott elemekkel

A hallgató

-ismerje meg:

- testközpont és testsúly viszonyát a mozgásban
- a mozgásindítást a gravitáció alkalmazásával: - talajon,
- álló helyzetben,
- térben haladva;
- a térhasználat lehetőségeit;
- a másik ember testéhez való viszonyt a kontakt-technikában

-legyen képes:

- a fizika törvényeinek alkalmazására az emberi testek és testrészek egymásra hatásakor
(esések, zuhanások, érintések, lökések, tolások, emelések, ejtések).

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sally Baner: Terpszikhoré tornacsukában, Planétás Kiadó, Budapest
Mazo: A modern amerikai tánc története, Planétás Kiadó, Budapest

Tantárgy neve	<i>Kontakt-technika (kiegészítő technika)</i>	Tantárgyfelelős	Kulcsár Noémi
Kód	MOD-214-2	Szakirány	MOD
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az 1950-es évek amerikai posztmodern mozgalmából kiteljesedett „kontakt improvizációs technika” az emberi test és gravitáció, valamint az emberi testek egymásra hatására épít. Az emberi test fizikai törvényeinek ismerete különös tekintettel a súly és a gravitáció szerepére a térben, időben és dinamikában.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Az első félévben elsajátított elemek, gyakorlatok és elvek tovább építése;
- Veszélyesebb zuhanások és partner-mozgások;
- Csoportos improvizáció, jam

A hallgató

-ismerje meg:

- Saját mozgás-lehetőségeit az elsajátított gyakorlatok és elvek alapján;
- A társas improvizáció lehetőségeit

-legyen képes:

- kellő figyelemmel (óvatossággal, de bátorsággal is) együttműködni társaival;
- a tantárgy által elsajátított ismeretek alkalmazására saját tánc-szakmai gyakorlatában

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Sally Banes: Terpszikhoré tornacsukában, Planétás Kiadó, Budapest
Mazo: A modern amerikai tánc története, Planétás Kiadó, Budapest

Tantárgy neve	<i>Limón technika (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Kulcsár Noémi
Kód	MOD-215-1	Szakirány	MOD
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

José Arcadio Limón az 1930-as években dolgozta ki technikáját. E technika a test és a súly viszonyának, valamint a test térbeli mozgásának elemzésére épül. Fontos szerepet kap a dinamika, a súly és a gesztus használata is. Elsajátításának célja a Limón-technika alapelveinek megismerése és alkalmazása. A táncos a program végére képes legyen egy koreográfiát hitelesen eltáncolni valamint saját maga is képes legyen olyan koreográfiát készíteni, amelyben megtalálhatók a legfontosabb stílusjegyek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

José Limón úgy tekintett az emberi testre, mint egy zenekarra, a test különböző részeire, mint megannyi hangszerre. Egy sor gyakorlatot dolgozott ki a testrészek izolálására, hogy a súlyt minden egyes testrészben mozgás közben tudja uralni. A súlytudat és a mögötte lévő erőérzet lett stílusának védjegye. A nehézségi erő tudatos érzékelése tette őt –és táncait- hatalmassá: az izmok küzdelme a lelkek küzdelmének metaforája lett.

A tanuló a gyakorlati órákon megismeri a Limón-technika sajátosságait, főbb alapelveit. Megtanulja a gravitáció adta lehetőségeket kihasználni, a testrészek súlyával dolgozni. E technikára jellemző jegyek (contraction, release, opposition, suspension, bounces) elsajátítására kap lehetőséget. A táncos megtanulja súlypontja tudatos használatát, valamint a dinamikai különbségeket (ejtés, lendítés, zuhanás), melyeket kihasználva ér el bizonyos mozdulatminőségeket. Központi szerepet kap a légzés tudatos és helyes alkalmazása mozgás közben. E technika elsajátítása segítséget nyújt a többi kortárs technika megtanulásában.

A tanórákon a talaj és álló középgyakorlatok mellett a térben való mozgásra is ösztönözzük a tanulót. A program végére képes lesz a Limón-technika stílusában összeállítani gyakorlatokat és hosszabb-rövidebb mozgássorokat.

Ismerkedés a technikával, a tréning megtanulása, gyakorlása, kombinációk betanulása, gyakorlása.

Központi témák a félév során: gravitáció használata, a testrészek súlyának használata, súlypont, bounces, contraction, release, suspension, opposition, dinamika.

A szemeszter végén az összes vizsgázó együtt eltáncolja az addig betanult és kigyakorolt tréninget. A vizsgáztatók a technika stílusjegyeinek elsajátítását és használatát értékelik.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

1. Fejezetek a modern tánc történetéből

Írta és szerkesztette: Fuchs Livia

Magyar Művelődési Intézet 1995.

2. José Limón tánctehnikája
Írta: Daniel Lewis
Planétás kiadó
3. José Limón-The Jibrary of American Choreographers
Írta: Jennifer Cady
4. José Limón An Unfinished Memoir
Lynn Garafola
Wesleyan University Press 1998.

Tantárgy neve	<i>Limón technika (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Kulcsár Noémi
Kód	MOD-215-2	Szakirány	MOD
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

José Arcadio Limón az 1930-as években dolgozta ki technikáját. E technika a test és a súly viszonyának, valamint a test térbeli mozgásának elemzésére épül. Fontos szerepet kap a dinamika, a súly és a gesztus használata is. Elsajátításának célja a Limón-technika alapelveinek megismerése és alkalmazása. A táncos a program végére képes legyen egy koreográfiát hitelesen eltáncolni valamint saját maga is képes legyen olyan koreográfiát készíteni, amelyben megtalálhatók a legfontosabb stílusjegyek.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

José Limón úgy tekintett az emberi testre, mint egy zenekarra, a test különböző részeire, mint megannyi hangszerre. Egy sor gyakorlatot dolgozott ki a testrészek izolálására, hogy a súlyt minden egyes testrészben mozgás közben tudja uralni. A súlytudat és a mögötte lévő erőérzet lett stílusának védjegye. A nehézségi erő tudatos érzékelése tette őt –és táncait- hatalmassá: az izmok küzdelme a lelkek küzdelmének metaforája lett.

A tanuló a gyakorlati órákon megismeri a Limón-technika sajátosságait, főbb alapelveit. Megtanulja a gravitáció adta lehetőségeket kihasználni, a testrészek súlyával dolgozni. E technikára jellemző jegyek (contraction, release, opposition, suspension, bounces) elsajátítására kap lehetőséget. A táncos megtanulja súlypontja tudatos használatát, valamint a dinamikai különbségeket (ejtés, lendítés, zuhanás), melyeket kihasználva ér el bizonyos mozdulatminőségeket. Központi szerepet kap a légzés tudatos és helyes alkalmazása mozgás közben. E technika elsajátítása segítséget nyújt a többi kortárs technika megtanulásában.

A tanórákon a talaj és álló középgyakorlatok mellett a térben való mozgásra is ösztönözzük a tanulót. A program végére képes lesz a Limón-technika stílusában összeállítani gyakorlatokat és hosszabb-rövidebb mozgássorokat.

Új tréning megtanulása, gyakorlása. Egy gyakorlat tematikája. Egyéni gyakorlatok számonkérése. Tréning és kombináció gyakorlása. Kombináció tematikája. Egyéni kombináció számonkérése. Összefoglalás.

A szemeszter végén a házi dolgozat egy tanóra leírását tartalmazza, melyből a vizsgáztató kiválaszt egy gyakorlatot, amit a vizsgázó betanít, majd az általa összeállított kombinációt eltáncolja. A vizsgáztatók a technika stílusjegyeinek alkalmazását és a hiteles előadást értékelik.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Fejezetek a modern tánc történetéből
Írta és szerkesztette: Fuchs Livia
Magyar Művelődési Intézet 1995.

José Limón tánctehnikája
Írta: Daniel Lewis
Planétás kiadó

José Limón-The Library of American Choreographers
Írta: Jennifer Cady

José Limón An Unfinished Memoir
Lynn Garafola
Wesleyan University Press 1998.

Tantárgy neve	<i>Világítástechnika</i>	Tantárgyfelelős	Borsa Miklós
Kód	KOR-208-1	Szakirány	MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A világítás technikája

- 1./ A színpadi világítás története.
- 2./ A fényvetők elhelyezkedése a színházakban, színpadokon.
- 3./ A fény iránya. A beesési szög.
- 4./ Realista színpadkép világítása.
- 5./ "Üres" színpad világítása.
- 6./ Díszlet és tánc- (játék) tér együttes világítási kérdései.
- 7./ Transzparens világítás.
- 8./ A színpadon használt különböző fényvetők tulajdonságai, használatuk. Mi mire való.
- 9./ Vetítés általában.
- 10./ Díszlet és jelmez vetítése.
- 11./ Különböző vetítésfajták. Álló és mozgó vetítések.
- 12./ Az egyes vetítőberendezések tulajdonságai, optikák. Mi mire való.
- 13./ Trükkös megoldások.
- 14./ A fény szabályozás technikája.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Magyar nyelvű tankönyv nincs. A létező egyéb könyvek nagyon idejét múltak (pl.: Nagy Ákos: A kisszínpad technikája). A tájékozódást a szakfolyóiratok segítik:

SZÍNHÁZTECHNIKAI FÓRUM

Több évtizeden át negyedévenként megjelent magyar kiadvány. Jelenleg kiadása már megszűnt, de tartalmában az elmúlt időszak magyar színházainak és technikai ismertetésüknek tárháza.

SZÍNPAD (Előadóművészetek technikája)

A Színháztechnikai fórum második éve megjelenő folytatása. Tartalmazza a legújabb magyarországi változások, újjáépítések ismertetését (pl. Székesfehérvár), valamint folyamatosan áttekintést ad a nemzetközi színház-technikai életről.

BÜHNENTECHNISCHE RUNDSCHAU

A világ legtekintélyesebb színház-technikai folyóirata, részletes leírásokkal, rajzokkal. Német nyelvű.

Tantárgy neve	<i>Világítástechnika</i>	Tantárgyfelelős	Borsa Miklós
Kód	KOR-208-2	Szakirány	MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A világítás művészete

- 1./ Fény dramaturgiája. A szín.
- 2./ Festeni fénnel.
- 3./ Hideg és meleg fényhatások.
- 4./ A fényhatások formálása, alakítása.
- 5./ A világítás és a zene kapcsolata.
- 6./ Világításváltások. (jelek).
- 7./ A világítás átmenetek és az idő kapcsolata.
- 8./ A fejtépezés.
- 9./ A fény szabályozás művészeti vonatkozásai.
- 10./ A világításban megjelenő képzőművészeti irányzatok (klasszicista, romantikus, impresszionista stb.) színpad-világítási megfelelői.
(E témakörben múzeumlátogatásra, vagy dia-vetítésre kerül sor. Utóbbi esetben vetítő-berendezés szükséges).

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Magyar nyelvű tankönyv nincs. A létező egyéb könyvek nagyon idejét múltak (pl.: Nagy Ákos: A kisszínpad technikája). A tájékozódást a szakfolyóiratok segítik:

SZÍNHÁZTECHNIKAI FÓRUM

Több évtizeden át negyedévenként megjelent magyar kiadvány. Jelenleg kiadása már megszűnt, de tartalmában az elmúlt időszak magyar színházainak és technikai ismertetésüknek tárháza.

SZÍNPAD (Előadóművészetek technikája)

A Színháztechnikai fórum második éve megjelenő folytatása. Tartalmazza a legújabb magyarországi változások, újjáépítések ismertetését (pl. Székesfehérvár), valamint folyamatosan áttekintést ad a nemzetközi színház-technikai életről.

BÜHNENTECHNISCHE RUNDSCHAU

A világ legtekintélyesebb színház-technikai folyóirata, részletes leírásokkal, rajzokkal. Német nyelvű.

Tantárgy neve	<i>Modern zenék</i>	Tantárgyfelelős	Konkolyné Dr. Kovács Ilona
Kód	ELM-235-1	Szakirány	MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az egyetemes zenetörténeti stúdiumokat követően az általános zenei műveltség kibővítése, a 20. sz. és napjaink modern zenei törekvéseinek részletesebb megismertetése.

Az európai műzene egységes nyelvezete átalakul, differenciálódik, új zeneszerzői iskolák, stúdiók keletkeznek. A szerzők pszichológiai alkata, társadalmi, kulturális háttere, színvonala bőséges élményforrása a század újításainak.

A társművészetek fokozott bevonása az előadásokba, kompozíciókba nagy nyitottságot igényel a befogadó hallgatóktól, közreműködőktől, művészekről és nézőktől egyaránt. Szerzők és előadók kapcsolatán túl a közönséggel való kapcsolat is megváltozik.

Ezt a szemléletváltást kívánja elősegíteni, érthetőbbé tenni- korunk zenéjének nagyobb érdeklődést kiváltó művein keresztül- a stúdium.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A művészetek útkeresése és kölcsönhatása felgyorsul, felerősödik a század 2. felére. A művelt réteg mellett kevésbé képzett és elfogulatlan fiatal közönség meghódítása is célá válik.

A populáris műfajok, szórakoztató zenei irányzatok közönségének megnyerése új technikai eszközök, új hangzásviszonyok, megváltozott helyszínek, körülmények és elvárások mentén valósul meg.

Az európai művészetek horizontja kitágul más kontinensek zenei hagyományai, illetve újításai megismerésével. A színpadi modern táncok zenei világa kibővül, gazdagodik, s hol alárendelt, hol egyenrangú társává válik a táncművészet kifejező erejének.

Az igényesség, esztétikum megtartása érdekében nélkülözhetetlen a legnagyobb hatású, erejű műalkotások közös feldolgozása a hallgatókkal.

Készségek és kompetenciák:

- A zenetörténeti korokban való tájékozódás mellett ismerje fel a hallgató a modern, kortárs alkotók zenei jellemzőit is.
- Legyen véleménye, szempontrendszere a véleménynyilvánításhoz, a művek értelmezéséhez, felhasználásához.
- Fejlessze zenei hallását, bővítse kottaolvasási ismereteit, s kezelje a technikai eszközöket a kor követelményeinek megfelelően.
- Informatikai, zeneelméleti, zenetörténeti és tánctudományi ismereteit integrálja a mozgáskészség, modern táncok kifejezésvilágában.
- A színpadi tánc alkalmazásához szükséges komplex művészeti, művészetelméleti tudást birtokolva tudjon választani az értékes és színvonalatlan áramlatok, divatirányzatok, megoldások között.

A 20. századi zene és a múlt. A hagyományos zenei gondolkodás átalakulása, megújulása. Eredetiség és egyéniség, művészi individualizmus.

- A századforduló francia zenéje (Debussy és Ravel színgazdagsága, impresszionizmusa, természetélménye, szimbolizmusa)
- Verista operaszerzők és művek, expresszionizmus a zenében
- Az új bécsi iskola atonalitása, dodekafon irányzata
- Neoklasszicizmus és neotonalitás (a francia Hatok művészete)
- Bartók stílusa, dramaturgiája és költői világa
- Igor Sztravinszkij életműve az újítások tükrében
- Jazz elemek a műzenében a század első felében (amerikai, angol kitekintés)
- Orosz szerzők a nagyvilágban

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Körber Tivadar: Zeneirodalom II., Műszaki Könyvkiadó

Eric Salzman: A 20. század zenéje, Zenemű Kiadó

Ajánlott irodalom:

SH atlasz- Zene- Springer Hungarica

Beyer István: Zenetörténet- zeneirodalom, Pedellus Tankönyvkiadó

Orfeusz- Hangzó zenetörténet 6-8. kötet

Gonda János: Jazz, Zenemű Kiadó

Segédanyagok:

- Orfeusz- Hangzó zenetörténet sorozat CD mellékletei
- Válogatott CD, videó és DVD összeállítások, felvételek
- Lexikonok
- Kortárs művek partitúrái

Tantárgy neve	<i>Modern zenék</i>	Tantárgyfelelős	Konkolyné Dr. Kovács Ilona
Kód	ELM-235-2	Szakirány	MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az egyetemes zenetörténeti stúdiumokat követően az általános zenei műveltség kibővítése, a 20. sz. és napjaink modern zenei törekvéseinek részletesebb megismertetése.

Az európai műzene egységes nyelvezte átalakul, differenciálódik, új zeneszerzői iskolák, stúdiók keletkeznek. A szerzők pszichológiai alkata, társadalmi, kulturális háttere, színvonala bőséges élményforrása a század újításainak.

A társművészetek fokozott bevonása az előadásokba, kompozíciókba nagy nyitottságot igényel a befogadó hallgatóktól, közreműködőktől, művészekről és nézőktől egyaránt. Szerzők és előadók kapcsolatán túl a közönséggel való kapcsolat is megváltozik.

Ezt a szemléletváltást kívánja elősegíteni, érthetőbbé tenni- korunk zenéjének nagyobb érdeklődést kiváltó művein keresztül- a stúdium.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A művészetek útkeresése és kölcsönhatása felgyorsul, felerősödik a század 2. felére. A művelt réteg mellett kevésbé képzett és elfogulatlan fiatal közönség meghódítása is célá válik.

A populáris műfajok, szórakoztató zenei irányzatok közönségének megnyerése új technikai eszközök, új hangzásviszonyok, megváltozott helyszínek, körülmények és elvárások mentén valósul meg.

Az európai művészetek horizontja kitágul más kontinensek zenei hagyományai, illetve újításai megismerésével. A színpadi modern táncok zenei világa kibővül, gazdagodik, s hol alárendelt, hol egyenrangú társává válik a táncművészet kifejező erejének.

Az igényesség, esztétikum megtartása érdekében nélkülözhetetlen a legnagyobb hatású, erejű műalkotások közös feldolgozása a hallgatókkal.

Készségek és kompetenciák:

- A zenetörténeti korokban való tájékozódás mellett ismerje fel a hallgató a modern, kortárs alkotók zenei jellemzőit is.
- Legyen véleménye, szempontrendszere a véleménynyilvánításhoz, a művek értelmezéséhez, felhasználásához.
- Fejlessze zenei hallását, bővítse kottaolvasási ismereteit, s kezelje a technikai eszközöket a kor követelményeinek megfelelően.
- Informatikai, zeneelméleti, zenetörténeti és tánctudományi ismereteit integrálja a mozgáskészség, modern táncok kifejezésvilágában.
- A színpadi tánc alkalmazásához szükséges komplex művészeti, művészetelméleti tudást birtokolva tudjon választani az értékes és színvonalatlan áramlatok, divatirányzatok, megoldások között.

A közelmúlt zenei irányzatai. Kortárs zeneszerzők.

- Edgard Varése, Charles Ives (új zenei elképzelések)
- John Cage, Olivier Messiaen (szerializmus, aleatória)
- Pierre Boulez, Karl Stockhausen (elektronikus zene, posztserializmus)
- Witold Lutoslawski, Krzysztof Penderecki
- Yannis Xenakis, L. Berio
- Steve Reich (minializmus), Morton Feldmann (concept art)
- Ligeti György, Kurtág György, Eötvös Péter
- Új Zenei Stúdió (kortárs magyar szerzők)
- Jazz, modern jazz, kortárs zene, multimédia, zenés színház

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Körber Tivadar: Zeneirodalom II., Műszaki Könyvkiadó

Eric Salzman: A 20. század zenéje, Zenemű Kiadó

Ajánlott irodalom:

SH atlasz- Zene- Springer Hungarica

Beyer István: Zenetörténet- zeneirodalom, Pedellus Tankönyvkiadó

Orfeusz- Hangzó zenetörténet 6-8. kötet

Gonda János: Jazz, Zenemű Kiadó

Segédanyagok:

- Orfeusz- Hangzó zenetörténet sorozat CD mellékletei
- Válogatott CD, videó és DVD összeállítások, felvételek
- Lexikonok
- Kortárs művek partitúrái

Modern társastánc szakirány

Tantárgy neve	<i>Modern társastánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-217-1	Szakirány	MTT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A társastánc alapjainak megismertetése a nemzetközileg kidolgozott és elfogadott tematika (Világtáncprogram) alapján.

Célja a standard és latin-amerikai táncok alap és emelt szintű figuráinak elsajátítása, a táncos készség fejlesztése és alkalmazása a csoportos foglalkozásokon.

Továbbiakban cél a versenytánc szakmai alapkövetelményeire támaszkodva a standard és latin-amerikai táncok figuráinak és a figurákból összeállított koreográfiáknak a stílusos eltáncolása és improvizatív alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A világtáncprogram 15 tánca

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Gertrude Krombholz – Astrid Leis-Haase: Társastáncok Az alapformáktól a versenytáncig
Imperial Society of Teachers of Dancing: The Ballroom Technique
Walter Laird: The Laird Technique of Latin Dancing

Tanulmányi segédanyagok:

Demonstrációs anyag a társastáncok eredetéről, történetéről, kapcsolódási pontokról más művészetekkel: videó/DVD

A Magyar Táncművészeti Főiskola által készített
Világtáncprogram oktatási segédanyag (videó/DVD).

A Magyar Táncsport Szakszövetség 10 éves archivált anyaga

Tantárgy neve	<i>Modern társastánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-217-2	Szakirány	MTT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A társastánc alapjainak megismertetése a nemzetközileg kidolgozott és elfogadott tematika (Világtáncprogram) alapján.

Célja a standard és latin-amerikai táncok alap és emelt szintű figuráinak elsajátítása, a táncos készség fejlesztése és alkalmazása a csoportos foglalkozásokon.

Továbbiakban cél a versenytánc szakmai alapkövetelményeire támaszkodva a standard és latin-amerikai táncok figuráinak és a figurákból összeállított koreográfiáknak a stílusos eltáncolása és improvizatív alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

Latin-amerikai táncok: rumba, samba, cha-cha-cha, paso doble, jive alap figurái, GRADE I. koreográfia

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Gertrude Krombholz – Astrid Leis-Haase: Társastáncok az alapformáktól a versenytáncig
Imperial Society of Teachers of Dancing: The Ballroom Technique

Walter Laird: The Laird Technique of Latin Dancing

Tanulmányi segédanyagok:

Demonstrációs anyag a társastáncok eredetéről, történetéről, kapcsolódási pontokról más művészetekkel: videó/DVD

A Magyar Táncművészeti Főiskola által készített
Világtáncprogram oktatási segédanyag (videó/DVD).

A Magyar Táncsport Szakszövetség 10 éves archivált anyaga

Tantárgy neve	<i>Modern társastánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-217-3	Szakirány	MTT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A társastánc alapjainak megismertetése a nemzetközileg kidolgozott és elfogadott tematika (Világtáncprogram) alapján.

Célja a standard és latin-amerikai táncok alap és emelt szintű figuráinak elsajátítása, a táncos készség fejlesztése és alkalmazása a csoportos foglalkozásokon.

Továbbiakban cél a versenytánc szakmai alapkövetelményeire támaszkodva a standard és latin-amerikai táncok figuráinak és a figurákból összeállított koreográfiáknak a stílusos eltáncolása és improvizatív alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

Standard táncok: angolkeringő, tangó, bécsi keringő, slowfox, quickstep basic figurái, GRADE I. koreográfia.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Gertrude Krombholz – Astrid Leis-Haase: Társastáncok az alapformáktól a versenytáncig
Imperial Society of Teachers of Dancing: The Ballroom Technique

Walter Laird: The Laird Technique of Latin Dancing

Tanulmányi segédanyagok:

Demonstrációs anyag a társastáncok eredetéről, történetéről, kapcsolódási pontokról más művészetekkel: videó/DVD

A Magyar Táncművészeti Főiskola által készített
Világtáncprogram oktatási segédanyag (videó/DVD).

A Magyar Táncsport Szakszövetség 10 éves archivált anyaga

Tantárgy neve	<i>Modern társastánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-217-4	Szakirány	MTT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A társastánc alapjainak megismertetése a nemzetközileg kidolgozott és elfogadott tematika (Világtáncprogram) alapján.

Célja a standard és latin-amerikai táncok alap és emelt szintű figuráinak elsajátítása, a táncos készség fejlesztése és alkalmazása a csoportos foglalkozásokon.

Továbbiakban cél a versenytánc szakmai alapkövetelményeire támaszkodva a standard és latin-amerikai táncok figuráinak és a figurákból összeállított koreográfiáknak a stílusos eltáncolása és improvizatív alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

Latin-amerikai táncok: rumba, samba, cha-cha-cha, paso doble, jive emelt szintű figurái, supplement figurák, GRADE II. és GRADE III. koreográfia

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Gertrude Krombholz – Astrid Leis-Haase: Társastáncok az alapformáktól a versenytáncig
Imperial Society of Teachers of Dancing: The Ballroom Technique

Walter Laird: The Laird Technique of Latin Dancing

Tanulmányi segédanyagok:

Demonstrációs anyag a társastáncok eredetéről, történetéről, kapcsolódási pontokról más művészetekkel: videó/DVD

A Magyar Táncművészeti Főiskola által készített
Világtáncprogram oktatási segédanyag (videó/DVD).

A Magyar Táncsport Szakszövetség 10 éves archivált anyaga

Tantárgy neve	<i>Modern társastánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-217-5	Szakirány	MTT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A társastánc alapjainak megismertetése a nemzetközileg kidolgozott és elfogadott tematika (Világtáncprogram) alapján.

Célja a standard és latin-amerikai táncok alap és emelt szintű figuráinak elsajátítása, a táncos készség fejlesztése és alkalmazása a csoportos foglalkozásokon.

Továbbiakban cél a versenytánc szakmai alapkövetelményeire támaszkodva a standard és latin-amerikai táncok figuráinak és a figurákból összeállított koreográfiáknak a stílusos eltáncolása és improvizatív alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Standard táncok: angolkeringő, tangó, bécsi keringő, slowfox, quickstep standard és named variations figurái, GRADE II. és GRADE III. koreográfia.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Gertrude Krombholz – Astrid Leis-Haase: Társastáncok az alapformáktól a versenytáncig
Imperial Society of Teachers of Dancing: The Ballroom Technique
Walter Laird: The Laird Technique of Latin Dancing

Tanulmányi segédanyagok:

Demonstrációs anyag a társastáncok eredetéről, történetéről, kapcsolódási pontokról más művészetekkel: videó/DVD

A Magyar Táncművészeti Főiskola által készített
Világtáncprogram oktatási segédanyag (videó/DVD).

A Magyar Táncsport Szakszövetség 10 éves archivált anyaga

Tantárgy neve	<i>Modern társastánc (szakmai főtárgy)</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-217-6	Szakirány	MTT
Óraszám	140 óra/félév (nappali) 42 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	5	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A táncos és próbavezető tudása bővüljön a latin-amerikai és standard táncok magas szintű figuráinak technikai követelményrendszerével, ami lehetővé teszi számára standard, latin-amerikai táncokból vagy mixekből összeállított koreográfiák elkészítését, amelyekkel versenyeken, fellépéseken, együttesekben kaphat lehetőséget tudásának kibontakoztatására. Az utolsó félév kiemelt célja a tánctanárképzésre való előkészítés, így az elméleti tudásanyag fokozottan előtérbe kerül.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

- Standard táncok: angolkeringő, tangó, slowfox, quickstep figuráinak technikailag pontos bemutatása, magyarázattal. GRADE IV koreográfiák elsajátítása
- Latin-amerikai táncok: rumba, szamba, cha-cha-cha, paso doble, jive figuráinak emelt szintű ismerete, GRADE IV. koreográfiák
- pontos zenei, ritmikai kifejezőmód elmélyítése, helyzetgyakorlatok
- az adott táncra jellemző technika elméleti és gyakorlati ismerete
- rövid koreográfiák készítésére való alkalmasság elsajátítása
- adott zenére rövidebb-hosszabb etűdök készítése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Imperial Society of Teachers of Dancing: The Ballroom Technique
Walter Laird: The Laird Technique of Latin Dancing/Supplement
Jegyzet
DVD felvételek amatőr és professzionális táncversenyekről
A Magyar Táncsport Szakszövetség 10 éves archivált anyaga

Tantárgy neve	<i>Divattáncok</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	MOD-236-1, 2	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgató megismerkedik a XX. századi divattáncok formavilágával, táncesztétikai, táncgyakorlati formanyelveivel. A modern zenei irányzatok hatására kialakult táncok alapjait és tánc történeti összefüggéseit sajátítják el a hallgatók.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A salsa, mambó, party cha-cha, party mambó, lindy hop, boogie-woogie, merenque, swing táncos ismerete, figuráinak és sajátosságainak stílusos bemutatása és eltáncolása.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Paul Herris: Salsa & Merenque
Gertrude Krombholz – Astrid Haase- Türk: Latin-amerikai táncok
Gertrude Krombholz – Astrid Haase- Türk: Társastáncok
Freestyle Dance sorozat
IDO szakkönyvek

Tantárgy neve	<i>Történelmi társastánc (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Széll Rita
Kód	MOD-226-1	Szakirány	MTT
Óraszám	56 óra/félév (nappali) 28 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatóknak rövid betekintést adni a történelmi társastáncok, ezen belül a XVI-XIX. századig terjedő időszak báli táncainak gyakorlatába és elméletébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Néhány legfontosabb táncípust képviselő reneszánsz és barokk kori udvari tánc, valamint válogatott XIX. századi báli táncípusok lépésanyagának és rövid koreográfiájának elsajátítása, korabeli táncfeldolgozások alapján.

A hallgatók sajátítsák el a tanult táncípusok lépésanyagát, rövid koreográfiáját.

Ismerjék fel és tudjanak különbséget tenni a különböző évszázadok alapvető stílusjegyei között.

XVI-XVIII. sz.:

- Reneszánsz lépő tánc: Pavane
- Reneszánsz ugrós tánc: Gaillarde
- Angol Country dance
- Contredance: Menüett

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

Széll Rita: Régi táncok iskolája, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001.

Kovács Gábor: Barokk táncok, Garabonciás Alapítvány, 1997.

Tantárgy neve	<i>Történelmi társastánc (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Széll Rita
Kód	MOD-226-2	Szakirány	MTT
Óraszám	56 óra/félév (nappali) 28 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatóknak rövid betekintést adni a történelmi társastáncok, ezen belül a XVI-XIX. századig terjedő időszak báli táncainak gyakorlatába és elméletébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Néhány legfontosabb táncípust képviselő reneszánsz és barokk kori udvari tánc, valamint válogatott XIX. századi báli táncípusok lépésanyagának és rövid koreográfiájának elsajátítása, korabeli táncfeldolgozások alapján.

A hallgatók sajátítsák el a tanult táncípusok lépésanyagát, rövid koreográfiáját.

Ismerjék fel és tudjanak különbséget tenni a különböző évszázadok alapvető stílusjegyei között.

XIX. sz.:

- Polonez
- Cotillon
- Deutscher

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

Széll Rita: Régi táncok iskolája, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001.

Kovács Gábor: Barokk táncok, Garabonciás Alapítvány, 1997.

Tantárgy neve	Rock'n' Roll	Tantárgyfelelős	Neuwirth Annamária
Kód	MOD-221-1,2	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy szakmai tartalma a Rock'n'Roll tánc ismeretei, gyakorlati és elméleti szinten egyaránt. Kiegészítve a tánc kialakulásának történetével, zenei specifikációival, a Rock'n'Roll koreografálásának gyakorlatával, tánc-kategóriai ismeretekkel, stílus irányzatokkal és jellemzőkkel, rokon műfajok ismereteivel, más tánc-stílusok beágyazódási lehetőségeivel, a Rock'n'Roll verseny szabályzataival, pontozó-bírói ismeretivel. Célja az egységes hazai és nemzetközi Rock'n'Roll tendenciák elsajátítása készség és próbavezetői szinten.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A gyakorlati és elméleti ismeretanyag – a megadott órakeret mennyiségi figyelembevételével – felosztva kerül átadásra a hallgatók számára. Az esti tagozaton felhasználható 28 óra (2 félév) alatt a gyakorlati tartalom 75%, az elméleti tartalom 25%, azaz 21 óra gyakorlat, és 7 óra elmélet.

- A Rock'n'Roll előkészítő mozgásanyaga. A „6-os” és a „9-es” alaplépés (gyakorlat, 3+3óra)
- Alapfigurák, táncfigurák, különböző táncstílusok beágyazódása. (gyakorlat, 4+6óra)
- A Rock'n'Roll koreográfiakészítés, zeneválasztás, lehetőségek. A Rock'n'Roll zenei specifikációi. (elmélet, 2óra)
- Koreográfiakészítés a gyakorlatban (gyakorlat, 2óra)
- A Rock'n'Roll akrobatikus elemeinek definíciói. Tánc–akrobatika–tánc legfontosabb szabályai és lehetőségei. Kombinációk. (elmélet, 3óra)
- Alap akrobatikák, előkészítő gyakorlatok (gyakorlat, 3óra)
- Pontozóbírói ismeretek (elmélet, 1óra)
- Az akrobatikus Rock'n'Roll hazai és nemzetközi versenyrendszere, kategóriái, irányzatai és szabályai (elmélet, 1 óra)

		1. szemeszter	2. szemeszter	Éves óraszám
Rock'n'Roll előkészítő	gyakorlat	3	3	6
Alapfigurák, táncfigurák	gyakorlat	4	6	10
Rock'n'Roll koreográfiakészítés	elmélet		2	2
Rock'n'Roll koreográfiakészítés	gyakorlat		2	2
Akrobatikus definíciók	elmélet	3		3
Alap akrobatikák	gyakorlat	3		3
Rock'n'Roll szabályok	elmélet	1		1
Pontozóbírói ismeretek	elmélet		1	1
		14	14	28
gyakorlati óraszám:		21		
elméleti óraszám:		7		

A hallgatók megszerzett ismereteinek értékelését az oktató minden esetben arra tekintettel végzi, hogy az adott hallgató milyen értékelhető formában és mértékben tudja átadni az ismeretét egy esetleges csoportnak, tanítványnak, jelentős tekintettel a biztonság és a balesetmentesség fontosságára.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

A Magyar Táncsport Szakszövetség Rock'n'Roll szakágának Figurakatalógusa
Egyéb kötelező irodalom egyelőre nincs, amely teljes szakmai lefedettséggel biztosítaná a hallgatók felkészülését.

Ajánlott:

Lefter Ivanov / Daniel Bachmann – ACRO ELEMENTS IN ROCK'N'ROLL ACROBATIC

A gyakorlati oktatáskor szükséges segédanyagok minimuma a „tatami” jellegű torna-szőnyegek. Az elméleti anyagok túlnyomórészt videoprojektor felhasználását igénylik, amely kiemelten a táblázatos szabályrendszerek bemutatását, akrobatikai figurák videó bejátszását, valamint rock'n'roll zeneelméleti prezentáció bemutatását jelenti.

Tantárgy neve	<i>Salsa-mambó</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-222-1	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A táncos – és próbavezető szak modern társastánc és divattánc szakirányának két féléves tantárgya, mely a latin-amerikai tánc mozgásformák különböző irányzataival – kubai – New Yorki-i, Puerto Rico-i salsa stílusok megismertetésével foglalkozik. A népszerű táncstílus elengedhetetlen része a társastánc és divattánc versenyek világának. Formagazdag zenei és lépésanyagával jól fejleszthető a ritmikai és koordinációs készség és képesség; a „latin csípőmozgás” és a páros, kontakt-kapcsolatok.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A tantárgy tanításának célja a sokszínű latin-amerikai zenei világ megismerése a táncos mozgásformákon keresztül, ahol páros, szóló, csoportos formában ismerkednek meg a hallgatók a salsa-mambó mozgásvilágával. A táncos elsajátítja a vezetés és követés minden formáját, irányít és improvizál. A megszerzett ismeretek birtokában partnertől függetlenül képes táncolni és táncoltatni.

I. félév: egyszerű lépésformák, variációk – páros táncok, vezetés

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

International Dancesport Council versenyszabályzata
Magyar Divat és Sporttánc Szövetség versenyszabályzata
Imperial Society Teachers of Dancing: Mambo

Tantárgy neve	<i>Salsa-mambó</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-222-2	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A táncos – és próbavezető szak modern társastánc és divattánc szakirányának két féléves tantárgya, mely a latin-amerikai tánc mozgásformák különböző irányzataival – kubai – New Yorki-i, Puerto Rico-i salsa stílusok megismertetésével foglalkozik. A népszerű táncstílus elengedhetetlen része a társastánc és divattánc versenyek világának. Formagazdag zenei és lépésanyagával jól fejleszthető a ritmikai és koordinációs készség és képesség; a „latin csípőmozgás” és a páros, kontakt-kapcsolatok.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

A tantárgy tanításának célja a sokszínű latin-amerikai zenei világ megismerése a táncos mozgásformákon keresztül, ahol páros, szóló, csoportos formában ismerkednek meg a hallgatók a salsa-mambó mozgásvilágával. A táncos elsajátítja a vezetés és követés minden formáját, irányít és improvizál. A megszerzett ismeretek birtokában partnertől függetlenül képes táncolni és táncoltatni.

II. félév – páros kombinációk, csoportos variációk és koreográfiák.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

International Dancesport Council versenyszabályzata
Magyar Divat és Sporttánc Szövetség versenyszabályzata
Imperial Society Teachers of Dancing: Mambo

Tantárgy neve	<i>Pontozás és versenyszabályok</i>	Tantárgyfelelős	Zsámboki Marcell
Kód	MOD-231-1, 2	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Táncos – és próbavezető szak modern társastánc szakirányának tantárgya, melynek elsajátításával a hallgatók táncversenyek szakmai testületeiben, döntőnként, pontozóbíróként és számlálóbíróként is közreműködhetnek.

Célja a sportszakmai versenyeztetés szabályzatainak megismerése és a gyakorlatba való alkalmazásuk.

Művészeti iskolákban, versenytánc klubokban és egyesületekben való munka során, elengedhetetlen ismereteket tartalmaznak a szabályzatok.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész) képességek és (rész) kompetenciák leírása

A Magyar Táncsport Szakszövetség versenytánc klubjaiban, művészeti iskolák versenyrendszerében a minőségirányításról szóló kormányrendelet értelmében versenyrendszert működtetnek. A tantárgy kapcsán megszerzett ismeretek, kompetenciák révén a hallgatók pontos és friss képet, szakmai tudást kapnak az aktuális versenyrendszer működéséről, az abban való részvétel lehetőségéről és közreműködőként (versenyvezető testületi tagként – pontozóbíró, számlálóbíró, döntnök, szakmai vezető) irányításában való jártasságról. A megszerzett ismeretek a magyar társastánc mozgalom irányítására, szervezeti felépítésére és működésére és gyakorlati alkalmazásukra ad választ.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Magyar Táncsport Szakszövetség – Alapszabálya

Magyar Táncsport Szakszövetség – Versenyszabályzata

Magyar Táncsport Szakszövetség – Etikai kódexe

Magyar Táncsport Szakszövetség – Számláló programja - Skating System Software

Tantárgy neve	<i>Viselkedéskultúra</i>	Tantárgyfelelős	Matyaczko Olga
Kód	MOD-230-1, 2	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	1.gyakorlati jegy 2.vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja;

A társas érintkezés nélkülözhetetlen követelménye a korszerű nemzetközi viselkedéskultúra alkalmazása, valamint a hazai és a nemzetközi protokoll ismeretének elsajátítása.

A táncpedagógia külön hangsúlyt helyez a tanulókkal szemben kialakítandó pozitív kapcsolat megteremtésére.

Célunk: az európai tánciskola elvárásainak megfelelő modern viselkedéskultúra kialakítása

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

NEMZETKÖZI STILUS illem, etikett és protokoll program 2006-2007
/rendszeresen aktualizált, a Nemzetközi Viselkedéskultúra Szervezet módosításai alapján/

A protokoll története.

Általános protokoll ismeretek

Az EU és a távoli országok egyeztetett nemzetközi protokollja
/államigazgatási, diplomáciai, katonai, egyházi, üzleti/.

A protokoll formalitások alapjai.

Nemzetközi rendezvények szervezése.

Szervezetileg elkülönült kiegészítő tevékenységek.

A protokoll, mint hivatás.

A viselkedéskultúra története.

A nemzetközi viselkedéskultúra alapjai

Az EU és a távoli országok elméleti, gyakorlati viselkedéskultúrája
/munkahelyi, privát, kulturális, ünnepi, alkalmi, rendkívüli/.

Nemzetközi stílus – illem, etikett

/megjelenés, arculat, kifejezés, gesztus, karizma/.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

MPOE. Protokoll /egyetemi jegyzet/.

Ottlik Károly: Protokoll ismeretek I – VI.

Dr. Sille István: Illem, etikett, protokoll

Wolff Inge: Nagy illemkódex

Uffelmann Inge: Mindentudó illemtudó

Szemléltetők: tv, videó, dvd, stb.

Tantárgy neve	<i>Tánczene-történet</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	ELM-237-1	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A modern társastánc-pedagógia része a szakmai tánc és tánczene- története. A megfelelő történelmi háttér megalapozza a szakma kialakulását, fejlődését és lehetőséget biztosít a pedagógus tevékenység kreativitásához.

A társastánc és divattánc történet, a modern tánczene történeti összefoglalása a modern táncpedagógus-képzés nélkülözhetetlen szakterülete.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A XVIII. század társastáncai.
A XIX. század társastáncai
Zene- és tánc történet ismertetése.

A XX. század társastáncai, 1910-ig
Zene- és tánc történeti ismertetése.
A modern társastánc kezdete.
A ragtime kialakulása és formái.
A World Rock'n'Roll Confederation tevékenysége és tánckategóriái.

A XX. század társastáncai, 1910 és 1920 között
Zene- és tánc történeti ismertetése. Az amerikai táncok hatása az európai tánciskolákra.
A jazz kialakulása és formái.
Az Imperial Society of Teachers of Dancing tevékenysége és tánckategóriái.

A XX. század társastáncai, 1920 és 1925 között
Zene és tánc történeti ismertetése.
A swing kialakulása és formái.
Az International Dance Sport Federation tevékenysége és tánckategóriái.

A XX. század társastáncai, 1925 és 1930 között
Zene- és tánc történeti ismertetése
A boogie-woogie zene története.
Az International Dance Organisation tevékenysége és tánckategóriái.

A XX. század társastáncai, 1930 és 1940 között
Zene- és tánc történeti ismertetése.
Az angol táncstílus kialakulása és formái.
Az európai tánczene kialakulása és hangszerei.
A Magyar Látványtánc Sportszövetség tevékenysége és tánckategóriái.

A XX. század társastáncai, 1940 és 1950 között

Zene és tánc történeti ismertetése.

A modern társastánc pedagógia kialakulása (angol hatás).

Az amerikai tánczene kialakulása és európai hatása.

A Magyar Táncsport Szövetség és tánckategóriái.

A XX. század társastáncai, 1950 és 1955 között

Zene- és tánc történeti ismertetése.

Az Afro-kubai tánczene kialakulása és formái.

A latin zene hangszerei.

Az ADTV (Német Táncpedagógusok Szövetsége) tevékenysége és tánckategóriái.

A XX. század társas- és divattáncai, 1955 és 1960 között

Zene- és tánc történeti ismertetése.

Az afro-latin tánczene kialakulása és formái

Az amerikai rock'n'roll zene hangszerei.

ATSTV (Nemzetközi Táncsporttréner Szövetség) tevékenysége és tánckategóriái.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Dr. Kaposi Edit „A társastáncok története”

B. Bíró Zoltán „Tánc – Zene – Hangszer történet”

Raffè „Dictionary of the Dance”

Angol, amerikai, német tánc- és zenetörténeti szakkönyvek

Szemléltetők: tv, videó, dvd, stb

Tantárgy neve	<i>Tánczene-történet</i>	Tantárgyfelelős	
Kód	ELM-237-2	Szakirány	MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A modern társastánc-pedagógia része a szakmai tánc és tánczene- története. A megfelelő történelmi háttér megalapozza a szakma kialakulását, fejlődését és lehetőséget biztosít a pedagógus tevékenység kreativitásához.

A társastánc és divattánc történet, a modern tánczene történeti összefoglalása a modern táncpedagógus-képzés nélkülözhetetlen szakterülete.

Rövid tantárgyprogram, a megszerezhető ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A XX. század társas- és divattáncai, 1960 és 1970 között
Zene- és tánc történeti ismertetése.
A rockzene kialakulása és formái.
Az amerikai (fekete) zene hatása a tánciskolákra.

A XX. század társas- és divattáncai, 1970 és 1975 között
Zene- és tánc történeti ismertetése.
A diszkózene kialakulása és formái.
Az amerikai filmgyártás a táncdivat hatása a tánciskolákra.
A hazai versenytánc története.

A XX. század társas- és divattáncai, 1975 és 1980 között
Zene- és tánc történeti ismertetése.
A reggae zene kialakulása.
A rhythm and blues hatása az amerikai tánczenére.
A nemzetközi versenytánc története.

A XX. század társas- és divattáncai, 1980 és 1990 között
Zene- és tánc történeti ismertetése.
A country – western zene kialakulása és hatása a tánciskolákra.
A heavy metal irányzatai.
A hazai társastánc története.

A XX. század társas- és divattáncai, 1990 és 2000 között
Zene- és tánc történeti ismertetése.
A brit beat zene kialakulása és hatása a tánciskolákra.
A rap és hip hop zene hangszerei és kellékei (scratch)
A nemzetközi táncsport története.

A XX. század társas- és divattáncai
A punk zene kialakulása és követői.

A new romantik zene hatása a tánciskolákra.
A magyar táncsport története.

A rock'n'roll zene- és tánc történeti ismertetése.

A XX. század társas- és divattáncjai.

Az amerikai disco/hustle zene története, különböző formái és hatása az európai tánciskolákra.

A nemzetközi táncsport szövetség felépítése, céljai és kategóriái.

A XXI. század társas- és divattáncjai

Zene- és tánc történeti ismertetése.

Az amerikai new latin line kialakulása és formái.

A videoklip és playback hatása a tánciskolákra.

Top-lista megasztárok.

A jövő tánciskolája és tánc csoportja

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Dr. Kaposi Edit „A társastáncok története”

B. Bíró Zoltán „Tánc – Zene – Hangszer történet”

Raffé „Dictionary of the Dance”

Angol, amerikai, német tánc- és zenetörténeti szakkönyvek

Szemléltetők: tv, videó, dvd, stb

Több szakirányt átfedő tantárgyak

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-202-1	Szakirány	MOD, MTT
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül. Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A klasszikus balett alapjainak elsajátítása:

- helyes testtartás
- lábhelyzetek
- kar koordinációk
- pózok
- ugrások alapozása
- egyszerűbb forgások

Vaganova rendszer ismertetése

térbeosztás – epaulment-ek

a klasszikus balett pózai

forgás előkészítése

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bretus Mária – Zórándi Mária: A balett technika alapjai

Videók, dvd-k

Balett előadások, valamint a MTF kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Klasszikus balett (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Fodorné Dr. Molnár Márta
Kód	KBL-202-2	Szakirány	MOD, MTT
Óraszám	56 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A Vaganova módszer alapjai összeállított alapgyakorlatok megismerése, használata a táncos test kialakításához, a klasszikus balett technikán keresztül. Célja: a mozgás plasztikus megjelenítése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

A klasszikus balett alapjainak elsajátítása:

- helyes testtartás
- lábhelyzetek
- kar koordinációk
- pózok
- ugrások alapozása
- egyszerűbb forgások

gyakorlatok pózokban
gyakorlatok féltalpon
diagonál tourok
allegrok en tournant
nagy allegro kezdése
6 port de bras

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bretus Mária – Zórándi Mária: A balett technika alapjai
Videók, dvd-k
Balett előadások, valamint a MTF kiskoncertjeinek látogatása

Tantárgy neve	<i>Argentín tangó</i>	Tantárgyfelelős	Czene-Bánhidi Petra
Kód	MOD-202-1	Szakirány	MTT, NT, MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	Kötelező (MTT) Kötelezően választható (NT, MOD)
Kreditérték	1 (MTT) 2 (NT, MOD)	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az argentin tangó tánctörténeti kialakulásának és a tánc érzésvilágának megismerése. Az argentin tangó alapelemeinek elsajátítása és improvizációs alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Az argentin tangó vezetés-követés technikájának elsajátítása. Az alapfigurák megtanulása és kombinációs, improvizációs készségek alkalmazása a gyakorlatban.

Vezetés-követés a tangóban. Rávezető gyakorlatok.

PASO BASICO Y LA POSTURA, CORTE, LA BALDOSA,
OCHO ATRAS, OCHO ADELANTE.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Paul Bottomer: Tánckola / Józseveg Műhely Kiadó, Budapest 2001

Paul Bottomer: Tango Argentino - Technique

Ricardo y Nicole – Curso de Tango (videó)

Paul & Elaine Bottomer: Tango Argentino (videó)

Tantárgy neve	<i>Argentín tangó</i>	Tantárgyfelelős	Czene-Bánhidi Petra
Kód	MOD-202-2	Szakirány	MTT, NT, MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	Kötelező (MTT) Kötelezően választható (NT, MOD)
Kreditérték	1 (MTT) 2 (NT, MOD)	Értékelés	vizsgajegy (MTT) gyakorlati jegy (NT, MOD)

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az argentin tangó tánc történeti kialakulásának és a tánc érzésvilágának megismerése. Az argentin tangó alapelemeinek elsajátítása és improvizációs alkalmazása.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Az argentin tangó vezetés-követés technikájának elsajátítása. Az alapfigurák megtanulása és kombinációs, improvizációs készségek alkalmazása a gyakorlatban.

SANDWICH Y EL GANCHO, OCHO ATRAS DEL PASO 3, BARRIDA, PASO BASICO CRUZADO GIRADO, OCHO ADELANTE ACOMPAÑADO. A tanult figurák improvizációs alkalmazása.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Paul Bottomer: Tánciskola / József Műhely Kiadó, Budapest 2001

Paul Bottomer: Tango Argentino - Technique

Ricardo y Nicole – Curso de Tango (videó)

Paul & Elaine Bottomer: Tango Argentino (videó)

Tantárgy neve	<i>Pilates-technika</i>	Tantárgyfelelős	Nagy Andrea
Kód	KBL-205-1,2	Szakirány	KBL, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Az izomzat feszessé tétele, a törzsizomzat stabilizálása a fokozatosan felépített gyakorlatok és a speciális légzéstechnika segítségével.

A fizikai teljesítőképesség növelése, sérülések megelőzése.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Haladó szintű gyakorlatok és azokból összeállított gyakorlatsor elsajátítása, helyes végrehajtása. A helyes koordináció megtanulása. Kisegítő eszközök (labda, karika, gumiszalag) helyes alkalmazása.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Korte, Antje: Pilates, Holló és Társa, 2007.

Searle, Sally - Meeus, Cathy: Pilates - Titkok nélkül, Scholar Kiadó, 2005.

Stanmore, Tia: Pilates gerinctorna

Craig, Colleen: Labdás Pilates-módszer, Gold Book, 2003.

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (kiegészítő technika)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-211-1	Szakirány	KBL, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a leendő táncpedagógus

- kiegészítse szakmai felkészültségét a magyar néptánc hagyományok és kultúra sajátosságainak alapszinten történő megismerésével,
- megismerje a magyar nép legjellemzőbb tánc típusait és táncdialektusait,
- elsajátítsa a különböző tánc típusok mozgásvilágának legjellemzőbb elemeit
- megismerkedjen a magyar néptáncra jellemző improvizatív táncalkotással
- pedagógusi munkája során a tanult néptáncok mozgáskincsét képes legyen alkalmazni az alapvető mozgásműveltség valamint különböző készségek fejlesztésére /mozgáskoordináció, ritmus, dinamika, stílusérzék/

A tantárgy oktatásának feladata, hogy ismertesse

- táncdialektusainkat s az azokra jellemző tánc típusokat,
- a tánc típusok legfőbb stílusjegyeit, motivikáját,
- a táncokhoz tartozó népdalokat, zenei kíséretet, egymáshoz való viszonyukat
- az önálló táncszerkesztés, rögtönzés szabályait.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

Magyar néptánc hagyományunk alapfokon történő elsajátítása, valamint a történeti alakulásában való ismeret szintű tájékozottság napjainkra minden táncpedagógus számára nélkülözhetetlen szakmai követelménnyé vált. A néptánc a táncművészet egyik legtermészetesebb és egyben legrégebb műfaja. Minden mozgásos művészet ezen ősi gyökerekre vezethető vissza. Az adott óraszám keretében tánc típusainkkal és főbb táncdialektusaink fontosabb területeivel foglalkozunk. Egy-egy tánc típus reprezentatív táncán keresztül a hallgatók megismerkednek az adott tánc alapvető mozgáskészletével, ritmikai jellemzőivel, zenéhez való illeszkedésével, az adott tánc felépítésével és stílusával, szerkesztési elveivel, az individuális táncalkotással valamint az improvizálás különböző lehetőségeivel. A gyakorlati elsajátítás mellett megkülönböztetett figyelmet fordítunk a táncfolklorisztikai kutatások által feltárt összefüggésekre, hiszen a magyar tánc hagyomány oly mértékben megőrizte az európai tánc kultúra alakulásának egyes fázisait, hogy nem csupán a magyar, hanem az egyetemes művelődéstörténet számára is nélkülözhetetlen tanulságokkal szolgál.

- Néptáncaink történeti stílusrétegei

Régi réteg tánc típusai / leánykörtáncok, fegyvertáncok vagy eszközös pásztortáncok, ugrós-legényes férfítáncok, régi páros táncok /

- Az ugrós táncok ritmikai és formai jellemzése, alapvető mozgáskészlete a különböző területeken I. /somogyi ugrós, sárközi ugrós, rábaközi dús, kalocsai mars, dél-alföldi oláhos/

- Az improvizálás szerepe az ugrós táncalkotásban, alkalmazásának jelentősége a táncpedagógiában.
- Az énekes női körtáncok általános jellemzése, funkciója, dallamvilága, formai megvalósulásának régi és újabb keletű példái.
- Régi páros táncaink: a forgós-forgatós tánc. A páros vonulós és forgós karakterű táncpárból kiindulva nyomon követjük a csárdást megelőző periódus legjellemzőbb típusait. A gyimesi kettős jártatója és sűrűlője táncpár megismerése, a széki lassú és forgós, valamint a székelyföldi forgatós tánc alapvető mozgáskészletének elsajátítása, a táncalkotás belső törvényei és egyéni lehetőségei.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

- Dr. Pesovár Ernő: A magyar páros táncok
  - Dr. Pesovár Ernő: Táncgyományunk történeti rétegződése
  - Martin György: Magyar tánc típusok és táncdialektusok
  - Martin György: Magyar néptáncgyományok
  - Martin György: A magyar körtánc és európai rokonsága
- magnó, videó/dvd lejátszó, Magyarország térképe

Tantárgy neve	<i>Magyar néptánc (kiegészítő technika)</i>	Tantárgyfelelős	Brieber János
Kód	NPT-211-2	Szakirány	KBL, MOD, MTT
Óraszám	28 óra/félév (nappali), 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A tantárgy oktatásának célja, hogy a leendő táncpedagógus

- kiegészítse szakmai felkészültségét a magyar néptánc hagyományok és kultúra sajátosságainak alapszinten történő megismerésével,
- megismerje a magyar nép legjellemzőbb tánc típusait és táncdialektusait,
- elsajátítsa a különböző tánc típusok mozgásvilágának legjellemzőbb elemeit
- megismerkedjen a magyar néptáncra jellemző improvizatív táncalkotással
- pedagógusi munkája során a tanult néptáncok mozgáskincsét képes legyen alkalmazni az alapvető mozgásműveltség valamint különböző készségek fejlesztésére /mozgáskoordináció, ritmus, dinamika, stílusérzék/

A tantárgy oktatásának feladata, hogy ismertesse

- táncdialektusainkat s az azokra jellemző tánc típusokat,
- a tánc típusok legfőbb stílusjegyeit, motivikáját,
- a táncokhoz tartozó népdalokat, zenei kíséretet, egymáshoz való viszonyukat
- az önálló táncszerkesztés, rögtönzés szabályait.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)készségek és (rész)kompetenciák leírása

Magyar néptánc hagyományunk alapfokon történő elsajátítása, valamint a történeti alakulásában való ismeret szintű tájékozottság napjainkra minden táncpedagógus számára nélkülözhetetlen szakmai követelménnyé vált. A néptánc a táncművészet egyik legtermészetesebb és egyben legrégebb műfaja. Minden mozgásos művészet ezen ősi gyökerekre vezethető vissza. Az adott óraszám keretében tánc típusainkkal és főbb táncdialektusaink fontosabb területeivel foglalkozunk. Egy-egy tánc típus reprezentatív táncán keresztül a hallgatók megismerkednek az adott tánc alapvető mozgáskészletével, ritmikai jellemzőivel, zenéhez való illeszkedésével, az adott tánc felépítésével és stílusával, szerkesztési elveivel, az individuális táncalkotással valamint az improvizálás különböző lehetőségeivel. A gyakorlati elsajátítás mellett megkülönböztetett figyelmet fordítunk a táncfolklorisztikai kutatások által feltárt összefüggésekre, hiszen a magyar tánc hagyomány oly mértékben megőrizte az európai tánc kultúra alakulásának egyes fázisait, hogy nem csupán a magyar, hanem az egyetemes művelődéstörténet számára is nélkülözhetetlen tanulságokkal szolgál.

- Új stílusú réteg táncai: a verbunk és a csárdás kialakulása, általános jellemzése, mozgáskincse a különböző területeken.
- A nyugati dialektus verbunkjai közül: Rábaközi verbunk, decsi verbunk
- A tiszai dialektus verbunkjai: szatmári magyar verbunk. A szóló verbunkok alapvető mozgáskészletének megismerése a különböző területeken, az adott

területre jellemző szerkesztésmód szabályainak megfelelő egyéni táncalkotás megvalósítása.

- A nyugati dialektusra jellemző csárdás mozgáskincse, felépítése, a tánc egyéni újraalkotásának lehetőségei.
- A tiszai dialektusterületből kiválasztott csárdás mozgáskészlete, formai megvalósulása, improvizálásának lehetőségei a törvényszerűségek figyelembevételével.
- Az erdélyi dialektus csárdásainak jellemzői. A széki csárdás motívumai, a tánc menete, zenekísérete. A mezőségi csárdások alapvető mozgáskincse.
- A mezőségi sűrű legényesek alapvető mozgáskészlete, szerkezeti felépítése, zenei illeszkedésük, formai megvalósulásuk a különböző területeken. Széki sűrű és ritka tempó mozgáskincse.
- A magyar néptánc szerepe a készségfejlesztésben.
- Etűd összeállítás alapformái, alkalmazásának játékos lehetőségei.
- A magyar néptánc szerepe az oktatásban és a nevelésben.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Dr. Pesovár Ernő: A magyar páros táncok

Dr. Pesovár Ernő: Táncagyományunk történeti rétegződése

Martin György: Magyar tánc típusok és táncdialektusok

Martin György: Magyar néptáncagyományok

Martin György: A magyar körtánc és európai rokonsága

magnó, videó/dvd lejátszó, Magyarország térképe

Tantárgy neve	<i>Európai modern (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Nagy Grácia
Kód	MOD-204-1	Szakirány	KBL, MOD
Óraszám	56 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Rudolf Lábán táncelméleti munkásságán alapuló modern tánc technika.

Átfogó, általános mozgás és tánc elméleti szabályszerűségek mentén épülő struktúra. Megalapozza a hallgató analitikus mozgás látását. Fejleszti a test a tér az idő és az erő tudatos használatát.

1947-ben az „Effort”, amely elméletből kialakult a Laban Movement Analysis /LAM/, Lábán népszerű mozgáselemző rendszere. A rendszer lényege, hogy bármely mozdulat mozgásminősége négy dimenzió alapján (a súly, a tér, az idő és az áramlás) pontosan megragadható, jellemezhető illetve, ezekben a dimenziókban az erő használatának lehetőségeit elemzi és állapítja meg.

Az Európai moderntánc technika, éppen ezért nem külső, kötött formák alapján felismerhető technika, hanem olyan struktúrát biztosító elméleti alapú oktatás, melynek alkalmazásával a tánctechnika tudás esszenciájára „húzza rá” az adott oktató, mester az adott csoportnak szükséges mozgásstílust. Az Európai moderntánc technika is meghatározott szabályokkal rendelkező technika, mely lehetőséget ad az individuum mozgásszintű megnyilatkozására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása;

Általános ismertető

Ismerkedés a modern tánc technikák válfajaival

Ismerkedés a kortárs kifejezési módokkal, stílusokkal

Lábán elmélet kialakulása, felvázolása, testelem az elméletben

Test, mint táncalkotó elem a gyakorlatban: testkapcsolatok indítási pontok, test funkciók, test akciók, koordináció

Tér elem a gyakorlatban: tengelyek, síkok, irányok, formák a térben, térformák

Ismeretanyag leírása:

Testtudat, erő elmélet, tér érzékelés, idő tan, minőség tan

Alkalmazási készség, kompetencia

A mozdulatok alapjaira való lecsupaszítása és bármilyen irányú felépítése, lehetőséget biztosít egy tánc technikai óra analitikus vizsgálatára, melynek során gyorsabban és tudatosabban épül be a tudás a hallgató tárházában.

A mozgásszótár növelése. Tudatosság kialakítása az összes táncalkotó elemekben.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

- Vekerdy Tamás: A színészi hatás eszközei Zeami mester művei szerint, Ursa Minor Könyvek, 1999

- Valeri Preston- Dunlop: Looking at Dances, Ightham, 1998
- Pintér Márta: Tánc és lélek, Akadémia kiadó, 2001
- Martha Bremser: Fifty Contemporary Choreographers, Routledge Key Guides, London and New York
- Lynne Anne Blom, L. Tarin Chaplin: The intimate Act of Choreography, Dance Book, Cecil Court, London
- Larry Lavender: Dancers Talking Dance, critical evaluation in the choreography class, Human Kinetics, 1996
- Körtvélyes Géza: Művészet, Tánc Táncművészet, Planétás kiadó, 1999
- Eric Franklin: Dynamic Aligment Through Imagery, Human Kinetics, USA
- Eric Franklin: Dance Imagery for Technique and Performance, Human Kinetics, USA
- Dr. Dienes Valéria: A Plasztika profil tagozata, Orkesztika Alapítvány, Budapest, 2000
- Doris Humphrey: A koreografálás művészete, Planétás kiadó, 2000
- Angelus Iván: Táncoskönyv, Magánkiadás c/o Új Előadóművészet Alapítvány

Tantárgy neve	<i>Európai modern (kieg. technika)</i>	Tantárgyfelelős	Nagy Grácia
Kód	MOD-204-2	Szakirány	KBL, MOD
Óraszám	56 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

Rudolf Lábán táncelméleti munkásságán alapuló modern tánc technika.

Átfogó, általános mozgás és tánc elméleti szabályszerűségek mentén épülő struktúra. Megalapozza a hallgató analitikus mozgás látását. Fejleszti a test a tér az idő és az erő tudatos használatát.

1947-ben az „Effort”, amely elméletből kialakult a Laban Movement Analysis /LAM/, Lábán népszerű mozgáselemző rendszere. A rendszer lényege, hogy bármely mozdulat mozgásminősége négy dimenzió alapján (a súly, a tér, az idő és az áramlás) pontosan megragadható, jellemezhető illetve, ezekben a dimenziókban az erő használatának lehetőségeit elemzi és állapítja meg.

Az Európai moderntánc technika, éppen ezért nem külső, kötött formák alapján felismerhető technika, hanem olyan struktúrát biztosító elméleti alapú oktatás, melynek alkalmazásával a tánctechnika tudás esszenciájára „húzza rá” az adott oktató, mester az adott csoportnak szükséges mozgásstílust. Az Európai moderntánc technika is meghatározott szabályokkal rendelkező technika, mely lehetőséget ad az individuum mozgásszintű megnyilatkozására.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása;

Erő elmélet a gyakorlatban: Gravitációs ráhatások: passzív – aktív, erőbefektetések, súly használat a gyakorlatban.

Kombinálhatóság, variálhatóság: a kreativitás fejlesztése az adott anyag keretein belül.

Ismeretanyag leírása:

Testtudat, erő elmélet, tér érzékelés, idő tan, minőség tan.

Alkalmazási készség, kompetencia

A mozdulatok alapjaira való lecsupaszítása és bármilyen irányú felépítése, lehetőséget biztosít egy tánc technikai óra analitikus vizsgálatára, melynek során gyorsabban és tudatosabban épül be a tudás a hallgató tárházában.

A mozgásszótár növelése. Tudatosság kialakítása az összes táncalkotó elemekben.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

- Vekerdy Tamás: A színészi hatás eszközei Zeami mester művei szerint, Ursa Minor Könyvek, 1999.
- Valeri Preston- Dunlop: Looking at Dances, Ightham, 1998.
- Pintér Márta: Tánc és lélek, Akadémia kiadó, 2001.
- Martha Bremser: Fifty Contemporary Choreographers, Routledge Key Guides, London and New York

- Lynne Anne Blom, L. Tarin Chaplin: The intimate Act of Choreography, Dance Book, Cecil Court, London
- Larry Lavender: Dancers Talking Dance, critical evaluation in the choreography class, Human Kinetics, 1996
- Körtvélyes Géza: Művészet, Tánc Táncművészet, Planétás kiadó, 1999.
- Eric Franklin: Dynamic Alignment Through Imagery, Human Kinetics, USA
- Eric Franklin: Dance Imagery for Technique and Performance, Human Kinetics, USA
- Dr. Dienes Valéria: A Plasztika profil tagozata, Orkesztika Alapítvány, Budapest, 2000.
- Doris Humphrey: A koreografálás művészete, Planétás kiadó, 2000.
- Angelus Iván: Táncoskönyv, Magánkiadás c/o Új Előadóművészet Alapítvány

Tantárgy neve	<i>Jazztánc (kiegészítő technika)</i>	Tantárgyfelelős	Földi Béla
Kód	MOD-211-1	Szakirány	KBL, MTT
Óraszám	28óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A XX. század első jelentékeny modern tánc rendszerének megismerése.

Tartalom:

- a) a jazz technika alapelvei; történelmi, társadalmi, tánc történeti tényezők
- b) alaptartás, alaptónus, mozdulat beidegzés
- c) az alapelemekre épülő alapkombinációk
- d) koreográfiák elsajátítása

Cél: a jazz technika alapelveinek alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Ismeretanyag: a jazz technika alapelvei, alapelemei, alapgyakorlatai, az alapgyakorlatokra épülő kombinációk és koreográfiák gyakorlása.

Alkalmazási készségek és kompetenciák: a jazz technika alapelveinek ismerete és alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Alapelvek, társadalmi, tánc történeti háttér, alaptartás, alaptónus, alap bemelegítő, talaj és álló gyakorlatok. A törzs alap izolációs (elkülönítő) fej, váll, mellkas, csípő gyakorlatok elsajátítása.

Kar alap gyakorlatai

Láb alapgyakorlatok elsajátítása

Az alapgyakorlatok sokszólamú dinamikájának elsajátítása, a mozdulatok erőfokának változása alapján.

Törzs: spiral, contraction-release, izolációk

Lábgyakorlatok

Karvezetések

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Jeszenszky Endre: Balett+ Jazz

Elisabeth Frich: Matt Mattox Book of Jazz Dance

(1983 január) Sterling Pub Co

Szigeti Oktávia: Kortárs Modern Jazz, oktató kazetta, cd és dvd

(2002 Coeur Bt.- Pécs) MTF videó és dvd tár

Tantárgy neve	<i>Jazztánc (kiegészítő technika)</i>	Tantárgyfelelős	Földi Béla
Kód	MOD-211-2	Szakirány	KBL, MTT
Óraszám	28óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelező
Kreditérték	2	Értékelés	vizsgajegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A XX. század első jelentékeny modern tánc rendszerének megismerése.

Tartalom:

- a) a jazz technika alapelvei; történelmi, társadalmi, tánc történeti tényezők
- b) alaptartás, alaptónus, mozdulat beidegzés
- c) az alapelemekre épülő alapkombinációk
- d) koreográfiák elsajátítása

Cél: a jazz technika alapelveinek alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Ismeretanyag: a jazz technika alapelvei, alapelemei, alapgyakorlatai, az alapgyakorlatokra épülő kombinációk és koreográfiák gyakorlása.

Alkalmazási készségek és kompetenciák: a Jazz technika alapelveinek ismerete és alkalmazása a táncos és próbavezetői gyakorlatban.

A megtanult elemek gyakorlása: súlypontáthelyezések időben és térben, forgások felsőtest spirállal, ugrások.

A megtanult elkülönített testrészek újratörténő összehangolása különböző irányelvek szerint.

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Jeszenszky Endre: Balett+ Jazz

Elisabeth Frich: Matt Mattox Book of Jazz Dance

(1983 január) Sterling Pub Co

Szigeti Oktávia: Kortárs Modern Jazz, oktató kazetta, cd és dvd

(2002 Coeur Bt.- Pécs) MTF videó és dvd tár

Tantárgy neve	<i>Történelmi társastánc</i>	Tantárgyfelelős	Széll Rita
Kód	MOD-227-1	Szakirány	KBL, NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatóknak rövid betekintést adni a történelmi társastáncok, ezen belül a XVI-XIX. századig terjedő időszak báli táncainak gyakorlatába és elméletébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Néhány legfontosabb táncípust képviselő reneszánsz és barokk kori udvari tánc, valamint válogatott XIX. századi báli táncípusok lépésanyagának és rövid koreográfiájának elsajátítása, korabeli táncfeldolgozások alapján.

A hallgatók sajátítsák el a tanult táncípusok lépésanyagát, rövid koreográfiáját.

Ismerjék fel és tudjanak különbséget tenni a különböző évszázadok alapvető stílusjegyei között.

XVI-XVIII. sz.:

- Reneszánsz lépő tánc: Pavane
- Reneszánsz ugrós tánc: Gaillarde
- Angol Country dance
- Contredance: Menüett

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

Széll Rita: Régi táncok iskolája, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001.

Kovács Gábor: Barokk táncok, Garabonciás Alapítvány, 1997.

Tantárgy neve	<i>Történelmi társastánc</i>	Tantárgyfelelős	Széll Rita
Kód	MOD-227-2	Szakirány	KBL, NT
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja

A hallgatóknak rövid betekintést adni a történelmi társastáncok, ezen belül a XVI-XIX. századig terjedő időszak báli táncainak gyakorlatába és elméletébe.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Néhány legfontosabb táncípust képviselő reneszánsz és barokk kori udvari tánc, valamint válogatott XIX. századi báli táncípusok lépésanyagának és rövid koreográfiájának elsajátítása, korabeli táncfeldolgozások alapján.

A hallgatók sajátítsák el a tanult táncípusok lépésanyagát, rövid koreográfiáját.

Ismerjék fel és tudjanak különbséget tenni a különböző évszázadok alapvető stílusjegyei között.

XIX. sz.:

- Polonez
- Cotillon
- Deutscher

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom.

Széll Rita: Régi táncok iskolája, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2001.

Kovács Gábor: Barokk táncok, Garabonciás Alapítvány, 1997.

Tantárgy neve	<i>Sztepptánc</i>	Tantárgyfelelős	Pirovits Árpád
Kód	MOD-225-1	Szakirány	KBL, NT, MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A sztepptánc alaptechnikájának egyik legfontosabb eleme a ritmika magas szintű értéke és alkalmazása, ezért bármely más táncműfaj interpretálódására és tanítására pozitív hatást gyakorol. Pontosabbak lesznek a mozdulatok, a zene és a tánc kapcsolata tisztábbá válik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Bokaízület lazítását elősegítő technikai gyakorlatok megismerése. Beszámolás páros és páratlan ütemű zenékre. Indítás ütemelőzőre. Hangsúlyos és hangsúlytalan súlyláb ugrások metronomikusan, majd nyújtott, illetve éles ritmusra.

Rúgás, húzás, koppantás és teljes talp használata különböző hangsúlyozásokkal. Triola gyakorlatok előre, oldalt és hátrafelé. Azonos figurák különböző ritmusban. Kicsi és nagy sorozatok zenére. Haladó forgások, „jég technika”. Statikus és haladó „jég” sorozatok. Improvizáció. Önálló koreográfiák készítése.

Lazító gyakorlatok

Számolás különböző ritmusú zenékre

Ütemelőzők gyakorlása

Súlyláb ugrás gyakorlatok

Nyújtott és éles ritmusok

Sztepp- sasszé

Húzás, koppantás, rúgás

Kis sorozat összeállítás

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bradányi Iván: Fred Astaire

Gonda János: MI a jazz?

Gonda János: Jazz

Schmidt- Joos: Musical

Tanulmányi segédanyagok:

Video:

Fred Astaire: Ismeretlen imádó

Dalol a flotta

Királyi esküvő

Band Wagon

Gene Kelly: Egy amerikai Párizsban

Ének az esőben

Cotton Club

Tantárgy neve	<i>Sztepptánc</i>	Tantárgyfelelős	Pirovits Árpád
Kód	MOD-225-2	Szakirány	KBL, NT, MOD
Óraszám	28 óra/félév (nappali) 14 óra/félév (esti)	Besorolás	kötelezően választható
Kreditérték	2	Értékelés	gyakorlati jegy

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja

A sztepptánc alaptéchnikájának egyik legfontosabb eleme a ritmika magas szintű értéke és alkalmazása, ezért bármely más táncműfaj interpretálódására és tanítására pozitív hatást gyakorol. Pontosabbak lesznek a mozdulatok, a zene és a tánc kapcsolata tisztábbá válik.

Rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása

Bokaízület lazítását elősegítő technikai gyakorlatok megismerése. Beszámolás páros és páratlan ütemű zenékre. Indítás ütemelőzöre. Hangsúlyos és hangsúlytalan súlyláb ugrások metronomikusan, majd nyújtott, illetve éles ritmusra.

Rúgás, húzás, koppantás és teljes talp használata különböző hangsúlyozásokkal. Triola gyakorlatok előre, oldalt és hátrafelé. Azonos figurák különböző ritmusban. Kicsi és nagy sorozatok zenére. Haladó forgások, „jég technika”. Statikus és haladó „jég” sorozatok. Improvizáció. Önálló koreográfiák készítése.

Triola gyakorlatok

Kis sorozat triolával

Azonos figurák más ritmusban

Nagy sorozatok

Haladó forgások

„Jég” technika

Improvizáció

Koreográfiák

Tanulmányi segédanyagok és ajánlott irodalom

Bradányi Iván: Fred Astaire

Gonda János: Mi a jazz?

Gonda János: Jazz

Schmidt- Joos: Musical

Tanulmányi segédanyagok:

Video:

Fred Astaire: Ismeretlen imádó

Dalol a flotta

Királyi esküvő

Band Wagon

Gene Kelly: Egy amerikai Párizsban

Ének az esőben

Cotton Club